

Euroopa Liidu Teataja

L 123

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

54. aastakäik

12. mai 2011

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 453/2011, 4. mai 2011, millega pärast aegumise läbivaatamist vastavalt määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 11 lõikele 2 kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit furfuraali impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks 1

- ★ Komisjoni määrus (EL) nr 454/2011, 5. mai 2011, üleeuroopalise raudteesüsteemi allsüsteemi „reisijateveoteenuste telemaatilised rakendused” koostalitluse tehnilise kirjelduse kohta ⁽¹⁾ 11

Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 455/2011, 11. mai 2011, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 68

Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 456/2011, 11. mai 2011, millega muudetakse teatavate suhkrusektori toodete suhtes 2010/11. turustusaastaks määrusega (EL) nr 867/2010 kehtestatud tüüpilisi hindu ja täiendavaid impordimakse 70

Hind: 4 EUR

(Jätkub pöördel)

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

IV EÜ asutamislepingu, ELi lepingu ja Euratomi asutamislepingu kohaselt enne 1. detsembrit 2009 vastu võetud aktid

- ★ EFTA järelevalveameti otsus nr 343/09/COL, 23. juuli 2009, Time haldusüksuse tehingute kohta samas haldusüksuses asuvate katastriüksustega number 1/152, 1/301, 1/630, 4/165, 2/70 ja 2/32 (Norra) 72

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 453/2011,

4. mai 2011,

millega pärast aegumise läbivaatamist vastavalt määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 11 lõikele 2 kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit furfuraali impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

- (3) Pärast aegumise läbivaatamist pikendas nõukogu 2005. aasta aprillis määrusega (EÜ) nr 639/2005 ⁽⁴⁾ meetmete kehtivust veel viieks aastaks.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed, ⁽¹⁾ (edaspidi „algäärus”) eriti selle artikli 11 lõikeid 2 ja 5 ning artikli 9 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon”) ettepanekut, mis esitati pärast konsulteerimist nõuandekomiteega,

ning arvestades järgmist:

A. MENETLUS

1. Kehtivad meetmed

- (1) Pärast dumpinguvastast uurimist (edaspidi „esialgne uurimine”) kehtestas nõukogu määrusega (EÜ) nr 95/95 ⁽²⁾ Hiina Rahvavabariigist (edaspidi „Hiina”) pärit furfuraali impordi suhtes koguselise tollimaksuna lõpliku dumpinguvastase tollimaksu (edaspidi „lõplikud dumpinguvastased meetmed”). Koguselise tollimaksu määraks kehtestati 352 eurot tonni kohta.
- (2) Pärast vahepealset läbivaatamist, mis algatati 1997. aasta mais Hiina eksportija taotlusel, jäeti meetmed määrusega (EÜ) nr 2722/1999 ⁽³⁾ jõusse veel neljaks aastaks.

2. Taotlus meetmete aegumise läbivaatamise algatamiseks

- (4) Pärast teate avaldamist lõplike dumpinguvastaste meetmete eelseisva aegumise kohta ⁽⁵⁾ sai komisjon 28. jaanuaril 2010 algääruse artikli 11 lõike 2 kohase taotluse algatada meetmete aegumise läbivaatamine. Taotluse esitasid kaks liidu tootjat – Lenzing AG ja Tanin Sevnica kemična industrija d.d. (edaspidi „taotluse esitajad”) –, kelle toodang moodustab olulise osa, käesoleval juhul üle 50 % liidus toodetavast furfuraalist.

- (5) Taotlus põhines väitel, et meetmete kehtivuse lõppemine tingiks tõenäoliselt dumpingu jätkumise ja liidu tootmis-
harule tekitava kahju kordumise.

3. Meetmete aegumise läbivaatamise algatamine

- (6) Olles pärast nõuandekomiteega konsulteerimist otsustanud, et aegumise läbivaatamise algatamiseks on piisavalt tõendeid, andis komisjon 27. aprillil 2010 *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud algatamisteates ⁽⁶⁾ (edaspidi „algatamisteade”) teada aegumise läbivaatamise algatamisest vastavalt algääruse artikli 11 lõikele 2.

⁽¹⁾ ELT L 343, 22.12.2009, lk 51.

⁽²⁾ EÜT L 15, 21.1.1995, lk 11.

⁽³⁾ EÜT L 328, 22.12.1999, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 107, 28.4.2005, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT C 16, 22.1.2010, lk 40.

⁽⁶⁾ ELT C 107, 27.4.2010, lk 10.

4. Uurimine

4.1. Uurimisperiood

- (7) Dumpingust tuleneva kahju jätkumise tõenäosust käsitlev uurimine hõlmas ajavahemikku alates 1. aprillist 2009 kuni 31. märtsini 2010 (edaspidi „lábivaatamisega seotud uurimisperiood“). Kahju kordumise tõenäosuse hindamise seisukohalt oluliste arengusuundade uurimine hõlmas ajavahemikku 1. jaanuarist 2007 kuni uurimisperioodi lõpuni (edaspidi „vaatlusalune periood“).

4.2. Uurimisega seotud isikud

- (8) Komisjon teatas aegumise lábivaatamise algatamisest ametlikult taotluse esitajatele, asjaomase riigi eksportivatele tootjatele, importijatele, teadaolevatele kasutajatele ning asjaomase riigi esindajatele.
- (9) Huvitatud isikutele anti võimalus teavitada kirjalikult oma seisukohtadest ja taotleda ärakuulamist algatamisteates sätestatud tähtaja jooksul. Kõikidele huvitatud isikutele, kes seda taotlesid ja teatasid konkreetset põhjust, miks neid tuleks ära kuulata, anti selline võimalus.

4.3. Väljavõtteline uuring

- (10) Pidades silmas Hiina eksportivate tootjate ilmset suurt arvu, peeti asjakohaseks uurida, kas aegumise lábivaatamisel tuleks kasutada väljavõttelist uuringut kooskõlas algmääruse artikliga 17. Selleks et komisjon saaks otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ning vajaduse korral moodustada valimi, paluti eespool osutatud isikutel endast 15 päeva jooksul pärast lábivaatamise algatamist teada anda ning esitada komisjonile algatamisteates nõutud teave. Kuna ükski eksportiv tootja ei avaldanud soovi koostööd teha, ei peetud valimi moodustamist vajalikuks.

4.4. Saadud teabe kontrollimine

- (11) Komisjon saatis küsimustikud kõigile teadaolevatele huvitatud isikutele ja neile, kes olid endast algatamisteates sätestatud tähtaja jooksul teada andnud.
- (12) Vastused küsimustikule saadi kahelt liidu tootjalt, ühelt importijalt/kasutajalt ja ühelt võrdlusriigi Argentina tootjalt. Uurimise käigus ei teinud koostööd ükski Hiina eksportiv tootja.

- (13) Komisjon kogus ja kontrollis kõiki andmeid, mida ta pidas vajalikuks dumpingu ja sellest tuleneva kahju jätkumise või kordumise tõenäosuse ja liidu huvide kindlakstegemiseks. Kontrollkäigud tehti järgmiste huvitatud isikute valdustesse:

a) Liidu tootjad

— Lenzing AG, (edaspidi „Lenzing“), Austria

— Tanin Sevnica kemična industrija d.d (edaspidi „Tanin“), Sloveenia

b) Sõltumatu importija/kasutaja

— International Furan Chemicals BV (edaspidi „IFC“), Rotterdam

B. VAATLUSALUNE TOODE JA SAMASUGUNE TOODE

1. Vaatlusalune toode

- (14) Käesoleva lábivaatamisega seotud vaatlusalune toode on sama kui esialgses uurimises ning eespool põhjendustes 2 ja 3 osutatud järgnevates lábivaatamistes, st Hiinast pärit furfuraal, mis kuulub CN-koodi alla 2932 12 00 (edaspidi „vaatlusalune toode“). Furfuraali tuntakse ka 2-furaldehüüdina.
- (15) Furfuraal on helekollane iseloomuliku kirbe lõhnaga vedelik, mida saadakse mitmesuguste põllumajandusjäätmete töötlemisel. Furfuraalil on kaks põhilist rakendust: valiklahustina petrooleumi rafineerimisel määrdõlide tootmises ning toorainena furfuriülalkoholi saamisel, mida kasutatakse sünteetilise vaigu valmistamiseks valuvormide jaoks.

2. Samasugune toode

- (16) Sarnaselt eelnevate uurimistega kinnitas ka käesolev uurimine, et Hiinas toodetud ja Euroopa Liidu turule eksportitud furfuraalil, võrdlusriigi Argentina toodetud ja siseturul müüdud furfuraalil ning liidus selle tootjate poolt valmistatud ja müüdud furfuraalil on samad füüsilised ja keemilised põhiomadused ning samad põhilised kasutusvaldkonnad. Seepärast käsitletakse neid samasuguste toodetena algmääruse artikli 1 lõike 4 tähenduses.

C. DUMPINGU JÄTKUMISE TÕENÄOSUS

- (17) Vastavalt algmääruse artikli 11 lõikele 2 uuriti, kas kehtivate meetmete aegumisega kaasneks tõenäoliselt dumpingu jätkumine või kordumine.

1. Üldosa

- (18) 34 teadaolevast Hiina eksportivast tootjast, kellega pärast läbivaatamise algatamist ühendust võeti, ei teinud keegi uurimise käigus koostööd ega edastanud ka mingisugust teavet. Seepärast tuli dumpingu jätkumise või kordumise tõenäosust käsitlevate järelduste tegemisel lähtuda kättesaadavatest andmetest, eelkõige teabest, mille esitas koostööd teinud importija / tööstuslikul eesmärgil kasutaja, Eurostati andmetest, Hiina ametlikust ekspordistatistikast ning läbivaatamise taotluses esitatud teabest.

2. Võrdlusriik

- (19) Kuna Hiina majandus on üleminekujärgus, tuleb vastavalt algmääruse artikli 2 lõike 7 punktile a määrata normaalväärtus asjakohases kolmandas turumajandusriigis (edaspidi „võrdlusriigis”) kehtiva hinna või arvestusliku väärtuse alusel või hinna järgi, mis kehtib müügi puhul sellest võrdlusriigist teistesse riikidesse, k.a liitu, või kui see ei ole võimalik, siis mis tahes muul põhjendatud alusel, sealhulgas samasuguse toote eest liidus tegelikult makstud või makstava hinna alusel, mida on vajaduse korral nõuetekohaselt kohandatud, et sisse arvata põhjendatud kasumimarginaal.
- (20) Nii nagu esialgses uurimiseski, tehti algatamisteates ettepanek kasutada normaalväärtuse kindlaksmääramisel võrdlusriigina Argentinat. Pärast algatamisteate avaldamist ei esitatud võrdlusriigi kohta ühtegi märkust.
- (21) Üks furfuraali tootja Argentinast tegi uurimise käigus koostööd, vastates küsimustikule. Uurimine näitas, et Argentinast on furfuraali turg rajatud konkurentsile, umbes 90 % sellest moodustab kohalik toodang ja ülejäänud import kolmandatest riikidest. Toodangumaht Argentinast moodustas enam kui 70 % vaatlusaluse toote Hiina ekspordimahust liidu turule seestöötlemise eesmärgil. Argentina turgu peeti seetõttu piisavalt tüüpiliseks, et määrata selle alusel normaalväärtus Hiina jaoks.
- (22) Seepärast jõuti, nagu esialgses uurimiseski, otsusele, et Argentina on sobiv võrdlusriik vastavalt algmääruse artikli 2 lõike 7 punktile a.

3. Dumpinguhinnaga import läbivaatamisega seotud uurimisperioodil

3.1. Normaalväärtus

- (23) Vastavalt algmääruse artikli 2 lõike 7 punktile a määrati normaalväärtus võrdlusriigi koostööd tegevalt tootjalt

saadud teabe alusel, st Argentina siseturul sõltumatute klientide makstud või väljamaksmisele kuuluva hinna alusel, kuna müük toimus tavapärasel kaubandustegevuses.

- (24) Selle tulemusel määrati normaalväärtuseks Argentina koostööd tegeva tootja poolt kehtestatud kaalutud keskmine omamaine müügihind sõltumatutele klientidele.

- (25) Kõigepealt tehti kindlaks, kas samasuguse toote kogumüük omamaisel turul sõltumatutele klientidele on tüüpiline vastavalt algmääruse artikli 2 lõikele 2, st kas kõnealuse müügi maht moodustas vähemalt 5 % vaatlusaluse toote kogu eksportmüügist liitu. Koostööd teinud Argentina eksportiva tootja omamaist müüki läbivaatamisega seotud uurimisperioodil peeti piisavalt tüüpiliseks.

- (26) Seejärel uuris komisjon, kas samasuguse toote omamaist müüki võib käsitada tavapärase kaubandustegevuse käigus toimunud müügina vastavalt algmääruse artikli 2 lõikele 4. Selleks tehti Argentina turul müüdnud samasuguse toote puhul kindlaks, kui suure osa moodustas läbivaatamisega seotud uurimisperioodil tulutoov omamaine müük sõltumatutele klientidele. Kuna läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli kogu samasuguse toote müük tulutoov, arvutati normaalväärtus kõigi siseturu hindade kaalutud keskmisena.

3.2. Ekspordihind

- (27) Kuna ükski Hiina eksportijatest, kes ekspordivad liidu turule, uurimises ei osalenud, määrati ekspordihinnad kindlaks lähtuvalt olemasolevatest andmetest. Leiti, et sobivaimaks aluseks on koostööd teinud importija ja Eurostati vaatlusaluse toote liidu turule importimist kajastavad andmed. Kuigi import toimus seestöötlemise korra raames (Hiina furfuraalist valmistati furfuriülalkoholi ekspordiks), ei olnud põhjust arvata, et neid andmeid ei saa pidada põhjendatud aluseks ekspordihindade kindlaksmääramisel.

3.3. Võrdlus

- (28) Et tagada õiglane võrdlus normaalväärtuse ja ekspordihinna vahel, võeti vastavalt algmääruse artikli 2 lõikele 10 korrigeerimiste näol nõuetekohaselt arvesse erinevusi transpordi ja kindlustuse osas, mis mõjutasid hindu ja nende võrreldavust.

3.4. Dumpingumarginaal

- (29) Vastavalt algmääruse artikli 2 lõikele 11 kehtestati dumpingumarginaal kaalutud keskmise normaalkaalu ja kaalutud keskmiste ekspordihindade võrdluse alusel samal kaubandustasemel. Võrdlusest ilmnis arvestatav dumping.

4. Impordi areng meetmete kehtetuks tunnistamise korral

- (30) Lähtudes läbivaatamisega seotud uurimisperioodil esinenud dumpingu analüüsist, uuriti dumpingu jätkumise tõenäosust. Kuna ükski Hiina eksportiv tootja ei teinud käesoleva uurimise käigus koostööd, tehti kooskõlas algmääruse artikliga 18 allpool esitatud järeldused kättesaadavatele andmetele toetudes, täpsemalt koostööd teinud importijalt, Eurostatilt ja Hiina ametlikust ekspordistatistikast saadud ning läbivaatamisaotluses esitatud andmete põhjal.
- (31) Analüüsiti järgmisi elemente: Hiinast seestöötlemismenetluse korra kohaselt liitu suunatud impordi areng, Hiinast kolmandatesse riikidesse suunatud ekspordi areng ning Hiina tootjate kasutamata tootmisvõimsus.

4.1. Hiinast pärit impordi areng

- (32) Vastavalt Hiina ametlikule ekspordistatistikale suurenes vaatlusalusel perioodil vaatlusaluse toote Hiinast pärit eksport kogu maailmas 117 %. Kasv toimus peamiselt USA ja kolmandate riikide turgude arvelt.
- (33) Tuleb märkida, et Eurostati kontrollitud andmete kohaselt toimus läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 99,9 % Hiinast pärit vaatlusaluse toote koguimpordist liitu seestöötlemise korra raames ning vaid 0,1 % lasti vabasse ringlusesse. 2007. ja 2008. aastal impordi vabasse ringlusesse laskmiseks ei toimunud. Andmete täielikkuse huvides võeti vabasse ringlusesse lastud impordi arvesse impordi kogumahu puhul, kuid kõnealuse impordiga seotud hindade üksikasjalikku analüüsi peeti sellise impordi tähtsusetu mahu tõttu ebaoluliseks.
- (34) 2007. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel vähenes seestöötlemismenetluse korra kohaselt ja vabasse ringlusesse lastud toote Hiinast pärit impordi maht 67 %, mis kattub põhjenduses 45 osutatud tarbimise vähenemisega liidu turul 24 % võrra. Seestöötlemismenetluse korra kohaselt Hiinast imporditud furfuraal

töödeldi ümber furfurüülalkoholiks, mis seejärel eksporditi. Vabasse ringlusesse laskmiseks ELi imporditud toote kasutamise kohta teave puudub, kuid võib põhjendatult eeldada, et meetme aegumise korral suunatakse osa seestöötlemismenetluse korra kohaselt imporditud furfuraalist liidu turul vabasse ringlusesse, kas töötlemata kujul või töödelduna furfurüülalkoholiks.

- (35) 2007. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel olid Hiinast pärit ekspordi hinnad turgude lõikes erinevad. Kui liitu suunatud ekspordi hind vähenes kõnealusel perioodil järsult (11 %), siis muudel eksporditurgudel kasvas hind ligikaudu 10 %. USA turul püsis hind läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ligikaudu liiduga samal tasemel, samas kui Hiina ekspordistatistika kohaselt on eksport muudele turgudele tonni kohta 19 % kallim. Võttes arvesse, et vaatlusalune toode on homogeenne, võib sellist hinnaerinevust selgitada ainult Hiina eksportijate sihiliku hinnastrateegiaga, mille kohaselt kohaldatakse kõrgemat hinda ja teenitakse suuremat kasumit turgudel, kus konkurents on väiksem, kui liidu ja USA turul, kus kohaldatakse madalamaid hindu. Võttes arvesse, et eksport liitu ja USAsse moodustab 46 % Hiina koguekspordist, jõutakse järeldusele, et tollimaksu aegumisel jätkatakse diskrimineerivat hinnapoliitikat, et hoida alal dumpingut vähemalt liidu turul.

4.2. Eksportijate kasutamata tootmisvõimsus

- (36) Kuna avalikku teavet Hiina furfuraalitööstuse kohta on vähe, tuginevad järeldused peamiselt läbivaatamise taotluses sisaldunud teabele.
- (37) Aegumise läbivaatamise taotluse kohaselt on Hiina furfuraalitööstus alates 1999. aastast püsivalt kasvanud ning 2009. aastal oli toodangu maht ligikaudu 320 000 tonni. Hiina tootmisvõimsuse rakendusmäär arvatakse olevat ligikaudu 94 %, mis tähendab, et Hiinas on kasutamata tootmisvõimsust ligikaudu 20 000 tonni aastas, s.o ligikaudu pool liidu kogutarbimisest. Väidetavalt tegutseb Hiinas praegu rohkem kui 200 furfuraali tootvat ettevõtet ning üha rohkemad neist tegelevad ekspordiga.
- (38) Eeltoodust lähtuvalt võib järeldada, et meetmete tühistamise korral võib oodata, et Hiinast pärit vaatlusaluse toote eksport liidu turule seestöötlemise korra väliselt suureneks märkimisväärselt ning toimuks ilmselt jätkuvalt dumpinguhinnaga.

5. Järeldus dumpingu jätkumise tõenäosuse kohta

- (39) Võttes arvesse Hiina suurt kasutamata tootmisvõimsust, Hiina tootjate võimet tootmismahhte kiiresti suurendada ja ekspordi suunata ning ekspordi hinnakujundust, on alust eeldada, et meetmete aegumine tooks kaasa ekspordi taastamise Hiinast liidu turule väljaspool seestöötlemise korda.
- (40) Seestöötlemise korra puhul ei kohaldata praegu ekspordihinna suhtes dumpinguvastast tollimaksu. Seetõttu on põhjust arvata, et need hinnad osutavad ka edaspidisele hinnatasemele meetmete aegumise korral. Sellega seoses leiti, et seestöötlemise korra kohane Hiina ekspordihind on dumpinguhind, mis põhjenduse 69 kohaselt löi läbivaatamisega seotud uurimisperiodil liidu tootjate hinna alla 11 % võrra.
- (41) Eespool kirjeldatust lähtudes võib teha järelduse, et Hiinast pärit eksport toimub siiani dumpinguhindadega ja et praegu kehtivate dumpinguvastaste meetmete aegumise korral on dumpingu jätkumine liidu turul tõenäoline.

D. LIIDU TOOTMISHARU MÄÄRATLUS

- (42) Liidu tootmisharu koosneb kahest äriühingust (Lenzing AG; Austria ja Tanin Sevnica kemična industrija d.d; Sloveenia), kelle toodang moodustas läbivaatamisega seotud uurimisperiodil 100 % vaatlusaluse toote toodangust liidus. Mõlemad äriühingud vastasid küsimustikele ja tegid uurimises täielikku koostööd. Sellest tulenevalt moodustavad mainitud kaks liidu tootjat algmääruse artikli 4 lõike 1 ja artikli 5 lõike 4 mõistes liidu tootmisharu. Konfidentsiaalsuse huvides esitatakse andmed liidu tootmisharu tegevuse kohta ainult indekseeritud kujul.
- (43) Võrreldes esialgse uurimisega, on liidu tootmisharu märkimisväärselt muutunud: Hispaania tootja Furfural Español S.A., praeguse nimega Nutrafur, kes esitas esialgse kaebuse 1994. aastal, lõpetas tootmise 2008. aasta oktoobris. Nutrafur, kes toetab asjaomast läbivaatamistootlust, ei teinud käesoleva uurimise käigus koostööd. Nutrafur kaupleb siiski turul edasi ning ostab vaatlusalust toodet liidus asuvatelt endistelt konkurentidelt. Nutrafuri taotluses esitatud andmeid 2007. ja 2008. aasta toodangu kohta võeti arvesse tarbimise kindlaksmääramisel liidu turul.

E. OLUKORD LIIDU TURUL

1. Tarbimine liidu turul

- (44) Furfuraali tarbimine liidus määrati lähtudes liidu tootmisharu müügimahtudest liidu turul (sh Nutrafuri müük aastatel, kui ettevõtte veel furfuraali tootis), millele lisati seestöötlemise korra kohane Hiinast pärit import ja vabasse ringlusse lastud muudest kolmandatest riikidest pärit import vastavalt importija International Furan Chemicals BV (edaspidi „IFC“) ja Eurostati kontrollitud andmetele. Kuna konfidentsiaalsuse huvides ei avalikusta Eurostat täielikke andmeid, kasutati neid andmeid vaid

muudest kolmandatest riikidest pärit impordi kindlaksmääramiseks, v.a Hiina ja Dominikaani Vabariik, sest kõnealustest riikidest impordib furfuraali ainult IFC.

- (45) Nende andmete kohaselt vähenes liidu tarbimine vaatlusalusel perioodil 24 %, s.o 48 534 tonnilt 2007. aastal kuni 36 725 tonnini läbivaatamisega seotud uurimisperiodi jooksul.

Tabel 1. – Liidu tarbimine

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimisperiod
Tonnides	48 534	45 738	38 175	36 725
Indeks (2007 = 100)	100	94	79	76
Muutus võrreldes eelmise aastaga		– 6	– 15	– 3

Allikad: liidu tööstusharu ja IFC küsimustike kontrollitud vastused, läbivaatamise taotlus ja Eurostat

2. Import Hiinast

2.1. Maht, turuosa ja hinnad

- (46) Vastavalt Hiina ekspordistatistikale oli läbivaatamisega seotud uurimisperiodil Hiinast pärit import vabasse ringlusse laskmiseks väga väike (2,5 tonni), enamasti toimus importimine Hiinast seestöötlemise korra kohaselt. Seestöötlemise korra kohaselt Hiinast imporditud toodangu maht vähenes 8 264 tonnilt 2007. aastal kuni 2 749 tonnini läbivaatamisega seotud uurimisperiodil, st 67 %. 2008. aastal saavutas seestöötlemise korra kohaselt Hiinast pärit import kõrgeima taseme, ulatudes ligikaudu 10 000 tonnini, järgmistel aastatel import vähenes. Vaatlusalusel perioodil vähenes Hiina turuosa seestöötlemise korra kohaselt impordis 17 protsendilt 8 protsendile, seega 9 protsendipunkti võrra.
- (47) Seestöötlemise korra kohaselt imporditud toote hind vähenes 774 eurolt 2007. aastal kuni 685 euronni läbivaatamisega seotud uurimisperiodil, seega 12 %.

Tabel 2. – Import Hiinast

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimisperiod
Tonnides	8 264	10 002	5 159	2 749
Indeks (2007 = 100)	100	121	62	33
Muutus võrreldes eelmise aastaga		21	– 59	– 29
Turuosa	17 %	22 %	14 %	7 %
Hind, eurot/tonn	774	1 014	690	685
Indeks (2007 = 100)	100	131	89	88

Allikas: IFC küsimustiku kontrollitud vastused

3. Muudest kolmandatest riikidest pärit impordi maht ja hind

- (48) Tuleb märkida, et sarnaselt esialgse uurimisega moodustavad impordi Dominikaani Vabariigist ainult saadetised emaettevõtjalt Euroopa tütarettevõtjale furfurüülalkoholi tootmiseks. Seega on hinnad nendes tehingutes seotud ettevõtjate vahelised ülekandehinnad ega kajasta tegelikke turuhindu. Eurostati andmetel muutusid furfuraali impordimahud liidu turule muudest riikidest (v.a Hiina) ja impordi keskmised hinnad järgmiselt:

Tabel 3. – Dominikaani Vabariigi import Euroopa Liitu

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Tonnides	32 003	27 662	24 996	25 959
Indeks (2007 = 100)	100	86	78	81
Muutus võrreldes eelmise aastaga		- 14	- 8	3
Turuosa	66 %	60 %	65 %	71 %
Hind, eurot/tonn	809	982	582	670
Indeks (2007 = 100)	100	121	72	83

Tabel 4. – Muude kolmandate riikide import liitu

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Tonnides	1 687	1 583	1 226	1 158
Indeks (2007 = 100)	100	94	73	69
Muutus võrreldes eelmise aastaga		- 6	- 21	- 4
Turuosa	3 %	3 %	3 %	3 %
Hind, eurot/tonn	800	997	632	621
Indeks (2007 = 100)	100	125	79	78

- (49) Vaatlusalusel perioodil vähenes nii Dominikaani Vabariigist kui ka muudest kolmandatest riikidest pärit furfuraali impordimaht oluliselt, vähenemine oli vastavalt 19 % ja 31 %. Kuigi Dominikaani Vabariigist pärit impordi maht vähenes, suurenes selle turuosa 66 protsendilt 71 protsendile. Samas kuulus kogu import Dominikaani Vabariigi tootja Euroopa filiaali toodetud furfurüülalkoholi toodangu hulka. Seega on hinnad nendes tehingutes seotud ettevõtjate vahelised ülekandehinnad ega tarvitse kajastada tegelikke turuhindu.

3.1. Hiinast muudesse kolmandatesse riikidesse suunatud impordi maht ja hinnad

- (50) Vaatlusalusel perioodil suurenes ekspordi maht 105 % (ligikaudu 9 % kogu liidu müügitulust läbivaatamisega

seotud uurimisperioodil). Tuleb märkida, et liidu tootmis-haru eksport muudesse kolmandatesse riikidesse toimus läbivaatamisega seotud uurimisperioodil madalate hindadega. See oli tingitud konkurentsist, mida põhjustas Hiinast pärit madala hinnaga furfuraali suur kogus muude kolmandate riikide turgudel.

Tabel 5. – Liidu tootmisharu eksport kolmandatesse riikidesse (maht ja hinnad)

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Mahuindeks (2007 = 100)	100	136	211	205
Muutus võrreldes eelmise aastaga		36	75	- 6
Hinnaindeks (2007 = 100)	100	114	88	82
Muutus võrreldes eelmise aastaga		14	- 26	- 6

4. Liidu tootmisharu majanduslik olukord

- (51) Järgnevalt on analüüsitud liidu tootmisharu, st äriühingute Lenzing ja Tanin majanduslikku olukorda.

4.1. Toodang

- (52) Liidu tootmisharu vaatlusaluse toote kogutoodang suurenes vaatlusalusel perioodil 14 %.

Tabel 6. – Liidu toodang

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Indeks (2007 = 100)	100	109	114	114
Muutus võrreldes eelmise aastaga		9	5	0

Allikas: liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

4.2. Tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

- (53) Liidu tootmisharu tootmisvõimsus püsis vaatlusalusel perioodil samal tasemel. Liidu tootmisharu tootmisvõimsuse kasutamine suurenes 12 protsendipunkti võrra, 85 protsendilt 97 protsendile, seega rakendati peaaegu kogu tootmisvõimsust.

Tabel 7. – Liidu tootmisvõimsus

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Indeks (2007 = 100)	100	100	100	100
Tootmisvõimsuse rakendamine	85 %	92 %	96 %	97 %

Allikas: liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

4.3. Varude tase

- (54) Järgnevas tabelis esitatud andmed osutavad, et liidu tootmisharu varud suurenesid vaatlusalusel perioodil 26 %. Varud suurenesid eriti märkimisväärselt aastatel 2007–2008 (193 %).

Tabel 8. – Varud

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Indeks (2007 = 100)	100	293	165	126
Muutus võrreldes eelmise aastaga		193	– 128	– 40

Allikas: liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

4.4. Müügiimaht ja turuosa

- (55) Liidu tootmisharu müügiimaht sõltumatutele tarbijatele liidu turul suurenes läbivaatamisega seotud uurimis-perioodil 13 %. Seoses müügiimahu suurenemisega kasvas liidu tootmisharu turuosa vaatlusalusel perioodil 5 protsendipunkti võrra.

Tabel 9. – Müügiimaht ja liidu turuosa

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Indeks (2007 = 100)	100	100	112	113
Turuosa vahemik	10–20 %	10–20 %	14–24 %	15–25 %

Allikas: liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

4.5. Keskmised müügihinnad

- (56) Vaatlusalusel perioodil vähenesid liidu tootmisharu kehtestatud keskmised müügihinnad liidu turul 1 % võrra. 2008. aastal saavutas keskmine müügihind kõrgeima taseme, tõustes 11 %, kuid langes siis järgnevatel aastatel kiiresti. Et müügihind langes vaid vähesel määral, on tingitud toote ühikuhinna 5-protsendilisest kasvust, mida liidu tootmisharul ei olnud võimalik arvesse võtta.

Tabel 10. – Keskmine müügihind liidus

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Indeks (2007 = 100)	100	111	98	99
Muutus võrreldes eelmise aastaga		11	– 13	1

Allikas: liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

4.6. Keskmine tootmiskulu

- (57) Peamiselt töötajate arvu ja seega ka tööjõu kogukulu suurenemise tõttu kasvas vaatlusalusel perioodil keskmine tootmiskulu 5 %.

Tabel 11. – Keskmine tootmiskulu

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Indeks (2007 = 100)	100	105	105	105
Muutus võrreldes eelmise aastaga		5	0	0

Allikas: liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

4.7. Tulusus ja rahavoog

- (58) Liidu tootmisharu tulu vähenes vaatlusalusel perioodil märkimisväärselt ning sama suundumus iseloomustas ka rahavoogu, mis vähenes 56 %. See oli seotud survega müügihinnale, mis kasvas vaatamata nii tootmise kui ka müügiimahu suurenemisele.

Tabel 12. – Tulusus ja rahavoog

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Tulususe indeks (2007 = 100)	100	175	– 7	– 4
Muutus võrreldes eelmise aastaga		75	– 182	3
Rahavoo indeks (2007 = 100)	100	144	49	44
Muutus võrreldes eelmise aastaga		44	– 95	– 5

Allikas: liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

4.8. Investeeringud, investeeringute tasuvus ja kapitali kaasamise võime

- (59) 2007. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimis-perioodi vahel vähenesid investeeringud 95 % võrra. Investeeringute tasuvus, väljendatuna vaatlusaluse tootega seotud kasumina/kahjumina investeeringute raamatupidamislikust puhasväärtusest, on vaatlusalusel perioodil oluliselt vähenenud, järgides investeeringutega sama arengusuunda. Tulususe ja rahavoo vähenemise tõttu on taotluse esitaja kapitali kaasamise võime vaatlusalusel perioodil märkimisväärselt halvenenud. See kajastub selgesti ka taotluse esitaja investeeringutes, mis vähenesid vaatlusalusel perioodil 95 %.

Tabel 13. – Investeeringud ja investeeringute tasuvus

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Investeeringute indeks (2007 = 100)	100	61	2	5
Muutus võrreldes eelmise aastaga		– 39	– 59	3
Investeeringute tasuvuse indeks (2007 = 100)	100	196	– 7	– 4
Muutus võrreldes eelmise aastaga		96	– 203	3

Allikas: liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

4.9. Tööhõive ja tootlikkus

- (60) Vaatlusel perioodil suurenes tööhõive tase liidu tootmisharu 8 %. Tootlikkus mõõdetuna toodangus (tonnides) töötaja kohta kasvas 6 %. Samas suurenes vaatlusalusel perioodil tööjõu kogukulu 16 % võrra.

Tabel 14. – Tööhõive ja tootlikkus

Aasta	2007	2008	2009	Läbivaatamisega seotud uurimis-periood
Tööhõive indeks	100	109	109	108
Tootlikkuse indeks (tonni/töötaja)	100	100	105	106
Tööjõukulu indeks	100	114	115	116

Allikas: liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastused

4.10. Dumpingumarginaali suurusjärg

- (61) Võttes arvesse Hiinast pärit dumpinguhinnaga impordi mahtu, turuosa ja hindu, ei saa tegelike dumpingumarginaalide mõju liidu tootmisharu hinnata tühiseks.

4.11. Taastumine dumpingu mõjudest

- (62) Enamiku eespool esitatud näitajate positiivne areng näitab seda, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil on liidu tootmisharu rahanduslik olukord osaliselt taastunud Hiinast pärit dumpinguhinnaga impordi kahjulikust mõjust.

4.12. Kasv

- (63) Kui liidu tarbimine vaatlusalusel perioodil vähenes 24 %, siis liidu tootmisharu toodang, müügiimaht ja turuosa suurenesid. Samal ajal vähenesid Hiinast pärit impordi maht ja selle turuosa. Siiski sai liidu tootmisharu meetmetest kasu vaid piiratud ulatuses, sest Hiina surve müügihinnale ei võimaldanud tootmisharul saada kasumit ega saavutada taotletavat kasumimäära.

5. Järeldus liidu tootmisharu majandusliku olukorra kohta

- (64) Dominikaani Vabariigist pärit furfuraal ei ole liidu vabal turul kättesaadav. Seetõttu ei ole leitud mingsugust viidet sellele, et import nimetatud riigist oleks kaasa aidanud liidu tootmisharu ebakindla olukorra tekkimisele. Muudest kolmandatest riikidest pärit impordi maht vähenes oluliselt ning jõudis sellisele tasemele, et isegi väga madala hinna puhul ei saa nende mõju pidada märkimisväärseks.

- (65) Hiina vastu suunatud meetmetel oli positiivne mõju liidu tootmisharu majanduslikule olukorrale, sest enamiku kahjunäitajate puhul ilmnas positiivne arengutendents – tootmine ja müügiimaht suurenesid ning müügiäärtus kasvas. Vaatamata tarbimise vähenemisele suutis liidu tootmisharu oma turuosa suurendada. Paraku vähenes tulusus läbivaatamisega seotud uurimisperioodil märkimisväärselt. Liidu tootmisharu ei suutnud saavutada esialgse uurimise ajal eesmärgiks seatud kasumimäära (5 %), mis on vajalik tööstusharu arengu tagamiseks. Seega jõutakse järeldusele, et liidu tootmisharu kandis märgatavat kahju algmääruse artikli 3 lõike 5 tähenduses ning tootmisharu finantsseisund on endiselt ebakindel.

F. KAHJU KORDUMISE TÕENÄOSUS

- (66) Põhjendustes 39 ja 40 jõuti järeldusele, et meetmete kehtivuse aegumine tooks tõenäoliselt kaasa Hiinast liidu turule suunatud dumpinguhinnaga ekspordi olulise kasvu.
- (67) Nagu eespool kirjeldati, suudavad Hiina tootjad meetmete kehtivuse aegumise korral oma ekspordi suures mahus liidu turule ümber suunata. Läbivaatamisaotluse kohaselt oli Hiina tootmisvõimsus 2009. aastal 320 000 tonni ning kasutamata tootmisvõimsust vähemalt 20 000 tonni. Lisaks tundub, et muud eksporditurud, nagu Jaapan, Tai ja USA, ei suuda kogu kasutamata tootmisvõimsust absorbeerida ning seetõttu on tõenäoline, et kõnealune toodang suunatakse liidu turule.
- (68) Hiina ekspordistatistikast selgub, et vaatlusaluse toote hind USA turul oli sarnane seestöötlemise korra raames liitu eksporditud toote hinnaga. Muudel eksporditurgudel oli Hiinast pärit toote hind kõrgem.

- (69) Võttes arvesse, et Hiina ekspordihind lõi liidu tootmisharu hinna 11 % alla, siis on tõenäoline, et Hiina eksporditjad jätkavad hindade allalöömist, et kaotatud turuosa tagasi võita. Selline tegevus koos võimalusega tarnida suuri vaatlusaluse toote koguseid liidu turule mõjutab negatiivselt liidu tootmisharu, eriti selle tulusust.

- (70) Eespool esitatud põhjendustest lähtuvalt tehakse järeldus, et meetmete kehtetuks tunnistamine tooks suure tõenäosusega kaasa Hiinast pärit dumpinguhindadega impordi tagajärjel tekkiva kahju kordumise.

G. LIIDU HUVID

1. Sissejuhatavad märkused

- (71) Kooskõlas algmääruse artikliga 21 uuriti, kas kehtivate dumpinguvastaste meetmete säilitamine võiks olla vastuolus liidu kui terviku huvidega.

(72) Liidu huvide kindlaksmääramine põhines kõigi erinevate huvide, st liidu tootmisharu, importijate/kaubandusettevõtjate ning samuti vaatlusaluse toote kasutajate ja tarnijate huvide hindamisel.

(73) Elmist uurimiste käigus oldi seisukohal, et meetmete kehtestamine ei ole liidu huvidega vastuolus. Lisaks sellele on käesolev uurimine aegumise läbivaatamine, mille käigus analüüsitakse seega olukorda, kus dumpinguvastased meetmed on jõus.

(74) Sellele tuginedes uuriti, kas vaatamata järeltule, et kahju kordumine ja dumpingu jätkumine on tõenäoline, leidub mõjuvaid põhjusi, mille alusel saaks teha järeltule, et kõnealuse juhtumi korral on meetmete säilitamine vastuolus liidu huvidega.

2. Liidu tootmisharu huvid

(75) Liidu tootmisharu on tõestanud end elujõulise tootmis- haruna, mis on võimeline kohanema muutuvate turutingimustega. Seda kinnitas eelkõige tootmise ja müügi- mahu positiivne areng, vaatamata tarbimise vähenemisele liidus. Tohtu hinnasurve tõttu ei järginud tulusus paraku seda positiivset suundumust.

(76) Võttes arvesse Hiina olemasolevat kasutamata toomis- võimsust furfuraali tootmiseks ning seda, et muud eksporditurud (Jaapan, Tai ja USA) ei suuda kasutamata tootmisvõimsust absorbeerida, püüavad Hiina eksportijad meetmete kehtetuks tunnistamise korral ilmselt oma kaotatud turuosa tagasi võita, jätkates dumpinguhinnaga müüki liidu turul.

(77) Lähtudes põhjendustes 65–68 esitatud selgitustest, halve- neks Hiina odava dumpinguhinnaga ekspordi tõttu liidu tootmisharu finantsolukord oluliselt, kui dumpinguvastaste meetmete kohaldamist ei jätkata.

3. Importijate huvid

(78) Menetluse käigus tegi koostööd ainult üks liidu importija – Madalmaades asuv äriühing IFC, mille omanik on Dominikaani Vabariigi furfuraalitootja. IFC on liidu ainus aktiivne furfuraali importija, vähesed muud äriühin- gud impordivad vaatlusalust toodet vaid aeg-ajalt. IFC on liidu olulisim furfuraaliturul (ja furfuriülalkoholi turul) tegutseja, tema arvele langeb ligikaudu 80 % liidu tarbi- misest. IFC impordib Dominikaani Vabariigist, Hiinast (seestöötlemise korra raames) ja muudest kolmandatest riikidest. Lisaks on IFC liidu tootmisharu suurim klient, kes ostab ligikaudu 32 % tema kogumüügist. Seejärel töödeldakse ostetud furfuraal IFC Belgias Geelis asuvas sidusettevõttes TFC furfuriülalkoholiks.

(79) Kõnealune importija on üsna erapooletu, sest ühelt poolt soovib ta juurdepääsu Hiina furfuraaliturule ilma igasu- guste piiranguteta ja vajadusest täita seestöötlemise korra kohaseid tollinõudeid ning teiselt poolt soovib ta liidu tootmisharu säilimist, et säiliks vaatlusaluse toote allikas lühikese etteteatamisaja puhuks. Lisaks võimaldab meet- mete kohaldamise jätkamine vähendada konkurentsi tema emettevõtte, Dominikaani Vabariigis asuva tootja imporditurul ning tugevdab kontserni positsiooni nii liidu furfuraali kui ka furfuriülalkoholi turul (sh seestööt- lemise korra kohasel toimival turul).

4. Kasutajate huvid

(80) Komisjon saatis küsimustikud furfuraali 27 tööstustarbi- jale. Menetluse käigus tegid koostööd ainult kolm kasu- tajat, kuid need ei hankinud furfuraali mitte Hiinast, vaid liidu tootmisharult. Kõnealuste kasutajate jaoks oli furfu- raal nende äritegevuses (oli rafineerimine või määrdelide tootmine) vähetähtis, seepärast ei tundnud nad eriti dumpinguvastaste meetmete mõju.

5. Järeldus liidu huvide kohta

(81) Eespool kirjeldatud arvesse võttes järeldatakse, et puuduvad veenvad põhjused, mis räägiksid praeguste dumpinguvastaste meetmete säilitamise vastu.

H. DUMPINGUVASTASED MEETMED

(82) Kõiki asjaomaseid isikuid teavitati olulistest faktidest ja kaalutlustest, mille põhjal kavatsesi soovitada säilitada olemasolevad meetmed. Lisaks sellele anti neile pärast kõnealustest faktidest ja kaalutlustest teatamist võimalus esitada teatava ajavahemiku jooksul oma märkused. Asja- kohaseid märkusi analüüsiti, kuid need ei muutnud peamisi asjaolusid ja kaalutlusi, mille põhjal otsustati säilitada kehtivad dumpinguvastased meetmed.

(83) Eeltoodust tuleneb, et vastavalt algmääruse artikli 11 lõikele 2 tuleks säilitada Hiinast pärit furfuraali impordi suhtes kohaldatavad dumpinguvastased meetmed, mis on kehtestatud määrusega (EÜ) nr 639/2005. Meetmed seis- nevad koguselistes tollimaksudes.

(84) Siiski, võttes arvesse, et koguseline tollimaks kehtestati 1995. aastal toetudes esialgse uurimise järeldustele ning seda ei ole kunagi läbi vaadatud, peeti vajalikuks hinnata, kas tollimaksu tase on endiselt asjakohane. Seepärast plaanib komisjon algatada *ex officio* vahepealse läbivaata- mise, vastavalt algmääruse artikli 11 lõikele 3,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Hiina Rahvavabariigist pärit ja praegu CN-koodi 2932 12 00 alla kuuluva 2-furaldehüüdi (tuntud ka furfuraalina) impordi suhtes kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks.

2. Kohaldatav tollimaks on 352 eurot tonni kohta.

3. Juhtudel, kus kaupu on enne vabasse ringlusse lubamist kahjustatud ning seetõttu korrigeeritakse tegelikku või maksimisele kuuluvat hinda tolliväärtuse määramisel vastavalt komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93 (millega kehtes-

tatakse rakendussätteid nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik) ⁽¹⁾ artiklile 145, vähendatakse käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud summade alusel arvestatud dumpinguvastase tollimaksu summat protsendi võrra, mis vastab tegeliku või väljamaksmisele kuuluva hinna korrigeerimisele.

4. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksusätteid.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 4. mai 2011

Nõukogu nimel
eesistuja
MARTONYI J.

⁽¹⁾ EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1.

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 454/2011,**5. mai 2011,****üleeuroopalise raudteesüsteemi allsüsteemi „reisijateveoteenuste telemaatilised rakendused” koostalitluse tehnilise kirjelduse kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivi 2008/57/EÜ (ühenduse raudteesüsteemi koostalitlusvõime kohta), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ artikli 2 punktile e on raudteesüsteem jagatud struktuurilisteks ja funktsionaalseteks allsüsteemideks. Iga allsüsteemi kohta tuleb koostada koostalitluse tehniline kirjeldus (edaspidi „KTK”).

(2) Komisjon andis 9. veebruari 2007. aasta otsusega K (2006) 124 (lõplik) Euroopa Raudteeagentuurile (edaspidi „agentuur”) volitused töötada välja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/16/EÜ üleeuroopalise tavaraudteevõrgustiku koostalitlusvõime kohta ⁽²⁾ kohane koostalitluse tehniline kirjeldus. Nimetatud volituste tingimuste kohaselt paluti agentuuril koostada reisijateveo telemaatiliste rakendustega KTK eelnõu. Komisjon esitas oma soovitus 31. mail 2010. aastal. Lisaks kõnealusele soovitusele tuleks pärast komisjonilt volituste saamist koostada täiendav soovitus, mis hõlmaks riigisiseste teekondadega seotud tariife, piletimüüki ja broneerimist. Agentuur peaks oma soovitus koostamisel võtma arvesse liikmesriikides arengutendentse ja tehnika arengut uuenduslike piletimüügivõimaluste ja intermodaalsuse valdkonnas.

(3) Koostalitluse tehniline kirjeldus on spetsifikatsioon, mis on vastu võetud kooskõlas direktiiviga 2008/57/EÜ. Lisas esitatud KTK käsitleb reisijateveoteenuste telemaatiliste rakendustega seotud allsüsteemi, et tagada selle vastavus olulistele nõuetele ja raudteesüsteemi koostalitlusvõime.

(4) Oluliseks peetakse erinevate raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja raudteeveo-ettevõtjate info- ja sidesüsteemide tõhusat vastastikust sidumist, eriti selleks, et edastada reisijatele värsket teavet ja osutada neile piletimüügiteenuseid.

(5) Käesoleva KTK eesmärk on määrata kindlaks kõigi osaliste vahelised menetlused ja liidesed, mida kasutatakse reisijatele teabe edastamiseks ja piletite väljastamiseks laialdaselt kasutatavate tehnoloogialahenduste abil. See peab sisaldama teabevahetust järgmiste aspektide kohta: enne reisi ja reisi ajal reisijatele teavet edastavad süsteemid, broneeringu- ja maksesüsteemid, pagasi korraldamine, piletite väljastamine piletikassadest, piletiautomaatidest, rongides, telefoni, interneti või muu laialdaselt kasutatava infotehnoloogia abil, rongidevaheliste ühenduste ja teiste transpordiliikidega ühenduste haldamine.

(6) Juurdepääs reisijatele edastatavale teabele peab olema tagatud vastavalt komisjoni 21. detsembri 2007. aasta otsuse 2008/164/EC ⁽³⁾ (milles käsitletakse koostalitlusvõime tehnilist kirjeldust üleeuroopalises tava- ja kiirraudteesüsteemis seoses piiratud liikumisvõimega isikutega) nõuetele.

(7) Käesoleva KTK sätete kohaldamine ei tohiks piirata liikmesriikide poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1371/2007 ⁽⁴⁾ artikli 2 alusel tehtud otsuste kohaldamist.

(8) Käesoleva määruse kohaldamise tagamiseks on vaja üksikasjalikke kirjeldusi. Nimetatud kirjeldustes määratakse kindlaks andmevahetussüsteemi tunnused, lähtudes ühistest komponentidest, ning asjaomaste osaliste info- ja sidesüsteemide sidumisest. Lisaks on vaja ka kirjeldust selle kohta, kuidas selle süsteemi väljatöötamist, kasutuselevõtmist ja käitamist juhitakse, samuti selle süsteemi väljatöötamise ja kasutuselevõtmise üldkava. Need materjalid koostatakse rakendamise esimese etapi ajal. Seega tuleb KTKd hiljem muuta, et kohandada seda nimetatud materjalidega (üksikasjalikud kirjeldused, juhtimisplaan ja üldkava).

⁽¹⁾ ELT L 191, 18.7.2008, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 110, 20.4.2001, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 64, 7.3.2008, lk 72.

⁽⁴⁾ ELT L 315, 3.12.2007, lk 14.

- (9) Vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ artikli 5 lõikele 8 käsitakse agentuuri avaldatavaid tehnilisi dokumente, millele käesolevas määruses viidatakse, KTK lisadena ning need muutuvad kohustuslikuks alates KTK kohaldamise hetkest.
- (10) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 2008/57/EÜ artikli 29 lõike 1 kohaselt moodustatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Direktiivi 2008/57/EÜ artikli 6 lõikes 1 viidatud koostalitluse tehniline kirjeldus (edaspidi „KTK”), mis on seotud üleeuroopalise raudteesüsteemi telemaatiliste rakenduste allsüsteemi osaga „Reisijateveoteenuste seadmed”, on esitatud I lisas.

2. Käesolevat KTKd kohaldatakse direktiivi 2008/57/EÜ II lisa punktis 2.5 määratletud telemaatiliste rakenduste allsüsteemi osa „Reisijateveoteenuste seadmed” suhtes.

3. Kolmandatest riikidest või kolmandatesse riikidesse osutavate raudtee-reisijateveoteenuste puhul sõltub kooskõla käesoleva KTK nõuetega sellest, kas väljaspool ELi asuvatelt osalistelt on saadud teavet, v.a juhul, kui kahepoolsete lepingutega on ette nähtud KTK kooskõlas olev teabevahetus.

Artikkel 2

Käesolevat KTKd rakendatakse kolmes etapis:

- esimesel etapil koostatakse üksikasjalikud IT-kirjeldused, juhtimisplaan ja üldkava (esimene etapp),
- teisel etapil töötatakse välja andmevahetussüsteem (teine etapp) ja
- kolmandal etapil võetakse kasutusele andmevahetussüsteem (kolmas etapp).

Artikkel 3

1. Euroopa Raudteeagentuur avaldab oma veebisaidil III lisas loetletud tehnilised dokumendid ja ajakohastab neid. Agentuur rakendab tehniliste dokumentide muudatuste juhtimise protsessi, nagu on kirjeldatud I lisa punktis 7.5.2. Agentuur annab

komisjonile aru nende dokumentide väljatöötamise edenemisest. Komisjon teavitab liikmesriike direktiivi 2008/57/EÜ artikli 29 alusel moodustatud komitee kaudu.

2. Euroopa Raudteeagentuur avaldab oma veebisaidil I lisa punktis 4.2.19 nimetatud viitefailid ja ajakohastab neid. Agentuur rakendab selliste failide muudatuste juhtimise protsessi. Agentuur annab komisjonile aru nende dokumentide väljatöötamise edenemisest. Komisjon teavitab liikmesriike direktiivi 2008/57/EÜ artikli 29 alusel moodustatud komitee kaudu.

3. Euroopa Raudteeagentuur esitab oma soovitusel käesoleva määruse II lisas loetletud avatud punktide kohta 31. märtsiks 2012.

Artikkel 4

Raudteeveo-ettevõtjad, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad, jaamaülemad, piletimüüjad ja agentuur toetavad I lisa punktis 7.2 kirjeldatud esimese etapi töid funktsionaalse ja tehnilise teabe edastamise ning eriteadmistega.

Artikkel 5

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 881/2004 ⁽¹⁾ artikli 3 lõike 2 määratlusele vastavad Euroopa tasandil tegutsevad raudteesektori esindusasutused koos piletimüüjate ja Euroopa reisijate esindajatega töötavad välja I lisa 7. osas kirjeldatud üksikasjalikud IT-kirjeldused, juhtimisplaan ja üldkava ning esitavad need komisjonile ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 6

Liikmesriigid tagavad raudteeveo-ettevõtjate, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate, jaamaülemate ja piletimüüjate teavitamise käesolevast määrusest.

Artikkel 7

Käesolevat määrust muudetakse vastavalt I lisa punktis 7.2 kirjeldatud esimese etapi tulemustele.

⁽¹⁾ ELT L 164, 30.4.2004, lk 1.

Artikkel 8

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 5. mai 2011

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO

I LISA

1. SISSEJUHATUS

1.1. Tehniline kohaldamisala

Käesolev koostalitluse tehniline kirjeldus (edaspidi „KTK”), millele on viidatud direktiivi 2008/57/EÜ artikli 6 lõikes 1, on seotud üleeuroopalise raudteesüsteemi telemaatiliste rakenduste allsüsteemi osaga „reisijateveoteenuste seadmed”. See sisaldub direktiivi 2008/57/EÜ II lisa nimekirjas esitatud funktsionaalses valdkonnas.

1.2. Geograafiline kohaldamisala

Käesoleva KTK geograafiline kohaldamisala on direktiivi 2008/57/EÜ artikli 2 punktis a määratletud üleeuroopaline raudteesüsteem.

1.3. Käesoleva KTK sisu

Käesoleva KTK sisu vastab direktiivi 2008/57/EÜ artiklile 5.

Käesoleva KTK 4. osa sisaldab ka tehnilise ja geograafilise kohaldamisalaga seotud käitus- ja hoolduseeskirju.

2. ALLSÜSTEEMI MÕISTE/KOHALDAMISALA

2.1. Allsüsteem

Käesolevas KTKs käsitletakse:

- a) funktsionaalset allsüsteemi „reisijateveoteenuste telemaatilised rakendused”;
- b) hoolduse allsüsteemi osa, mis on seotud reisijateveoteenuste telemaatiliste rakendustega (st andmebaaside, tarkvara ja andmeside protokollide jms kasutusviisid, juhtimine, ajakohastamine ja hooldus).

Selles esitatakse teavet järgmiste aspektide kohta:

- a) enne reisi ja reisi ajal reisijatele teavet edastavad süsteemid;
- b) broneeringu- ja maksesüsteemid;
- c) pagasi korraldamine;
- d) piletite väljastamine piletikassadest, piletiautomaatidest, telefoni, interneti või muu laialdaselt kasutatava infotehnoloogia abil ja rongides;
- e) rongidevaheliste ühenduste ja teiste transpordiliikidega ühenduste haldamine.

2.1.1. Enne reisi ja reisi ajal reisijatele teabe edastamine

Määruse (EÜ) nr 1371/2007 (rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta) II lisas esitatakse loetelu raudteeveo-ettevõtjate ja/või piletimüüjate antavast miinimumteabest.

2.1.2. Broneeringu- ja maksesüsteemid

Broneeringu- ja piletimüügisüsteemid, erinevate piletimüüjate maksesüsteemid ja raudteeveo-ettevõtjad vahetavad teavet, et võimaldada reisijal tasuta tema valitud teekonna ja liini jaoks vajalike piletite, broneeringute ja lisade eest.

2.1.3. Pagasi korraldamine

Reisijale edastatakse teavet kaebuste esitamise korra kohta juhuks, kui registreeritud pagas sõidu ajal kaotsi läheb. Lisaks edastatakse reisijatele teavet registreeritud pagasi saatmise või kättesaamise kohta.

- 2.1.4. *Piletite väljastamine piletikassadest, piletiautomaatidest, telefoni, interneti või muu laialdaselt kasutatava infotehnoloogia abil*

Raudteeveo-ettevõtjad ja piletimüüjad vahetavad teavet, et viimati nimetatutel oleks võimalik väljastada saadaval olevaid pileteid, otsepileteid ja lisasid ning teha broneeringuid.

- 2.1.5. *Rongidevaheliste ühenduste ja teiste transpordiliikidega ühenduste haldamine*

Tehakse ettepanek võtta vastu standard, mis käsitleks teabe edastamist teistele transpordiliikidele ja nendega teabe vahetamist.

3. OLULISED NÕUDED

3.1. Olulistele nõuetele vastavus

Vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ artikli 4 lõikele 1 peavad üleeuroopaline raudteesüsteem, allsüsteemid ja nende koostalitluse komponendid vastama direktiivi III lisas sätestatud olulistele üldnõuetele.

Käesoleva KTK kohaldamisalas tagatakse käesoleva KTK 3. peatükis viidatud asjaomaste oluliste nõuete täitmine allsüsteemi puhul nende nõuete järgimisega, mida on kirjeldatud 4. peatükis „Allsüsteemi iseloomustus”.

3.2. Üldnõuetega seotud aspektid

Üldnõuete kehtivus reisijateveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemi suhtes määratakse kindlaks järgmiselt.

3.2.1. Ohutus

Reisijateveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemi suhtes kohaldatakse järgmisi ohutusalaseid olulisi nõudeid: direktiivi 2008/57/EÜ III lisa olulised nõuded 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5. Neid olulisi nõudeid ei kohaldata telemaatiliste rakenduste allsüsteemi suhtes.

3.2.2. Töökindlus ja käideldavus

Direktiivi 2008/57/EÜ III lisa oluline nõue 1.2 täidetakse järgmiste peatükkide nõuete järgimisega:

— punkt 4.2.19: erinevad viitefailid ja andmebaasid;

— punkt 4.2.21: võrgud ja side.

3.2.3. Tervishoid

Direktiivi 2008/57/EÜ III lisa olulisi nõudeid 1.3.1 ja 1.3.2 ei kohaldata telemaatiliste rakenduste allsüsteemi suhtes.

3.2.4. Keskkonnakaitse

Direktiivi 2008/57/EÜ III lisa olulisi nõudeid 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3, 1.4.4 ja 1.4.5 ei kohaldata telemaatiliste rakenduste allsüsteemi suhtes.

3.2.5. Tehniline ühilduvus

Direktiivi 2008/57/EÜ III lisa olulist nõuet 1.5 ei kohaldata telemaatiliste rakenduste allsüsteemi suhtes.

3.3. Konkreetsetel reisijateveoteenuste telemaatiliste rakenduste allsüsteemiga seotud aspektid

Üldnõuete kehtivus reisijateveoteenuste telemaatiliste rakenduste allsüsteemi suhtes määratakse kindlaks järgmiselt.

3.3.1. Tehniline ühilduvus

Direktiivi 2008/57/EÜ III lisa oluline nõue 2.7.1 täidetakse eriti järgmiste peatükkide nõuete järgimisega:

— punkt 4.2.19: erinevad viitefailid ja andmebaasid;

— punkt 4.2.21: võrgud ja side.

3.3.2. Töökindlus ja käideldavus

Direktiivi 2008/57/EÜ III lisa oluline nõue 2.7.2 täidetakse eelkõige järgmiste peatükkide nõuete järgimisega:

— punkt 4.2.19: erinevad viitefailid ja andmebaasid;

— punkt 4.2.21: võrgud ja side.

Kuid see oluline nõue, eriti kõnealuste telemaatiliste rakenduste tõhususe ja teenuse kvaliteedi tagamiseks vajalik kasutusviis, on kogu KTK alus ega piirdu eespool loetletud peatükkidega.

3.3.3. Tervishoid

Direktiivi 2008/57/EÜ III lisa olulise nõude 2.7.3 suhtes ei nähta käesoleva KTKga ette täiendavaid nõudeid lisaks olemasolevatele siseriiklikele ja Euroopa normidele, mis käsitlevad nimetatud telemaatiliste rakenduste kasutajaliidese ergonoomia- ja tervisekaitsealaseid miinimumnõudeid.

3.3.4. Ohutus

Direktiivi 2008/57/EÜ III lisa oluline nõue 2.7.4 täidetakse järgmiste peatükkide nõuete järgimisega:

— punkt 4.2.19: erinevad viitefailid ja andmebaasid;

— punkt 4.2.21: võrgud ja side.

4. ALLSÜSTEEMI ISELOOMUSTUS

4.1. Sissejuhatus

Kõiki kohaldatavaid olulisi nõudeid silmas pidades on reisijateveoteenuste telemaatiliste rakenduste allsüsteemile iseloomulikud järgmised põhiparameetrid, mida kirjeldatakse järgnevas osades.

4.2. Allsüsteemi funktsionaalsed ja tehnilised kirjeldused

4.2.1. Sõiduplaaniandmete vahetamine

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja peab sõiduplaaniandmeid vahetama.

Selle põhiparameetriga tagatakse, et allpool määratletud andmeelementidest koosnevad sõiduplaanid tehakse kättesaadavaks teisele raudteeveo-ettevõtjale, kolmandatele isikutele ja avalik-õiguslikele asutustele. Lisaks tagatakse selle põhiparameetriga, et iga raudteeveo-ettevõtja esitab õiged ja ajakohased sõiduplaaniandmed.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja reisijateveoteenuste suhtes.

Selle põhiparameetri juurde kuulub järgmine menetlus.

4.2.1.1. Raudteeveo-ettevõtja teeb oma sõiduplaaniandmed kättesaadavaks teistele raudteeveo-ettevõtjatele ja kolmandatele isikutele

Raudteeveo-ettevõtja teeb kõigile raudteeveo-ettevõtjatele, kolmandatele isikutele ja avalik-õiguslikele asutustele juurdepääsu tagamisega kättesaadavaks kõik oma sõiduplaaniandmed, mille eest ta ainu- või ühisvedajana vastutab ning mis on seotud avalikkusele ostmiseks saadaolevate veoteenustega. Raudteeveo-ettevõtja tagab, et sõiduplaaniandmed on õiged ja ajakohased. Sõiduplaaniandmed peavad jääma kättesaadavaks vähemalt kaheteistkümneks kuuks pärast nende andmete aegumist.

Kui raudteeveo-ettevõtja osutab veoteenust ühisvedajana, peab ta koos kõigi teiste ühisvedajatega tagama, et tema osa sõiduplaanist on õige ja ajakohane.

Sõiduplaaniandmete põhisisu on järgmine:

- rongivariantide põhimõtted,
- rongi tähistus,
- erinevad võimalused sõidupäevade tähistamiseks,
- rongikategooria/-liini tüüp,
- veoteenuse seosed,
- rongidega ühendatud vagunirühmad,
- liitumine, hargnemine,
- otseühendused (edasisõidu sihtkohad),
- otseühendused (teenuse numbri muutmine),
- veoteenuste andmed,
- liikluspiirangutega peatused,
- öised rongid,
- ajavööndite läbimine,
- hinnakujunduse kord ja broneeringu andmed,
- teabe edastaja,
- broneerija,
- teenindusvõimalused,
- rongi juurdepääsetavus (kaasa arvatud eelisõigusistmete, ratastoolikohtade, universaalsete magamiskupeede plaanikohane olemasolu – vt piiratud liikumisvõimega isikute juurdepääsu KTK 4.2.4) – vt punkt 4.2.6.1,
- lisateenused,
- jätkuühendused – veoteenuste vaheline aeg,
- jaamade nimekiri.

Selliste veoteenuste aastane sõiduplaan, mille üle raudteeveo-ettevõtjal on ainukontroll, tehakse kättesaadavaks vähemalt kaks kuud enne kõnealuse sõiduplaani kehtima hakkamist. Ülejäänud veoteenuste sõiduplaani teeb raudteeveo-ettevõtja kättesaadavaks esimesel võimalusel.

Raudteeveo-ettevõtja teeb teabe aasta sõiduplaanis tehtud muudatuste kohta kättesaadavaks sõiduplaaniuuen-dustes vähemalt seitse päeva enne selliste muudatuste kehtima hakkamist. Nimetatud kohustus kehtib ainult juhul, kui raudteeveo-ettevõtja on muudatusest teadlik vähemalt seitse päeva enne selle jõustumist.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama tehnilistele dokumentidele:

— B.4 (vt III lisa).

4.2.2. *Tariifiandmete vahetamine*

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja peab tariifiandmeid vahetama.

Selle põhiparameetriga tagatakse, et allpool määratletud vormis tariifiandmed tehakse kättesaadavaks teisele raudteeveo-ettevõtjale või müügiõigusi omavatele kolmandatele isikutele.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja kõigi reisijateveo tariifide suhtes nii riigisisese, rahvusvahelise kui ka välisriigis toimuva müügi korral.

Selle põhiparameetri juurde kuulub järgmine menetlus.

4.2.2.1. Raudteeveo-ettevõtja teeb oma tariifid kättesaadavaks teistele raudteeveo-ettevõtjatele, volitatud avalik-õiguslikele asutustele ja müügiõigust omava-tele kolmandatele isikutele

Raudteeveo-ettevõtja teeb kõik oma tariifid (kaasa arvatud hinnatabelid) kättesaadavaks juurdepääsu andmisega raudteeveo-ettevõtjatele, kolmandatele isikutele, kellele raudteeveo-ettevõtja annab turustamislepingute alusel müügiõiguse, ning volitatud avalik-õiguslikele asutustele. Raudteeveo-ettevõtja tagab, et tariifiandmed on õiged ja ajakohased.

Kui raudteeveo-ettevõtja osutab veoteenust ühisvedajana, peab ta koos kõigi teiste ühisvedajatega tagama, et tariifiandmed on õiged ja ajakohased.

Rahvusvaheliseks müügiks ja välisriigis müümiseks kasutatavate tariifiandmete põhisisu on kindlaks määratud IV lisas.

Rahvusvaheliseks müügiks ja välisriigis müümiseks kasutatavad tariifiandmed tehakse raudteeveo-ettevõtjatele, turustamislepingute alusel müügiõigust omavatele kolmandatele isikutele ja volitatud avalik-õiguslikele asutus-tele eelnevalt kättesaadavaks vähemalt IV lisas nimetatud tähtpäevaks.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selles kasutatav teave peavad vastama tehnilistele dokumentidele, mis käsitlevad rahvusvaheliseks müügiks või välisriigis müümiseks kasutatavaid tariifiandmeid:

— B.1 (vt III lisa),

— B.2 (vt III lisa),

— B.3 (vt III lisa).

Riigisiseseks müügiks kasutatavad tariifiandmed tehakse raudteeveo-ettevõtjatele, müügiõigust omavatele kolmandatele isikutele ja ka volitatud avalik-õiguslikele asutustele eelnevalt kättesaadavaks hiljemalt samal ajal kui rahvusvaheliseks müügiks ja välisriigis müümiseks kasutatavad tariifiandmed.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave riigisiseseks müügiks kasutatavate tariifiandmete kohta peavad vastama agentuuri poolt välja töötatavate tehnilistele dokumentidele (vt II lisa).

4.2.3. *Raudteeveo-ettevõtja kontaktandmete käitlemine*

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja peab esitama teavet oma ametliku veebisaidi kohta, kust kliendid saavad täpset teavet.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse kõigi raudteeveo-ettevõtjate suhtes.

Selle põhiparameetri juurde kuulub järgmine menetlus.

4.2.3.1. Raudteeveo-ettevõtja teeb kättesaadavaks oma kontaktandmete kogumi

Raudteeveo-ettevõtja teeb teistele raudteeveo-ettevõtjatele, agentuurile, kolmandatele isikutele ja avalik-õiguslikele asutustele kättesaadavaks andmekogumi, mis sisaldab tema vedajanime, vedaja koodi ja tema ametliku veebisaidi aadressi. Käesolevas põhiparameetris nimetatud veebisait peab olema masinloetav ning peab vastama veebisisu juurdepääsetavuse suunistele. Kui raudteeveo-ettevõtjal on ühisettevõtte ühe või mitme teise raudteeveo-ettevõtjaga, tuleb selle ühisettevõtte nimi, vedajate koodid ja ametliku veebisaidi aadress teha kättesaadavaks teistele raudteeveo-ettevõtjatele.

Kui raudteeveo-ettevõtja teeb punkti 4.2.1.1 kohaselt teistele raudteeveo-ettevõtjatele kättesaadavaks oma sõiduplaani, peab ta tagama, et esitatud sõiduplaanis sisalduv vedajanimi vastab kõnealuses andmekogumis sisalduvale vedajanimele. Muudatuste korral uuendab raudteeveo-ettevõtja andmekogumi sisu esimesel võimalusel.

4.2.4. Veotingimusi käsitleva teabe käitlemine

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja peab käitlema veotingimusi käsitlevat teavet.

Selle põhiparameetriga tagatakse, et veotingimused on raudteeveo-ettevõtja ametlikul veebisaidil kättesaadavad.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja reisijateveoteenuste suhtes.

Selle põhiparameetri juurde kuulub järgmine menetlus.

4.2.4.1. Raudteeveo-ettevõtja avaldab veotingimustega seotud teabe

Raudteeveo-ettevõtja avaldab vähemalt oma ametlikul veebisaidil järgmise teabe:

- raudtee-reisijateveo üldtingimused (GCC-CIV/PRR),
- tema enda veotingimused,
- link määrusele (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta,
- aktspteeritavad maksevahendid,
- müügingimused ja müügijärgsed tingimused, eriti seoses piletite vahetamise ja hüvitamisega,
- kaebuste esitamise kord.

Nimetatud veebisait peab vastama veebisisu juurdepääsetavuse suunistele, milles arvestatakse kuulumis- ja/või nägemispuudega isikute vajadusi.

Teabe esmakordse avaldamise korral tuleb nimetatud menetlus teostada hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva KTK jõustumist. Teabes tehtud muudatused tuleb avaldada vähemalt 6 päeva enne nende jõustumist. Raudteeveo-ettevõtja peab loetlema artiklid, milles tehti eelmise versiooniga võrreldes muudatusi. Kõigil sellistel juhtudel peab raudteeveo-ettevõtja jätma oma ametlikule veebisaidile alles selle teabe eelmise versiooni.

4.2.5. Registreeritud pagasi vedu käsitleva teabe käitlemine

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja peab tagama registreeritud pagasi vedu käsitleva teabe esitamise juhul, kui raudteeveo-ettevõtja seda teenust osutab. Kui seda teenust ei osutata, esitab raudteeveo-ettevõtja sellekohase teabe.

Selle põhiparameetriga tagatakse, et teave registreeritud pagasi käitlemise kohta on reisijale kättesaadav.

Selle põhiparameetri juurde kuulub järgmine menetlus.

4.2.5.1. Raudteeveo-ettevõtja avaldab registreeritud pagasi käitlemise tingimused

Raudteeveo-ettevõtja avaldab reisijatele registreeritud pagasi käitlemise tingimused, kui raudteeveo-ettevõtja sellise pagasi käitlemise võimalust pakub. Kui seda teenust ei osutata, avaldab raudteeveo-ettevõtja sellekohase teabe. See teave avaldatakse vähemalt raudteeveo-ettevõtja ametlikul veebisaidil. Nimetatud veebisait peab vastama veebisisu juurdepääsetavuse suunistele, milles arvestatakse kuulmis- ja/või nägemispuudega isikute vajadusi.

Teabe esmakordse avaldamise korral tuleb nimetatud menetlus teostada hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva KTK jõustumist. Teabes tehtud muudatused tuleb avaldada vähemalt kuus päeva enne muudatuse jõustumist. Raudteeveo-ettevõtja peab loetlema artiklid, milles tehti eelmise versiooniga võrreldes muudatusi. Kõigil sellistel juhtudel peab raudteeveo-ettevõtja jätma oma ametlikule veebisaidile alles selle teabe eelmise versiooni.

4.2.6. Piiratud liikumisvõimega isikute vedu ja abistamist käsitleva teabe käitlemine

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja, piletimüüja ja/või jaamaülem peab tagama piiratud liikumisvõimega isikute vedu ja abistamist käsitleva teabe esitamise.

Selle põhiparameetriga tagatakse, et teave piiratud liikumisvõimega isikute veo ja abistamise kohta on reisijale kättesaadav. Kui raudteeveo-ettevõtja kasutab piiratud liikumisvõimega isikute abiteenuse kättesaadavuse/broneerimise päringute saatmiseks IT-sidet, peab nende adressaatsüsteem suutma käidelda vähemalt selliseid sõnumeid, mis vastavad tehnilises dokumendis B.10 (vt III lisa) kirjeldatud protokollile. Lisaks peab süsteem väljastama abiteenuse broneeringu kinnitusnumbri – sellega tagatakse kliendile/reisijale garantii ja kindlus, et abi osutatakse, ning tekib vastutus abi osutamise eest. Nimetatud sõnumid sisaldavad kogu vajalikku teavet selleks, et raudteeveo-ettevõtja, piletimüüja ja/või jaamaülem saaks piiratud liikumisvõimega isikule väljastada abiteenuse broneerimise kinnitusnumbri (iga teekonna puhul väljasõidu ja saabumise jaoks).

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse järgmiselt: piiratud liikumisvõimega isikute vedu käsitleva teabe käitlemist reguleerivaid sätteid kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja reisijateveoteenuste suhtes. Käesoleva põhiparameetri neid sätteid, mis käsitlevad elektroonilist päringut/kinnitust, kohaldatakse juhul, kui päringu esitaja ja adressaadi vahel on vastav kokkulepe.

Selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.6.1. Raudteeveo-ettevõtja avaldab teabe raudteeteenuste juurdepääsetavuse ja veeremi juurdepääsutingimuste kohta

Raudteeveo-ettevõtja avaldab vähemalt oma ametlikul veebisaidil järgmise teabe:

- nende rongide tüübid/numbrid ja/või nende liinide numbrid (kui rongi number ei ole avalikkusele kättesaadav), kus on olemas vahendid piiratud liikumisvõimega isikute jaoks,
- piiratud liikumisvõimega isikutele ette nähtud vahendite (näiteks ratastoolikohad, piiratud liikumisvõimega isikute magamiskohad, piiratud liikumisvõimega isikute tualetid, piiratud liikumisvõimega isikute istmete asukohad) tüübid ja minimaalne arv nimetatud rongides tavapärastel käitustingimustel,
- viisid, kuidas küsida abi rongi sisenemiseks ja rongist väljumiseks (kaasa arvatud piiratud liikumisvõimega isiku puhul kehtiv etteatamisaeg, piiratud liikumisvõimega isikuid abistava kontori aadress, e-posti aadress, tööaeg ja telefoninumber) vastavalt reisijate õigusi käsitleva määruse artiklile 24,
- ratastooli suurimad lubatud mõõtmed ja suurim lubatud kaal (koos piiratud liikumisvõimega isiku kaaluga),
- saatvate isikute ja/või loomade veotingimused,
- jaamahoonetele ja perroonidele juurdepääsu tingimused, kaasa arvatud see, kas jaam on tunnistatud piiratud liikumisvõimega isikutele juurdepääsetavaks ja kas seal on olemas personal piiratud liikumisvõimega isikute abistamiseks.

Nimetatud veebisait peab vastama veebisisu juurdepääsetavuse suunistele, milles arvestatakse kuulmis- ja/või nägemispuudega isikute vajadusi.

Teabe esmakordse avaldamise korral tuleb nimetatud menetlus teostada hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva KTK jõustumist. Teabes tehtud muudatused tuleb avaldada vähemalt kuus päeva enne muudatuse kehtima hakkamist. Raudteeveo-ettevõtja peab loetlema artiklid, milles tehti eelmise versiooniga võrreldes muudatusi. Kõigil sellistel juhtudel peab raudteeveo-ettevõtja jätma oma ametlikule veebisaidile alles selle teabe eelmise versiooni.

4.2.6.2. Raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja saadab adressaatsüsteemi(de)le piiratud liikumisvõimega isikute abiteenuse kättesaadavuse/broneerimise päringu

Kui raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja kasutab piiratud liikumisvõimega isikute abiteenuse kättesaadavuse/broneerimise päringute saatmiseks IT-sidet, peab selline päring vastama asjaomastele sätetele.

Piiratud liikumisvõimega isikute abiteenuse broneerimise võimalus sõltub seotud vedaja(te) ja turustaja(te) vahelise ärilise lepingu olemasolust. Selliste lepingutega võidakse ette näha teenustasud, tehnilised ja ohutussandardid, spetsiaalsed piirangud rongidele, lähte-/sihtkohtadele, tariifidele, müügikanalitele jne.

Kui seotud osaliste vahel on sõlmitud vastav leping, saadab taotlej turustamissüsteem süsteemile päringuid kindla abiteenuse kättesaadavuse/broneerimise kohta konkreetsel rongil.

Põhilised päringud on järgmised:

- kättesaadavuse päring,
- broneeringupäring,
- osalise tühistamise päring,
- täieliku tühistamise päring.

See menetlus teostatakse pärast kliendi taotluse edastamist raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja süsteemile.

Kohustuste täitmiseks kasutatava sõnumi andmeelemendid ja teabesisu peavad vastama:

- kas tehnilises dokumendis B.10 (vt III lisa) kindlaksmääratud elementidele ning sel juhul peavad kõik adressaatsüsteemid suutma päringust aru saada ja sellele vastata;
- või mujal kindlaksmääratud normidele ning sel juhul peab adressaatsüsteem suutma päringust aru saada ja sellele vastata üksnes juhul, kui on olemas sellekohane kokkulepe päringu esitanud süsteemiga.

4.2.6.3. Adressaatsüsteem saadab piiratud liikumisvõimega isikute abiteenuse kättesaadavuse/broneerimise kohta vastuse

Kui raudteeveo-ettevõtja kasutab piiratud liikumisvõimega isikute abiteenuse kättesaadavuse/broneerimise kohta vastuse saatmiseks IT-sidet, peab ta täitma käesoleva menetluse tingimusi.

Kui piiratud liikumisvõimega isikute abiteenuse broneerimise päring on eespool kirjeldatud menetluse kohaselt korrektselt vormistatud, saadab adressaatsüsteem päringu esitanud süsteemile vastuse soovitud abiteenuse kättesaadavuse/broneerimise kohta.

Põhilised broneerimist käsitlevad vastused on järgmised:

- vastus kättesaadavuse kohta,
- broneeringupäringu kinnitus,

- osalise tühistamise päringu kinnitus,
- täieliku tühistamise päringu kinnitus,
- eitav vastus.

Päringu saanud süsteem teostab selle menetluse eespool kirjeldatud korras, vastates saadud päringule.

Kohustuste täitmiseks kasutatava sõnumi andmeelemendid ja teabesisu peavad vastama:

- kas tehnilises dokumendis B.10 (vt III lisa) määratletud elementidele
- või mujal kindlaksmääratud normidele

vastavalt päringu esitanud süsteemi kasutatavale protokollile.

4.2.7. *Jalgrattaveotingimusi käsitleva teabe käitlemine*

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja peab tagama jalgrataste vedu käsitleva teabe esitamise.

Selle põhiparameetriga tagatakse, et teave jalgrataste veo kohta on reisijale kättesaadav. Jaotussüsteem peab suutma käidelda vähemalt selliseid sõnumeid, mis vastavad tehnilises dokumendis B.5 (vt III lisa) kirjeldatud protokollile.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse järgmiselt: jalgrataste vedu käsitleva teabe käitlemist reguleerivaid sätteid kohaldatakse jalgrataste vedu võimaldava raudteeveo-ettevõtja reisijateveoteenuste suhtes. Käesoleva põhiparameetri neid sätteid, mis käsitlevad elektroonilist päringut/kinnitust, kohaldatakse juhul, kui päringu esitaja ja adressaat on sõlminud kokkuleppe, mis võimaldab jalgrattaveo broneerimist või mille kohaselt jalgrattaveo broneerimine on kohustuslik.

Selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.7.1. *Raudteeveo-ettevõtja avaldab jalgrataste käitlemise tingimused*

Raudteeveo-ettevõtja avaldab reisijatele jalgrataste käitlemise tingimused, kui raudteeveo-ettevõtja pakub jalgrattaveo võimalust. See teave avaldatakse vähemalt raudteeveo-ettevõtja ametlikul veebisaidil. Nimetatud veebisait peab vastama veebisu juurdepääsetavuse suunistele, milles arvestatakse kuulmis- ja/või nägemispuudega isikute vajadusi. Nimetatud tingimustes loetletakse vähemalt

- nende rongide tüübid/numbrid ja/või nende liinide numbrid (kui rongi number ei ole avalikkusele kättesaadav), kus jalgrataste vedu võimaldatakse,
- konkreetsed ajad/ajavahemikud, kui jalgrataste vedu on lubatud,
- jalgrattaveo hinnad,
- see, kas rongis on võimalik või kohustuslik eraldi broneerida jalgratta hoiukoht (kaasa arvatud jalgrattaveo etteteatamisaeg, tööaeg, e-posti aadress ja/või telefoninumber).

Need tingimused tuleb esimest korda avaldada hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva KTK jõustumist. Teabes tehtud muudatused tuleb avaldada vähemalt kuus päeva enne nende jõustumist. Raudteeveo-ettevõtja peab loetlema artiklid, milles tehti eelmise versiooniga võrreldes muudatusi. Kõigil juhtudel peab raudteeveo-ettevõtja jätma oma ametlikule veebisaidile alles selle teabe eelmise versiooni.

4.2.7.2. Raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja saadab broneeringute jaotussüsteemile jalgrattaveo kättesaadavuse/broneerimise päringu

Broneerimisvõimalus sõltub seotud vedaja(te) ja turustaja(te) vahelise ärilise lepingu olemasolust. Selliste lepingutega võidakse ette näha teenustasud, tehnilised ja ohutusstandardid, spetsiaalsed piirangud rongidele, lähte-/sihtkohtadele, tariifidele, müügikanalitele jne.

Kui raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja kasutab jalgrattaveo kättesaadavuse/broneerimise päringu saatmiseks IT-sidet, peab selline side vastama käesoleva menetluse nõuetele.

Kui seotud osaliste vahel on sõlmitud vastav leping, saadab taotlev turustamissüsteem jaotussüsteemile päringuid jalgrattaveo kättesaadavuse/broneerimise kohta konkreetsel rongil.

Põhilised broneeringupäringud on järgmised:

- kättesaadavuse küsimine,
- broneeringupäring,
- osalise tühistamise päring,
- täieliku tühistamise päring.

See menetlus teostatakse pärast kliendi taotluse edastamist raudteeveo-ettevõtja turustamissüsteemile.

Kohustuste täitmiseks kasutatava sõnumi andmeelemendid ja teabesisu peavad vastama:

- kas tehnilises dokumendis B.5 (vt III lisa) esitatud määratlustele ning sel juhul peavad kõik jaotussüsteemid suutma päringust aru saada ja sellele vastata
- või mujal kindlaksmääratud normidele ning sel juhul peab jaotussüsteem suutma päringust aru saada ja sellele vastata üksnes juhul, kui on olemas sellekohane kokkulepe päringu esitanud turustamissüsteemiga.

4.2.7.3. Jaotussüsteem saadab jalgrattaveo kättesaadavuse/broneerimise kohta vastuse

Kui raudteeveo-ettevõtja kasutab jalgrattaveo kättesaadavuse/broneerimise kohta vastuse saatmiseks IT-sidet, peab see järgima käesoleva menetluse vastavaid nõudeid.

Kui jalgrattakohtade broneerimise päring on eespool kirjeldatud menetluse kohaselt korrektselt vormistatud, saadab jaotussüsteem päringu esitanud turustamissüsteemile vastuse kättesaadavuse/broneerimise kohta soovitud rongil.

Põhilised broneerimist käsitlevad vastused on järgmised:

- vastus kättesaadavuse kohta,
- broneeringupäringu kinnitus,
- osalise tühistamise päringu kinnitus,
- täieliku tühistamise päringu kinnitus,
- eitav vastus.

Jaotussüsteem teostab selle menetluse eespool kirjeldatud korras, vastates saadud päringule.

Kohustuste täitmiseks kasutatava sõnumi andmeelemendid ja teabesisu peavad vastama:

- tehnilises dokumendis B.5 (vt III lisa) sisalduvale teabele
- või mujal kindlaksmääratud normidele

vastavalt päringu esitanud jaotussüsteemi kasutatavale protokollile.

4.2.8. *Autoveotingimusi käsitleva teabe käitlemine*

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja peab tagama autode/mootorrataste (järgnevates punktides hõlmab sõna „autod” ka mootorrattaid) vedu käsitleva teabe esitamise juhul, kui raudteeveo-ettevõtja seda teenust pakub.

Selle põhiparameetriga tagatakse, et teave autode veo kohta on reisijale kättesaadav. Jaotussüsteem peab suutma käidelda vähemalt selliseid sõnumeid, mis vastavad tehnilises dokumendis B.5 (vt III lisa) kirjeldatud protokollile.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse järgmiselt: autode vedu käsitleva teabe käitlemist reguleerivaid sätteid kohaldatakse autode vedu võimaldava raudteeveo-ettevõtja reisijateveoteenuste suhtes. Käesoleva põhiparameetri neid sätteid, mis käsitlevad elektroonilist päringut/kinnitust, kohaldatakse juhul, kui päringu esitaja ja jaotaja on sõlminud kokkuleppe, mis võimaldab autoveo broneerimist või mille kohaselt autoveo broneerimine on kohustuslik.

Seda põhiparameetrit kohaldatakse järgmiselt.

4.2.8.1. *Raudteeveo-ettevõtja avaldab autode käitlemise tingimused*

Raudteeveo-ettevõtja teeb reisijatele teatavaks autode vedamise tingimused, kui raudteeveo-ettevõtja seda võimalust pakub. See teave avaldatakse vähemalt raudteeveo-ettevõtja ametlikul veebisaidil. Nimetatud veebisait peab vastama veebisisu juurdepääsetavuse suunistele, milles arvestatakse kuulmis- ja/või nägemispuudega isikute vajadusi.

Nimetatud tingimustes loetletakse vähemalt:

- nende rongide tüübid/numbrid, kus autode vedu võimaldatakse,
- konkreetsed ajad/ajavahemikud, kui autode vedu võimaldatakse,
- standardsed autoveohinnad (k.a reisijakohtade hinnad, kui raudteeveo-ettevõtja pakub reisijakohti),
- autode rongile laadimise koha aadress ja laadimise aeg,
- rongi saabumiskoha aadress sihtjaamas ja saabumisaeg,
- piirangud autode suurusele, kaalule või muud piirangud.

Tingimused tuleb esimest korda avaldada hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva KTK jõustumist. Teabes tehtud muudatused tuleb avaldada vähemalt kuus päeva enne nende jõustumist. Raudteeveo-ettevõtja peab loetlema need artiklid, milles tehti muudatusi. Kõigil sellistel juhtudel peab raudteeveo-ettevõtja jätma oma ametlikule veebisaidile alles selle teabe eelmise versiooni.

4.2.8.2. Raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja saadab broneeringusüsteemile autoveo kättesaadavuse/broneerimise päringu

Broneerimisvõimalus sõltub seotud vedaja(te) ja turustaja(te) vahelise ärilise lepingu olemasolust. Selliste lepingutega võidakse ette näha teenustasud, tehnilised ja turvastandardid, spetsiaalsed piirangud rongidele, lähte-/sihtkohtadele, tariifidele, müügikanalitele jne.

Kui raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja kasutab autoveo kättesaadavuse/broneerimise päringu saatmiseks IT-sidet, peab selline side vastama käesoleva menetluse sätetele.

Kui seotud osaliste vahel on sõlmitud vastav leping, saadab taotlev turustamissüsteem jaotussüsteemile päringuid autoveo kättesaadavuse/broneerimise kohta konkreetsel rongil.

Põhilised broneeringupäringud on järgmised:

- kättesaadavuse päring,
- broneeringupäring,
- osalise tühistamise päring,
- täieliku tühistamise päring.

See menetlus teostatakse pärast kliendi taotluse edastamist raudteeveo-ettevõtja turustamissüsteemile.

Kohustuste täitmiseks kasutatava sõnumi andmeelemendid ja teabesisu peavad vastama:

- kas tehnilises dokumendis B.5 (vt III lisa) kindlaksmääratud elementidele ning sel juhul peavad kõik jaotussüsteemid suutma päringust aru saada ja sellele vastata
- või mujal kindlaksmääratud normidele ning sel juhul peab jaotussüsteem suutma päringust aru saada ja sellele vastata üksnes juhul, kui on olemas sellekohane kokkulepe päringu esitanud turustamissüsteemiga.

4.2.8.3. Broneeringute jaotussüsteem saadab autoveo kättesaadavuse/broneerimise kohta vastuse

Kui raudteeveo-ettevõtja kasutab autoveo kättesaadavuse/broneerimise kohta vastuste saatmiseks IT-sidet, peab see järgima käesoleva menetluse suhtes kehtestatud reegleid.

Kui autoveo broneerimise päring on eespool kirjeldatud menetluse kohaselt korrektselt vormistatud, saadab jaotussüsteem päringu esitanud turustamissüsteemile vastuse kättesaadavuse/broneerimise kohta soovitud rongil.

Põhilised broneerimist käsitlevad vastused on järgmised:

- vastus kättesaadavuse kohta,
- broneeringupäringu kinnitus,
- osalise tühistamise päringu kinnitus,
- täieliku tühistamise päringu kinnitus,
- eitav vastus.

Jaotussüsteem teostab selle menetluse eespool kirjeldatud korras, vastates saadud päringule.

Kohustuste täitmiseks kasutatava sõnumi andmeelemendid ja teabesisu peavad vastama:

- kas tehnilises dokumendis B.5 (vt III lisa) kindlaksmääratud elementidele
- või mujal kindlaksmääratud normidele

vastavalt päringu esitanud turustamissüsteemi kasutatavale protokollile.

4.2.9. Kättesaadavuse/broneerimise käitlemine

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja peab ümber käima reisijakohtade broneeringutega. Kõiki erinevaid reisijakohti (näiteks istmeid, kupeesid, magamisvaguneid, eelisõigusistmeid, ratastoolikohti, universaalseid magamiskupeesid (vt piiratud liikumisvõimega isikute juurdepääsu KTK 4.2.4)) nimetatakse edaspidi „kohtadeks”, kui ei ole vaja esitada täpsemat teavet. Jalgratta- või autoveo või piiratud liikumisvõimega isikute abiteenuste broneerimist on kirjeldatud eraldi punktides eraldi põhiparameetrite all.

Kohtade broneerimine võib olla seotud lihtsalt reisijakohtade eelmüügiga lisaks veolepingule või see võib olla osa liittehingust, mis hõlmab nii reisijakohta kui ka veolepingut.

Selle põhiparameetriga tagatakse, et pileteid väljastav ja kohti jaotav raudteeveo-ettevõtja jagab vajalikku teavet kättesaadavuse ja broneerimise kohta. Jaotussüsteem peab suutma käidelda vähemalt selliseid sõnumeid, mis vastavad tehnilises dokumendis B.5 (vt III lisa) kirjeldatud protokollile.

Käesoleva põhiparameetri sätteid kohaldatakse juhul, kui päringu esitaja ja jaotaja on sõlminud kokkuleppe, mis võimaldab teatud teenuseid broneerida või nõuab nende kohustuslikku broneerimist.

Selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.9.1. Raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja saadab broneeringute jaotussüsteemile kättesaadavuse/broneerimise päringu

Broneerimisvõimalus sõltub seotud vedaja(te) ja turustaja(te) vahelise ärilise lepingu olemasolust. Selliste lepingutega võidakse ette näha teenustasud, tehnilised ja ohutusstandardid, spetsiaalsed piirangud rongidele, lähte-/sihtkohtadele, tariifidele, müügikanalitele jne.

Kui seotud osaliste vahel on sõlmitud vastav leping, saadab taotlej turustamissüsteem jaotussüsteemile päringuid kindlat tüüpi reisijakoha kättesaadavuse/broneerimise kohta konkreetsel rongil.

Põhilised broneeringupäringud on järgmised:

- kättesaadavuse küsimine,
- broneeringupäring,
- osalise tühistamise päring,
- täieliku tühistamise päring.

See menetlus teostatakse pärast kliendi taotluse edastamist raudteeveo-ettevõtja turustamissüsteemile.

Kohustuste täitmiseks kasutatava sõnumi andmeelemendid ja teabesisu peavad vastama:

- kas tehnilises dokumendis B.5 (vt III lisa) sätestatud elementidele ning sel juhul peavad kõik jaotussüsteemid suutma päringust aru saada ja sellele vastata
- või mujal kindlaksmääratud normidele ning sel juhul peab jaotussüsteem suutma päringust aru saada ja sellele vastata üksnes juhul, kui on olemas sellekohane kokkulepe päringu esitanud turustamissüsteemiga.

4.2.9.2. Broneeringute jaotussüsteem saadab kättesaadavuse/broneerimise kohta vastuse

Kui kohtade broneerimise päring on eespool kirjeldatud menetluse kohaselt korrektselt vormistatud, saadab jaotussüsteem päringu esitanud turustamissüsteemile vastuse kättesaadavuse/broneerimise kohta soovitud rongil.

Põhilised broneerimist käsitlevad vastused on järgmised:

- vastus kättesaadavuse kohta,
- broneeringupäringu kinnitus,
- osalise tühistamise päringu kinnitus,
- täieliku tühistamise päringu kinnitus,
- asendusettepanek,
- eitav vastus.

Jaotussüsteem teostab selle menetluse eespool kirjeldatud korras, vastates saadud päringule.

Kohustuste täitmiseks kasutatava sõnumi andmeelemendid ja teabesisu peavad vastama:

- kas tehnilises dokumendis B.5 (vt III lisa) kindlaksmääratud elementidele
- või mujal kindlaksmääratud normidele

vastavalt päringu esitanud turustamissüsteemi kasutatavale protokollile.

4.2.10. Toodete turustamisel kasutatavate turvaelementide käitlemine

Selle põhiparameetriga määratakse kindlaks, kuidas jaotav raudteeveo-ettevõtja peab genereerima oma toodete turustamisel kasutatavaid turvaelemente.

Selle põhiparameetriga tagatakse, et raudteeveo-ettevõtjad ja reisijad saavad jaotavalt raudteeveo-ettevõtjalt sobival ajal erinevate piletitüüpide jaoks vajaliku turvainfo ja viited.

Selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.10.1. Jaotussüsteem genereerib elektrooniliseks edastuseks kasutatava turvaelemendi

Kui raudteeveo-ettevõtja väljastab reisijate ja pagasi rahvusvahelise raudteeveo lepingu ühtsetele eeskirjadele (CIV) vastava pileti/broneeringu, peab raudtee piletikassa/vahendaja/jaemüüja personal või raudteeveo-ettevõtja turustamissüsteem genereerima piletil/broneeringule kantava turvateabe.

See menetlus teostatakse kohe, kui broneeringu staatus ja müügitehingu andmed on edukalt saadetud kokkulepitud raudteeveo-ettevõtjate turustamissüsteemile.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama:

— väljatöötamisel olevale toodete turustamisel kasutatavate turvaelementide käitlemise standardile. Seega on tegemist avatud punktiga, mis on loetletud II lisas.

4.2.10.2. Jaotussüsteem genereerib raudteeveo-ettevõtte jaoks elektrooniliseks edastuseks kasutatava kausta viitenumbri

Kui raudteeveo-ettevõtja väljastab reisijate ja pagasi rahvusvahelise raudteeveo lepingu ühtsetele eeskirjadele (CIV) vastava pileti/broneeringu, peab raudtee piletikassa/vahendaja/jaemüüja personal või raudteeveo-ettevõtja turustamissüsteem genereerima kausta viitenumbri, mille abil on võimalik piletit/broneeringut leida, ning peab sisestama pileti kohta käiva kogu teabe enda turustamissüsteemi.

See menetlus teostatakse kohe, kui broneeringu staatus ja müügitehingu andmed on edukalt saadatud kokkulepitud raudteeveo-ettevõtjate turustamissüsteemile.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama:

— väljatöötamisel olevale toodete turustamisel kasutatavate turvaelementide käitlemise standardile. Seega on tegemist avatud punktiga, mis on loetletud II lisas.

4.2.10.3. Jaotussüsteem loob reisija jaoks elektrooniliseks edastuseks kasutatava kausta viitenumbri

Kui raudteeveo-ettevõtja väljastab reisijate ja pagasi rahvusvahelise raudteeveo lepingu ühtsetele eeskirjadele (CIV) vastava pileti/broneeringu, peab raudtee piletikassa / vahendaja / jaemüüja personal või raudteeveo-ettevõtja turustamissüsteem genereerima kausta viitenumbri ja kandma selle piletile/broneeringule.

See menetlus teostatakse kohe, kui broneeringu staatus ja müügitehingu andmed on edukalt saadatud kokkulepitud raudteeveo-ettevõtjate turustamissüsteemile.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama:

— väljatöötamisel olevale toodete turustamisel kasutatavate turvaelementide käitlemise standardile. Seega on tegemist avatud punktiga, mis on loetletud II lisas.

4.2.11. Toote edastamine kliendile pärast ostmist (täitmine)

Selle põhiparameetriga sätestatakse kõik võimalikud otsesed ja kaudsed täitmisviisid, mis on seotud pileti ja/või broneeringuga ning andmekandja liigiga (nt paber).

Selle põhiparameetriga tagatakse, et väljastaja või piletimüüja väljastab piletid vastavalt neile normidele, mis tagavad raudteeveo-ettevõtjate koostalitlusvõime. Raudteeveo-ettevõtjad kasutavad rahvusvaheliselt müüdavate ja välisriigis müüdavate piletite väljastamiseks vähemalt ühte neist täitmise tüüpidest, mis on loetletud punktis 4.2.11.1 „Otsene täitmine – rahvusvaheline ja välisriigis toimuv müük” ja punktis 4.2.11.2 „Kaudne täitmine – rahvusvaheline ja välisriigis toimuv müük”.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse vähemalt rahvusvahelise ja välisriigis toimuva müügi tariifide suhtes.

4.2.11.1. Otsene täitmine – rahvusvaheline ja välisriigis toimuv müük

See menetlus on alternatiiviks punktis 4.2.11.2 „Kaudne täitmine – rahvusvaheline ja välisriigis toimuv müük” kirjeldatud menetlusele.

Raudteeveo-ettevõtjad peavad aktsepteerima vähemalt selliseid pileteid, mis vastavad tehnilises dokumendis B.6 (vt III lisa) esitatud määratlusele, välja arvatud juhul, kui pilet ei vasta soovitud teekonnale, kui raudteeveo-ettevõtjal on põhjust kahtlustada pettust ning kui piletit ei kasutata kooskõlas punktis 4.2.4 nimetatud veotingimustega.

Väljastatavate piletite põhitüüpe kirjeldatakse III lisas nimetatud tehnilises dokumendis B.6:

- pilet ja broneering,
- ainult pilet,
- ainult broneering,
- lisad,
- piletiklassi tõstmine,
- reiseiteekonna muutmine,
- pardakaart,
- riiklike raudtee sooduskaartidega seotud erihinnad,
- grupipilet,
- mitmesugused rahvusvahelised rongipassid,
- kaasavõetava sõiduki kupong,
- reisitšekk hüvitise saamiseks.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama tehnilistele dokumentidele:

- B.6 (vt III lisa).

4.2.11.2. Kaudne täitmine – rahvusvaheline ja välisriigis toimuv müük

See menetlus on alternatiiviks punktis 4.2.11.1 „Otsene täitmine – rahvusvaheline ja välisriigis toimuv müük” kirjeldatud menetlusele

Kui raudteeveo-ettevõtja kasutab piletite müümiseks kaudset täitmist ühel järgnevalt nimetatud viisidest, peab ta lähtuma järgmistest normidest:

- reisijate ja pagasi rahvusvahelise raudteeveo lepingu ühtsetele eeskirjadele vastav elektrooniline edastamine (enne väljumist väljavõetav pilet),
- reisijate ja pagasi rahvusvahelise raudteeveo lepingu ühtsetele eeskirjadele vastav reisijate nimekiri,
- reisijate ja pagasi rahvusvahelise raudteeveo lepingu ühtsetele eeskirjadele vastav e-posti teel edastatav A4-formaadis pilet.

Eespool nimetatud väljastatavate piletite põhitüübid on järgmised:

- avatud pilet (ainult sõit),
- avatud pilet + broneering (sõit ja broneering),
- avatud pilet + lisa (sõit ja lisa),
- avatud pilet + broneering + lisa (sõit, broneering ja lisa),
- kõiki tasusid sisaldav pilet (sõit ja broneering).

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama järgmistele tehnilistele dokumentidele:

— B.6 (vt III lisa),

— B.7 (vt III lisa),

— enne väljumist väljavõetavate piletite ja reisijate nimekirja Euroopa standard (on väljatöötamisel). Seega on tegemist avatud punktiga, mis on loetletud II lisas.

4.2.11.3. Otsene täitmine – riigisisene müük

See on avatud punkt (vt II lisa).

4.2.11.4. Kaudne täitmine – riigisisene müük

See on avatud punkt (vt II lisa).

4.2.12. Teabe esitamine jaamapiirkonnas

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas jaamaülem esitab klientidele jaamapiirkonnas teavet rongide sõiduandmete kohta.

Neid sätteid kohaldatakse üksnes juhul, kui häälteavitus- ja/või ekraanisüsteemid on uuendatud, ajakohastatud või uued.

Käesoleva põhiparameetri sätteid kohaldatakse vähemalt nende jaamade suhtes, kus liinil sõitvad rongid teevad vahepeatusi.

Selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.12.1. Jaamaülem edastab jaamas viibivatele klientidele teavet

Rongide väljumist käsitleva teabe puhul edastavad jaamaülemad jaamades klientidele järgmist teavet:

— rongi tüüp ja/või number,

— sihtjaam(ad),

— ning vajaduse korral vahepeatus(ed),

— perroon või tee,

— plaanijärgne väljumisaeg.

Kui selles väljuvate rongidega seotud teabes tekib kõrvalekaldeid, edastavad jaamaülemad jaamades rongide kohta vähemalt järgmist teavet:

— rongi tüüp ja/või number,

— sihtjaam(ad),

— plaanijärgne väljumisaeg,

— kõrvalekalle sõiduplaanist.

Rongide lõppjaama saabumist käsitleva teabe puhul edastab jaamaülem rongide kohta vähemalt järgmist teavet:

- lähtejaam(ad),
- lõppjaama saabumise aeg,
- rongi tüüp ja/või number,
- saabumisperroon või -tee.

Kui rongide lõppjaama saabumist käsitlevas teabes tekib kõrvalekaldeid, edastab jaamaülem selliste rongide kohta vähemalt järgmist teavet:

- rongi tüüp ja/või number,
- lähtejaam(ad),
- plaanijärgne saabumisaeg,
- kõrvalekalle sõiduplaanist.

Kõrvalekalded sõiduplaanist võivad seisneda järgmises:

- oluline hiline mine,
- teise tee või perrooni kasutamine,
- rongi osaline või täielik tühistamine,
- rongi ümbersuunamine.

Vastavalt kokkulepetele raudteeveo-ettevõtjate ja/või raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega otsustab jaamaülem:

- millist tüüpi teavitussüsteemi kasutada (ekraanid ja/või häälteavitus),
- millisel ajahetkel teavet edastada,
- millisesse kohta jaamas teavitussüsteem paigaldada.

Raudteeveo-ettevõtjad ja/või raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad edastavad jaamaülemale teavet kõrvalekallete kohta õigel ajal vastavalt sõlmitud lepingutele.

4.2.13. Teabe esitamine veeremil

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja esitab veeremil teavet rongi sõiduandmete kohta.

Neid sätteid kohaldatakse uue, uuendatud või ümberehitatud veeremi suhtes, kui sellele on paigaldatud uuendatud või uued teavitussüsteemid (häälteavitus ja/või ekraanid).

Käesoleva põhiparameetri sätteid kohaldatakse vähemalt kõigi selliste rongide suhtes, mis sõidavad rahvusvahelistel liinidel.

Selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.13.1. Raudteeveo-ettevõtja edastab teavet rongis viibivatele reisijatele

Raudteeveo-ettevõtja edastab rongis reisijatele teavet järgmiselt:

— väljumisjaamas ja suuremates vahejaamades peatumisel:

— rongi tüüp ja/või number,

— lõplik sihtkoht,

— vajaduse korral peatused vahejaamades,

— oluline hilinemine,

— hilinemise põhjused, kui need on teada;

enne peatumist igas vahejaamas:

— järgmine peatus (jaama nimi);

enne suuremasse vahejaama ja sihtjaama saabumist:

— järgmine peatus (jaama nimi),

— plaanijärgne saabumisaeg,

— eeldatav saabumisaeg ja/või muu hilinemisega seotud teave,

— olulisemad jätkuliinid (raudteeveo-ettevõtja äranägemisel).

Raudteeveo-ettevõtja otsustab:

— millist tüüpi teavitussüsteemi kasutada (ekraanid ja/või häälteavitus),

— millisel ajahetkel teavet edastada,

— millisesse kohta rongis teavitussüsteemi seadmed paigaldada.

4.2.14. Rongi ettevalmistamine

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteeveo-ettevõtja peab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale teatama, et rong on valmis raudteevõrgustikule sisenema, kui käitamise ja liikluskorralduse allsüsteemi KTK punktis 4.2.3.3 kindlaksmääratud väljumiseelsed toimingud on lõpetatud või kui rongi number on muutunud.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja kõigi rongide suhtes.

Selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.14.1. Kõigi rongide puhul kasutatav teade „Rong valmis”

Raudteeveo-ettevõtja saadab infrastruktuuri-ettevõtjale teate „Rong valmis” alati, kui rong on valmis esimest korda raudteevõrgustikule sisenema, välja arvatud juhul, kui siseriiklike eeskirjade kohaselt aktsepteerib infrastruktuuri-ettevõtja teate „Rong valmis” asemel ka sõiduplaani. Viimasel juhul peab raudteeveo-ettevõtja esimesel võimalusel teatama raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale ja vajaduse korral jaamaülemale sellest, kui rong ei ole valmis.

Teated peavad sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

— rongi ja/või liini number,

— märge selle kohta, et rong on valmis, teavitamiseks, et rong on ette valmistatud ning valmis teele asuma.

Ka muid andmeid, näiteks:

— liini lähtejaam ja aeg, milleks liini taotleti,

— liini sihtjaam ja aeg, millal kavandatud rong peaks sihtkohta jõudma,

või edastada samas teates.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele teate „Rong valmis” kohta, mis on esitatud tehnilistes dokumentides:

— B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi olemasolevaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.15. Rongi sõiduandmed ja sõiduprognoos

Selle põhiparameetriga sätestatakse nõuded rongi sõiduandmetele ja rongi sõiduprognoosile. Sellega nähakse ette, kuidas tuleb vahetada rongi sõiduandmeid ja rongi sõiduprognoose raudteefrakstruktuuri-ettevõtja ja raudteeveo-ettevõtja ning raudteeveo-ettevõtja ja jaamaülemale vahel.

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas raudteefrakstruktuuri-ettevõtja peab sobival ajal saatma rongi sõiduandmed raudteeveo-ettevõtjale ja järgmisele raudteefrakstruktuuri-ettevõtjale, kes on kaasatud rongi käitamisse.

Rongi sõiduandmete ülesanne on anda teavet rongi hetkestaatuse kohta lepingus kokkulepitud meldepunktides.

Rongi sõiduprognoosi kasutatakse selleks, et anda teavet eeldatava aja kohta, millal rong jõuab lepingus kokkulepitud prognoosipunktidesse. Raudteefrakstruktuuri-ettevõtja saadab selle teate raudteeveo-ettevõtjale ja rongi teele jäävale järgmisele raudteefrakstruktuuri-ettevõtjale. Vastavalt lepingule edastab raudteeveo-ettevõtja ja/või raudteefrakstruktuuri-ettevõtja teabe rongi sõiduprognoosi kohta õigel ajal jaamaülemale.

Liinilepingus on kindlaks määratud rongi liikumist kirjeldavad meldepunktid.

Selle põhiparameetriga kirjeldatakse teate sisu, aga ei kirjutata ette, millist menetlust tuleb rongi sõiduprognoosi genereerimiseks kasutada.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja kõigi rongide suhtes.

Selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.15.1. Kõigi rongide puhul kasutatavad rongi sõiduandmed

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja saadab raudteeveo-ettevõtjale teate „Rongi sõiduandmed”. See menetlus teostatakse kohe, kui rong jõuab mõnda lepingus kokkulepitud meldepunkti, kus tuleb rongi sõiduandmed edastada. Kokkulepitud meldepunktiks võib muu hulgas olla üleandmispunkt, jaam või rongi lõplik sihtkoht.

Teade peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- rongi ja/või liini number (rongi identifitseerimisnumber),
- plaanijärgne ja tegelik meldepunkti saabumise aeg,
- meldepunkti identifitseerimistähis,
- rongi staatus meldepunktis (saabumine, lahkumine, läbisõit, väljumine lähtejaamast, saabumine lõppjaama).

Ka muid andmeid, näiteks:

- broneeritud plaanijärgse aja deltahälve (minutites),
- hilinemise põhjus, kui see on teada,

või edastada samas teates.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Rongi sõiduandmed”.

- B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.15.2. Kõigi rongide puhul kasutatav rongi sõiduprognoos

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja saadab raudteeveo-ettevõtjale teate „Rongi sõiduprognoos”.

See menetlus teostatakse kohe, kui rong jõuab mõnda lepingus kokkulepitud meldepunkti, kus tuleb rongi sõiduprognoos edastada. Kokkulepitud prognoosipunktiks võib olla muu hulgas üleandmispunkt või jaam. Rongi sõiduprognoosi võib saata ka enne, kui rong sõitu alustab. Juhuks, kui kahe meldepunkti vahel tekib täiendavaid viivitusi, peavad raudteeveo-ettevõtja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja lepinguga kindlaks määrama lävendväärtuse, mille korral tuleb saata algne või uus prognoos. Kui viivituse kestus ei ole teada, peab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja saatma teate „Teenuse häire” (vt punkti 4.2.16 „Teave teenuse häirete kohta”).

Rongi sõiduprognoosi teade peab sisaldama prognoositavaid aegu, millal rong jõuab kokkulepitud prognoosipunktidest.

Vastavalt lepingule edastab raudteeveo-ettevõtja ja/või raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teabe rongi sõiduprognoosi kohta õigel ajal jaamaülemale.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja saadab selle teate rongi teele jäävale järgmisele raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale.

Teade peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- rongi ja/või liini number (rongi identifitseerimisnumber),
- iga kokkulepitud ennustuspunkti kohta:
 - plaanijärgne aeg ja prognoositav aeg,
 - kokkulepitud prognoosipunkti identifitseerimistähis,
 - rongi staatus kokkulepitud prognoosipunktis (saabumine, lahkumine, läbisõit, saabumine lõppjaama).

Ka muid andmeid, näiteks:

— broneeritud plaanijärgse aja deltahälve (minutites),

— hilinemise põhjus, kui see on teada,

võib edastada samas teates.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Rongi sõiduprognoos”:

— B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.16. Teave teenuse häirete kohta

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas käitlevad raudteeveo-ettevõtja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja omavahel teenuses tekkivaid häireid käsitlevat teavet.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja kõigi rongide suhtes.

Et oleks võimalik lahendada klientide kaebusi, peavad raudteeveo-ettevõtjad, piletimüüjad ja/või volitatud avalik-õiguslikud asutused säilitama teavet teenuses tekkivate häirete kohta vähemalt kaksteist kuud pärast sellise teabe aegumist.

Selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.16.1. Üldised märkused

Raudteeveo-ettevõtja teavitab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjat rongide käitusseisundist vastavalt käitamise ja liikluskorralduse allsüsteemi KTK punktile 4.2.3.3.2.

Kui rongi sõit on katkestatud, saadab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja allpool kirjeldatud teate „Rongi sõit katkestatud”.

4.2.16.2. Kõigi rongide puhul kasutatav teade „Rongi sõit katkestatud”

Kui rongi sõit on katkestatud, saadab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja selle teate järgmisele raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale ja raudteeveo-ettevõtja(te)le.

Kui hilinemise kestus on teada, saadab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rongi sõiduprognoosi teate (vt punkt 4.2.15.2 „Rongi sõiduprognoos”).

Selle teate põhilised andmeelemendid on:

— liini ja/või rongi number (rongi identifitseerimisnumber),

— asukoha identifitseerimistunnus asukohtade viitefailist leitud järgmise asukoha põhjal,

— katkestuse algusaeg,

— sellest asukohast väljasõidu plaanijärgne kuupäev ja kellaaeg,

— katkestuse põhjust ja/või kirjeldust tähistav kood.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Rongi sõit katkestatud”:

— B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.17. Lühikese etteteatamisajaga sõiduplaaniandmete käitlemine

Selle põhiparameetriga sätestatakse, kuidas käitlevad taotleja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja omavahel lühikese etteteatamisajaga liinitaotlusi. Need nõuded kehtivad kõigi lühikese etteteatamisajaga liinitaotluste suhtes.

See menetlus ei hõlma liikluskorralduse küsimusi. Lühikese etteteatamisajaga liinide ja liikluskorralduslike liinimuutuste vaheline ajapiir sõltub kohalikest kokkulepetest. Lühikese etteteatamisajaga veovajaduste (nt erirong, lisarong) puhul peab olema võimalik taotleda lühikese etteteatamisajaga liini. Selleks peab lühikese etteteatamisajaga liini taotleja esitama raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale kogu vajaliku teabe, tuues välja, millal ja kus rong peab sõitma, ning sellega seotud andmed.

Euroopa tasandil ei ole minimaalset ajapiiri kindlaks määratud. Minimaalsed ajapiirid võidakse kindlaks määrata võrguaruandes.

Iga raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vastutab liini sobivuse eest oma infrastruktuuril ning raudteeveo-ettevõtja on kohustatud kontrollima rongi omaduste vastavust lepingulise liini andmetes esitatud väärtustele.

Järgnevalt on esitatud võimalikud erinevad stsenaariumid.

- Stsenaarium A: taotleja võtab otse (juhtum A) või tervikteenuse vahendusel (juhtum B) ühendust kõigi asjaomaste raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega, et hankida kogu teekonnaks vajalikud liinid. Sel juhul peab taotleja korraldama ka rongi sõitu kogu teekonnal.
- Stsenaarium B: iga veoteekonnas osalev taotleja võtab otse või tervikteenuse vahendusel ühendust kohalike raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega, et taotleda liini teekonna selleks osaks, kus ta rongi sõitu korraldab.

Mõlema stsenaariumi puhul toimub lühikese etteteatamisega liinitaotluse menetlemine taotleja ja infrastruktuuri-ettevõtja vahelise dialoogina, mis sisaldab järgmisi teateid:

- teade „Liinitaotlus”,
- teade „Liini andmed”,
- teade „Liin ei ole saadaval”,
- teade „Liin kinnitatud”,
- teade „Liini andmed tagasi lükatud”,
- teade „Liin tühistatud”,
- teade „Broneeritud liin ei ole enam saadaval”,
- teade „Kättesaamise kinnitus”.

Kui rongi teekonnale on liini juba taotletud ja see on eraldatud, ei ole vaja liinitaotlust enam korrata, välja arvatud juhul, kui hiline mine ületab raudteeveo-ettevõtja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vahelises lepingus kokkulepitud väärtust või kui rongikoosseisu muutuste tagajärjel muutub olemasolev liinitaotlus kehtetuks.

Selle põhiparameetri sätteid kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja kõigi rongide liinide käitlemise suhtes, kuid seda üksnes juhul, kui asjaosalised kasutavad lühikese etteteatamisega liinitaotluste esitamiseks telemaatilisi rakendusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/14/EÜ⁽¹⁾ II lisa tähenduses.

⁽¹⁾ EÜT L 75, 15.3.2001, lk 29.

Sel juhul kuuluvad selle põhiparameetri juurde kuuluvad järgmised menetlused.

4.2.17.1. Teade „Liinitaotlus”

See taotleja poolt raudteefrastruktuuri-ettevõtjale saadetak teade sisaldab järgmisi põhiandmeid:

- liinitaotluse esitaja nimi,
- liini lähtejaam: liini alguspunkt,
- liini alguspunktist väljasõidu aeg: aeg, milleks liini taotletakse,
- liini lõpp-punkt: rongi sihtjaam taotletud liinil,
- liini lõpp-punkti saabumise aeg: eeldatav aeg, millal rong peaks sihtjaama jõudma,
- taotletav teekonnalõik,
- vahepeatused või muud kavandataval liinil kindlaksmääratud punktid koos vahepunkti saabumise ja sealt väljasõidu aegade. Kui see väli on tühjaks jäetud, tähendab see, et rong selles punktis ei peatu,
- kokkulepitud ja vajalikud rongis kasutatavad seadmed / teekonnalõigu andmed,
- rongi suurim lubatud kiirus,
- kindlaksmääratud raudteeliikluse juhtimissüsteemi(de)ga (siseriiklike ja rahvusvaheliste süsteemide, nt LZB, ETCS) lubatav suurim kiirus,
- iga veduri kohta: veoklass, tehniline versioon,
- tõukevedur (veoklass, tehniline versioon),
- juhtvagun (*driving vehicle trailer*, DVT),
- kogupikkus,
- kogumass,
- maksimaalne teljekoormus,
- brutomass meetri kohta,
- pidurdustõhusus (pidurite efektiivne pidurdusjõud tasasel pinnal),
- pidurite tüüp (märkida, kas kasutatakse elektromagnetilisi pidureid),
- kindlaksmääratud raudteeliikluse juhtimissüsteemid (siseriiklikud ja rahvusvahelised),
- hädapidurduse tühistamine,
- raadiosidesüsteem (nt GSM-R),
- erisaadetised,
- gabariidivärv,
- muud tehnilised tingimused, mis erinevad standardmõõtudest (nt ebatavaline gabariidivärv),
- rongi kategooria,
- muud kohalike või siseriiklike eeskirjadega nõutavad andmed liinitaotluse menetlemiseks,
- kindlas teele jäävas vahejaamas kavandatavate toimingute määratlused,

- kõnealusel teekonnalõigul rongi liikumise eest vastutava raudteeveo-ettevõtja kood,
- vastaval teekonnalõigul rongi eest vastutava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kood,
- vajaduse korral rongi järgmisel teekonnalõigul rongi eest vastutava raudteeveo-ettevõtja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kood.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Liinitaotlus”:

- B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.17.2. Teade „Liini andmed”

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja saadab selle teate taotlejale vastusena taotleja liinitaotlusele ning see sisaldab järgmisi põhiandmeid:

- liinitaotluse esitaja nimi,
- liini lähtejaam: liini alguspunkt,
- liini alguspunktist väljasõidu aeg: aeg, milleks liini taotletakse,
- liini lõpp-punkt: rongi sihtjaam taotletud liinil,
- liini lõpp-punkti saabumise aeg: eeldatav aeg, millal rong peaks sihtjaama jõudma,
- taotletav teekonnalõik,
- vahepeatused või muud kavandataval liinil kindlaksmääratud punktid koos vahepunkti saabumise ja sealt väljasõidu aegadeaga. Kui see väli on tühjaks jäetud, tähendab see, et rong selles punktis ei peatu,
- kokkulepitud ja vajalikud rongis kasutatavad seadmed / teekonnalõigu andmed,
- rongi suurim lubatud kiirus,
- kindlaksmääratud raudteeliikluse juhtimissüsteemi(de)ga (siseriiklike ja rahvusvaheliste süsteemide, nt LZB, ETCS) lubatav suurim kiirus,
- iga veduri kohta: veoklass, tehniline versioon,
- tõukevedur (veoklass, tehniline versioon),
- juhtvagun (*driving vehicle trailer*, DVT),
- kogupikkus,
- kogumass,
- maksimaalne teljekoormus,
- brutomass meetri kohta,
- pidurdustõhusus (pidurite efektiivne pidurdusjõud tasasel pinnal),

- pidurite tüüp (märkida, kas kasutatakse elektromagnetilisi pidureid),
- kindlaksmääratud raudteeliikluse juhtimissüsteemid (siseriiklikud ja rahvusvahelised),
- hädapidurduse tühistamine,
- raadiosidesüsteem (nt GSM-R),
- erisaadetised,
- gabariidivärv,
- muud tehnilised tingimused, mis erinevad standardmõõtudest (nt ebatavaline gabariidivärv),
- rongi kategooria,
- muud kohalike või siseriiklike eeskirjadega nõutavad andmed liinitaotluse menetlemiseks,
- kindlas teele jäävas vahejaamas kavandatavate toimingute määratlused,
- kõnealusel teekonnalõigul rongi liikumise eest vastutava raudteeveo-ettevõtja kood,
- vastaval teekonnalõigul rongi eest vastutava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kood,
- vajaduse korral järgmisel teekonnalõigul rongi eest vastutava raudteeveo-ettevõtja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kood.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Liini andmed”:

- B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.17.3. Teade „Liin ei ole saadaval”

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja saadab selle teate taotlejale vastusena taotleja liinitaotlusele, kui liin ei ole saadaval:

- liini lähtejaam: rongi lähtejaam liinil,
- liini sihtjaam,
- liini alguspunktist väljasõidu aeg: aeg, milleks liini taotletakse,
- märke selle kohta, et liin ei ole saadaval,
- põhjus, miks liin ei ole saadaval.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab selle teatega samal ajal või esimesel võimalusel saatma taotlejale alternatiivse ettepaneku (teate „Liini andmed”), ilma et raudteeveo-ettevõtja peaks esitama täiendavaid taotlusi.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Liin ei ole saadaval”:

- B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.17.4. Teade „liin kinnitatud”

Taotleja kasutab seda teadet raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt pakutud liini broneerimiseks/kinnitamiseks:

- liini number liini identifitseerimiseks,
- liini lähtejaam: rongi lähtejaam liinil,
- liini sihtjaam,
- liini alguspunktist väljasõidu aeg: aeg, milleks liini taotletakse,
- liini lõpp-punkt: rongi sihtjaam taotletud liinil,
- liini lõpp-punkti saabumise aeg: eeldatav aeg, millal rong peaks sihtjaama jõudma,
- märge selle kohta, et taotleja nõustub pakutud liiniga.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Liin kinnitatud”:

- B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.17.5. Teade „Liini andmed tagasi lükatud”

Taotleja kasutab seda teadet asjaomase raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja pakutud liini andmete tagasilükkamiseks:

- liini number liini identifitseerimiseks,
- märge selle kohta, et liini andmed lükatakse tagasi,
- liini tagasilükkamise või taotleja soovitud muudatuse põhjus,
- liini lähtejaam: rongi lähtejaam liinil,
- liini sihtjaam,
- liini alguspunktist väljasõidu aeg: aeg, milleks liini taotletakse,
- liini lõpp-punkt: rongi sihtjaam taotletud liinil,
- liini lõpp-punkti saabumise aeg: eeldatav aeg, millal rong peaks sihtjaama jõudma,

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Liini andmed tagasi lükatud”:

- B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.17.6. Teade „Liin tühistatud”

Taotleja kasutab seda teadet enda broneeritud liini tühistamiseks:

- liini number liini identifitseerimiseks,
- tühistatav teekonnalõik,
- märge selle kohta, et liin tühistatakse,
- liini algne lähtejaam: rongi lähtejaam liinil,
- liini sihtjaam,
- liini algsest alguspunktist väljasõidu aeg: aeg, milleks liini taotleti,
- liini algne lõpp-punkt: rongi sihtjaam taotletud liinil,
- liini algsele lõpp-punkti saabumise aeg: eeldatav aeg, millal rong pidanuks sihtjaama jõudma.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Liin tühistatud”:

- B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.17.7. Teade „Kättesaamise kinnitus”

Raudteefrastruukturi-ettevõtja ja taotleja saavad selle teate üksteisele juhul, kui neil ei ole võimalik saata nõutavat vastust mõnele eespool nimetatud teatele viie minuti jooksul:

- teade „Kättesaamise kinnitus” näitab, et selle saatja on teate kätte saanud ja tegutseb sellele vastavalt.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Kättesaamise kinnitus”:

- B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.17.8. Teade „Broneeritud liin ei ole enam saadaval”

Raudteefrastruukturi-ettevõtja annab selle teatega taotlejale teada, et varem broneeritud liin ei ole enam saadaval. Liin on muutunud mittekasutatavaks mõnel olulisel põhjusel, nt suure häire tõttu. Teate sisu on järgmine:

- liini number,
- plaanijärgse rongi number, mille jaoks liin ei ole enam saadaval (kui see on raudteefrastruukturi-ettevõtjale juba teada),
- liini algne lähtejaam: rongi lähtejaam liinil,
- liini sihtjaam,
- liini algsest alguspunktist väljasõidu aeg: aeg, milleks liini taotleti,

- liini algne lõpp-punkt: rongi sihtjaam taotletud liinil,
- liini algsesse lõpp-punkti saabumise aeg: eeldatav aeg, millal rong pidanuks sihtjaama jõudma,
- märke põhjuse kohta.

Eespool kirjeldatud menetlus ja selle jaoks kasutatav teave peavad vastama vähemalt nõuetele, mis on seotud tehnilistes dokumentides esitatud teatega „Liin ei ole saadaval”:

- B.30 (vt III lisa).

Lisaks on lubatud samal eesmärgil kasutada teisi kehtivaid norme, kui asjaosalised on sõlminud vastava kokkuleppe, mis lubab selliseid norme kasutada.

4.2.18. Käesoleva KTKga seotud andmete ja teabe kvaliteet

4.2.18.1. Nõuded

Käesoleva KTK nõuete täitmiseks kohaldatakse kõikide KTKs osutatud andmete ja teabe suhtes järgmisi kvaliteedinõudeid.

Kõik isikud, kellele käesolev KTK on täitmiseks ette nähtud, vastutavad selle eest, et teha teistele raudteeveo-ettevõtjatele, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele või kolmandatele isikutele õigel ajal ja õiges vormis kättesaadavaks ajakohastatud, kooskõlalised, täpsed ja täielikud andmed. Kõik osalised, kellele käesolev KTK on täitmiseks ette nähtud, vastutavad selle eest, et avaldada ajakohastatud, kooskõlalised, täpsed ja täielikud andmed klientidele (reisijatele), teistele raudteeveo-ettevõtjatele, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele või kolmandatele isikutele õigel ajal ja õiges vormis.

Kui andmeid või teavet kasutatakse korraga mitme käesoleva KTK põhiparameetri nõuete täitmiseks, peavad osalised, kellele käesolev KTK on täitmiseks ette nähtud, tagama, et selliste põhiparameetrite ühiseid andmeid või ühist teavet kasutatakse kooskõlastatult (nt tagatakse kooskõla i) sõiduplaani- ja tariifiandmete vahel või ii) tariifi- ja broneeringuandmete vahel).

Kui teavet või andmeid esitavad mitu osalist, kellele käesolev KTK on täitmiseks ette nähtud, peavad nad ühiselt tagama, et ühiste andmete või teabe osad on ajakohastatud, kooskõlalised, täpsed, täielikud ja ühilduvad (näiteks: raudteeveo-ettevõtja A ja raudteeveo-ettevõtja B peavad esitama sõiduplaaniandmeid ühetaolisel kujul, et need piiril omavahel ühilduksid jne).

Kui käesoleva KTK nõuete täitmiseks kasutatakse viiteandmeid või viiteteavet, peavad osalised, kellele täitmiseks käesolev KTK on ette nähtud, tagama viiteandmete või viiteteabe ning käesoleva KTK põhiparameetrites kasutatavate andmete või teabe kooskõla (näiteks: tagatakse kooskõla i) asukoha viitekode ja rongi sõiduandmete vahel või ii) raudteeveo-ettevõtja viitekode ja täitmise vahel jne).

Osaliste poolt käesoleva KTK nõuete täitmiseks esitatavate andmete või teabe kvaliteet peab olema selline, et see võimaldab osalistel, kellele täitmiseks käesolev KTK on ette nähtud, väljastada pileteid kooskõlas rongireisijate õigusi ja kohustusi käsitleva määruse artikliga 10.

Osaliste poolt käesoleva KTK nõuete täitmiseks esitatavate andmete või teabe kvaliteet peab jõudma sellisele tasemele, et see võimaldab osalistel, kellele käesolev KTK on täitmiseks ette nähtud, esitada teavet kooskõlas rongireisijate õigusi ja kohustusi käsitleva määruse artikliga 10 ja II lisaga.

4.2.19. Erinevad viitefailid ja andmebaasid

4.2.19.1. Viitefailid

Reisirongide liikluseks Euroopa võrgus peavad kõigile teenuseosutajatele (raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele, raudteeveo-ettevõtjatele, volitatud kolmandatele isikutele ja jaamaülematele) olema kättesaadavad ja juurdepääsetavad järgmised viitefailid. Neis sisalduvad andmed peavad alati kajastama tegelikku olukorda.

Euroopa Raudteeagentuur säilitab ja haldab tsentraalselt järgmiste viiteandmete kordumatuid koode:

- kõigi raudteefrastruktuuri-ettevõtjate, raudteeveo-ettevõtjate, jaamaülemate, teenuseid osutavate ettevõtjate koodide viitefail,
- asukohakoodide viitefail,
- kõigi olemasolevate raudteeliikluse juhtimissüsteemide viitefail,
- kõigi veduritüüpide viitefail,
- kõigi Euroopa hooldustöökodade viitefail,
- Euroopa broneeringusüsteemide viitefail,
- sõiduplaanide vahetamiseks kasutatavate koodide viitefail,
- tariifiandmete vahetamiseks kasutatavate koodide viitefail,
- teadete-andmekogumite kataloog,
- koodide nimekirja register,
- mis tahes muud failid ja koodinimekirjad, mis on vajalikud lisades nimetatud tehniliste dokumentide (need määratletakse esimesel etapil) kasutamiseks.

Kui sama viitefaili kasutatakse ka kaubaveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemis, tuleb selle väljatöötamisel ja kasutamisel võimalikult suurel määral lähtuda kaubaveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemist, et saavutada optimaalne sünergia.

4.2.19.2. Tä i e n d a v a d n õ u d e d a n d m e b a a s i d e l e

Järgnevalt on loetletud täiendavad nõuded, millele erinevad andmebaasid peavad vastama. Need on:

1. Autentimine

Andmebaas peab toetama süsteemide kasutajate autentimist, enne kui neile võimaldatakse andmebaasile juurdepääs.

2. Turvalisus

Andmebaas peab andmebaasile juurdepääsu kontrollimise osas vastama turvanõuetele. Andmebaasi sisu krüptimine ei ole nõutav.

3. ACID

Valitud andmebaas peab vastama ACIDi (atomaarsus, järjepidevus, eraldatus, püsivus) põhimõttele.

4. Juurdepääsu kontroll

Andmebaas peab võimaldama andmetele juurde pääseda ainult neil kasutajatel või süsteemidel, kellele on antud vastav luba. Juurdepääsu kontroll peab kehtima kuni andmekirje üksiknäitajateni. Andmebaas peab toetama konfigureeritavaid, rollipõhiseid juurdepääsukontrolli võimalusi andmekirjete sisestamiseks, uuendamiseks või kustutamiseks.

5. Jälgimine

Andmebaas peab toetama kõigi andmebaasis tehtud toimingute kandmist logifaili, et oleks võimalik jälgida andmesisestuse üksikasju (kes ja millal tegi sisus milliseid muudatusi).

6. Lukustamisstrateegia

Andmebaasis tuleb kasutada lukustamisstrateegiat, mis võimaldab andmetele juurde pääseda ka siis, kui teised kasutajad kirjeid redigeerivad.

7. Mitme kasutaja juurdepääs

Andmebaas peab võimaldama mitme kasutaja ja süsteemi samaaegset juurdepääsu andmetele.

8. Töökindlus

Andmebaasi töökindlus peab aitama tagada nõuetekohase kättesaadavuse.

9. Kättesaadavus

Andmebaasi kättesaadavuse tase peab vastama andmete ja neil põhineva äritegevuse iseloomule.

10. Hooldatavus

Andmebaasi hooldatavus peab aitama tagada nõuetekohase kättesaadavuse.

11. Ohutus

Andmebaasid ise ei ole ohutusega seotud. Seega ei kohaldata ohutusnõudeid. Seda ei tohi segi ajada asjaoluga, et andmed – nt valed või ajakohastamata andmed – võivad mõjutada rongi ohutut kasutamist.

12. Ühilduvus

Andmebaas peab toetama üldtunnustatud andmekäitluskeelt, näiteks SQL või XQL.

13. Importimisvõimalus

Andmebaas peab võimaldama importida vormindatud andmeid, mida kasutatakse andmebaasi täitmiseks käsitsi sisestamise asemel.

14. Eksportimisvõimalus

Andmebaas peab võimaldama eksportida kogu andmebaasi sisu või osa sellest vormindatud andmetena.

15. Kohustuslikud väljad

Andmebaas peab toetama kohustuslikke välju, mis tuleb täita, et lisatav kirje andmebaasis aktseptitaks.

16. Usaldusvärsuse kontroll

Andmebaas peab toetama konfigureeritavat usaldusvärsuse kontrolli, mis toimub enne andmekirjete sisestamist, uuendamist või kustutamist.

17. Reageerimisajad

Andmebaasi reageerimisajad peavad olema sellised, et kasutajal oleks võimalik andmekirjeid õigel ajal sisestada, uuendada või kustutada.

18. Jõudlusega seotud aspektid

Viitefailid ja andmebaasid peavad kulutõhusalt toetama kõigi käesoleva KTK sätetega hõlmatud rongisõitude tõhusaks tööks vajalike päringute tegemist.

19. Mahuaspektid

Andmebaas peab toetama reisivagunite ja/või võrgu kõigi asjaomaste andmete salvestamist. Mahtu peab olema võimalik lihtsate vahenditega suurendada (nt lisades salvestusmahtu ja arvuteid). Mahu suurendamine ei tohi nõuda allsüsteemi ümberpaigutamist.

20. Arhiveeritud andmed

Andmebaas peab toetama arhiveeritud andmete haldamist, tehes kättesaadavaks juba arhiivi edastatud andmeid.

21. Varundamisstrateegia

Kasutada tuleb varundamisstrateegiat, mis tagab, et on võimalik taastada andmebaasi kogu sisu sellisena, nagu see oli kuni 24 tundi tagasi.

22. Ärilised aspektid

Kasutatav andmebaasisüsteem peab olema saadaval kaubandusliku valmistoote (COTS-tootena) või avaliku tarkvarana (avatud lähtekoodiga).

23. Eraelu puutumatusega seotud aspektid

Andmebaas peab vastama teenust osutava ettevõtja asukohariigis kehtiva eraelu puutumatuse poliitika nõuetele.

4.2.20. Dokumentide elektrooniline edastamine

Punktis 4.2.21 „Võrgud ja side” esitatud kirjelduses on sätestatud andmevahetuseks kasutatav sidevõrk. See võrk ja kirjeldatud turvameetmed võimaldavad võrgus mis tahes liiki andmevahetust, nt e-post, failiedastust (FTP, HTTP) jne. Teabevahetuses osalejad võivad otsustada, millist andmevahetust kasutatakse, tagades näiteks dokumentide elektroonilise edastamise FTP kaudu.

4.2.21. Võrgud ja side

4.2.21.1. Üldine arhitektuur

Aja jooksul areneb välja ja asub käesoleva allsüsteemi kaudu suhtlema suur ja keerukas raudtee telemaatilise koostalitluse kogukond, mis hõlmab tuhandeid osalejaid (raudteeveo-ettevõtjad, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad, kolmandad isikud, näiteks jaemüüjad ja avaliku sektori asutused jne), kes konkureerivad ja/või teevad koostööd, et rahuldada turu vajadusi.

Niisugust koostalitluse kogukonda toetav võrkude ja side infrastruktuur hakkab põhinema ühisel teabevahetussarhitektuuril, mis on kõigile osalejatele tuntud ja mille nad on kasutusele võtnud.

Kavandatav teabevahetussarhitektuur:

— on ette nähtud heterogeensete teabemudelite kokkusobitamiseks, teisendades süsteemide vahel vahetatavaid andmeid semantiliselt ning tasandades äriprotsesside ja rakendustasandi protokollide erinevusi,

— mõjutab iga osaleja olemasolevat IT-arhitektuuri nii vähe kui võimalik,

— kaitseb juba tehtud IT-investeeringuid.

Infovahetussarhitektuur toetab eelkõige kõikide osalejate vahelist võrdõiguslikku (*peer-to-peer*) suhtlust, tagades samas teatud tsentraliseeritud teenuste pakkumise kaudu raudtee koostalitluse kogukonna üldise terviklikkuse ja järjepidevuse.

Võrdõiguslik suhtlusmudel võimaldab jaotada kulud erinevate osalejate vahel parimal võimalikul viisil lähtuvalt tegelikust kasutusest ning tekitab üldiselt vähem probleeme laiendatavusega.

4.2.21.2. Võrk

Võrk peab tagama vajalikult tasemel turvalisuse, liiasuse, liiklusjuhtimise, statistilised töövahendid, ribalaiuse suurenemise, kasutajate juurdepääsu ja tõhusa halduse.

„Võrk” tähendab siin teabevahetusviisi ja üldist filosoofiat, mitte füüsilist võrku.

Raudtee koostalitluse aluseks on ühine teabevahetusarhitektuur, mis on kõigile osalejatele tuntud ja mille nad on kasutusele võtnud, julgustades nii uusi osalejaid, eelkõige kliente, ning vähendades turuletuleku tõkkeid.

Esmalt pöörduakse keskhoidla poole, et saada sealt metaandmeid, näiteks võrdõigusvõrgu partneri (osaleja) kohta salvestatud andmeid, või kontrollida turvavolitusi. Seejärel toimub asjaomaste osalejate vahel teabevahetus võrdõigusvõrgus.

4.2.21.3. Protokollid

Arendamiseks võib kasutada üksnes interneti protokollikomplekti kuuluvaid protokolle (üldiselt tuntud kui TCP/P, UDP/IP jne).

4.2.21.4. Turvalisus

Lisaks võrgu tasandil tagatud turvalisusele (vt punkt 4.2.21.2 „Võrk“) võib tundlike andmete puhul saavutada täiendava turvalisuse taseme, kasutades koos krüptimist, sertifitseerimist ja virtuaalse privaatsvõrgu tehnoloogiaid.

4.2.21.5. Krüpteerimine

Sõltuvalt äritegevuse vajadusest võib andmete edastamiseks ja salvestamiseks kasutada asümmeetrilist või sümmeetrilist krüpteerimist. Selleks tuleb rakendada avaliku võtme infrastruktuuri (PKI).

4.2.21.6. Keskhoidla

Keskhoidla peab suutma hallata järgmisi elemente:

- metaandmed – teadete sisu kirjeldavad struktureeritud andmed,
- nimekiri elektroonilistest aadressidest, kus osalised, kellele käesolev KTK on täitmiseks ette nähtud, teevad teistele osalistele kättesaadavaks käesoleva KTK sätetele vastava teabe või andmed,
- krüpteerimine,
- autentimine,
- register (telefoniraamat), mis sisaldab kogu vajalikku teavet teadete ja andmete vahetamises osalejate kohta.

Kui sama keskhoildat kasutatakse ka kaubaveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemis, tuleb arendamisel ja muudatuste tegemisel võimalikult suurel määral lähtuda kaubaveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemist, et saavutada optimaalne sünergia.

4.2.21.7. Raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate teabevahetuse ühine liides

Ühine liides on kohustuslik kõigile osalistele, kes soovivad raudtee koostalitluse kogukonnaga ühineda.

Ühine liides peab suutma hallata järgmisi toiminguid:

- väljaminevate teadete vormindamine vastavalt metaandmetele,
- väljaminevate teadete allkirjastamine ja krüpteerimine,
- väljaminevate teadete adresseerimine,
- sissetulevate teadete autentsuse kontroll,
- sissetulevate teadete dekrüpteerimine,
- sissetulevate teadete vastavuskontroll metaandmete alusel,
- ühtne ühine juurdepääsu erinevatele andmebaasidele.

Igal ühise liidese eksemplaril peab olema iga raudteeveo-ettevõtja, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja jne piires juurdepääs kõigile KTKga ette nähtud andmetele, olenemata sellest, kas vastavad andmebaasid on tsentraalsed või eraldiasuvad. Sissetulevate teadete autentsuse kontrolli tulemuste alusel võib rakendada teadete kättesaamise jaatust miinimumtasemel:

i) saatmine õnnestus (ACK);

ii) saatmine nurjus (NACK).

Eespool nimetatud ülesannete täitmiseks kasutab ühine liides keskhooldlas sisalduvaid andmeid.

Kui mõni osaleja võtab kasutusele keskhooldlat dubleeriva kohaliku „peegli” (*mirror*), peab see osaleja – oma vahenditega – tagama, et kohalik „peegel” on keskhooldla täpne ja ajakohastatud koopia.

Kui sama ühist liidest kasutatakse ka kaubaveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemis, tuleb arendamisel ja muudatuste tegemisel võimalikult suurel määral lähtuda kaubaveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemist, et saavutada optimaalne sünergia.

4.2.22. Teiste transpordiliikidega ühenduste haldamine

Selleks et hallata ühendusi teiste transpordiliikidega, tuleks teistele transpordiliikidele teabe edastamise ja nendega teabe vahetamise suhtes kohaldada järgmisi norme:

- sõiduplaanide vahetamiseks raudteeveo-ettevõtjate ja teiste transpordiliikide vahel: standardid EN 12896 („transpordi andmemudel”) ja EN TC 278 WI 00278207 („IFOPT – fikseeritud objektide tähistamine ühistranspordis”);
- konkreetsete sõiduplaaniandmete vahetamiseks: transpordi andmemudelil põhinevad XML tehnilised standardid ja protokollid, eriti standard EN 15531 („SIRI”) sõiduplaanide vahetamiseks reaalajas ja standard EN TC 278 WI 00278207 („IFOPT”) peatuste/jaamade andmete vahetamiseks;
- tariifiandmete vahetamiseks: see standard on veel avatud punkt (vt II lisa – Avatud punktide nimekiri).

4.3. Liideste funktsionaalsed ja tehnilised kirjeldused

Tehnilise ühilduvuse aspektist on reisijateveoteenuste telemaatiliste rakenduste allsüsteemi liidesed teiste allsüsteemidega sellised, nagu allpool kirjeldatud.

4.3.1. Veeremi allsüsteemiga liidesed

Tabel 1

Veeremi allsüsteemiga liidesed

Liides	Viidatud dokument: reisijateveo telemaatiliste rakenduste KTK	Viidatud dokument: tavaraudtee veeremi KTK
Rongiseadmete ekraan	4.2.13 Teabe esitamine veeremil	4.2.5 Kliendiinfo (piiratud liikumisvõimega isikud)
Automaatne kõne ja teated	4.2.13 Teabe esitamine veeremil	4.2.5 Kliendiinfo (piiratud liikumisvõimega isikud)
		4.2.5.2 Valjuhääldiside

4.3.2. Kaubaveo telemaatikarakenduste allsüsteemiga liidesed

Tabel 2

Kaubaveo telemaatikarakenduste allsüsteemiga liidesed

Liides	Viidatud dokument: reisijateveo telemaatiliste rakenduste KTK	Viidatud dokument: kaubaveo telemaatiliste rakenduste KTK
Rong valmis	4.2.14.1 Teade „Rong valmis” kõikide rongide puhul	4.2.3.5 Teade „Rong valmis”
Rongi sõiduprognoos	4.2.15.2 Teade „Rongi sõiduprognoos” kõikide rongide puhul	4.2.4.2 Teade „Rongi sõiduprognoos”
Rongi sõiduandmed	4.2.15.1 Teade „Rongi sõiduandmed” kõikide rongide puhul	4.2.4.3 Rongi sõiduandmed
Rongi sõidu katkestamise teade raudteeveo-ettevõtjale	4.2.16.2 Teade „Rongi sõit katkestatud” kõikide rongide puhul	4.2.5.2 Rongi sõit katkestatud
Lühikese etteteatamisajaga sõiduplaaniandmete käitlemine	4.2.17 Ronge käsitlevate lühikese etteteatamisajaga sõiduplaaniandmete käitlemine	4.2.2 Liinitaotlus
Ühine liides	4.2.21.7 Raudteeveo-ettevõtjate ja raudteefrastruktuuri-ettevõtjate teabevahetuse ühine liides	4.2.14.7 Raudteeveo-ettevõtjate ja raudteefrastruktuuri-ettevõtjate teabevahetuse ühine liides
Keskhoidla	4.2.21.6. Keskhoidla	4.2.14.6 Keskhoidla
Viitefailid	4.2.19.1. Viitefailid	4.2.12.1 Viitefailid

4.4. **Kasutusnormid**

Punktis 3 sätestatud olulisi nõudeid silmas pidades on käesolevas KTKs käsitletud allsüsteemiga seonduvad kasutusnormid järgmised.

4.4.1. *Andmete kvaliteet*

Andmete kvaliteedi tagamiseks vastutab KTK kohaldamisalasse jääva iga teate algataja teate andmesisu õigsuse eest teate saatmise ajal. Kui andmete kvaliteedi tagamiseks vajalikud lähteandmed saadakse KTKga ette nähtud andmebaasidest, tuleb andmete kvaliteedi tagamiseks kasutada neis andmebaasides sisalduvaid andmeid.

Kui andmete kvaliteedi tagamiseks vajalikke lähteandmeid ei saada käesoleva KTKga ette nähtud andmebaasidest, peab teate algataja kontrollima andmete kvaliteeti oma vahenditega.

Andmete kvaliteedi tagamine hõlmab võrdlemist käesoleva KTK raames ette nähtud ja eespool kirjeldatud andmebaasidest saadud andmetega ning – vajaduse korral – loogilist kontrolli, et tagada andmete ja teadete õigeaegsus ja järjepidevus.

Andmed on kvaliteetsed, kui nad sobivad ettenähtud kasutuseks, mis tähendab, et andmed on:

- veatud: kättesaadavad, täpsed, õigeaegsed, täielikud, kooskõlas muude allikatega jne,
- vajalike omadustega: asjakohased, terviklikud, piisavalt üksikasjalikud, hõlpsasti loetavad, hõlpsasti mõistetavad jne.

Andmete kvaliteedi põhitunnused on:

- täpsus,
- täielikkus,
- järjepidevus,
- õigeaegsus.

Täp s u s

Vajalik teave (andmed) tuleb koguda võimalikult ökonoomselt. See on saavutatav üksnes siis, kui põhiandmed registreeritakse vaid üks kord, kui võimalik. Seepärast tuleks põhiandmed süsteemi sisestada allikale võimalikult lähedal, et neid oleks võimalik igas hilisemas töötlemistoimingus täielikult kasutada.

Täielikkus

Enne teadete väljasaatmist tuleb metaandmete abil kontrollida nende terviklikkust ja süntaksit. See aitab vältida ka mittevajalikku tabeliiklust võrgus.

Kõigi sissetulevate teadete terviklikkust tuleb samuti metaandmete abil kontrollida.

Järjepidevus

Järjepidevuse tagamiseks tuleb rakendada ärireegleid. Vältida tuleb kahekordset sisestamist ning andmete omanik peab olema selgelt identifitseeritud.

Ärireeglite rakendamine oleneb nende keerukusest. Lihtsate reeglite puhul piisab andmebaasi piirangutest ja triggeritest. Keerukamate reeglite puhul, mis hõlmavad erinevatest tabelitest pärit andmeid, tuleb kasutada valideerimisenetlust, mille käigus kontrollitakse enne liideseandmete genereerimist ja uue andmeversiooni kasutusele võtmist andmete versiooni ja järjepidevust. Tuleb tagada, et edastatavad andmed valideeritakse kindlaksmääratud ärireeglite alusel.

Õigeaegsus

Teabe õigeaegne esitamine on oluline. Kui andmete salvestamine või teate saatmine käivitatakse mõne sündmuse alusel otse IT-süsteemist, ei ole õigeaegsus probleemiks, kui süsteem on korrektselt kavandatud ning vastab äriprotsesside vajadustele. Enamikul juhtudel aga algatab teate saatmise kasutaja või vähemalt põhineb saatmine kasutajapoolsel täiendaval sisendil. Õigeaegsuse nõude täitmiseks tuleb andmed ajakohastada esimesel võimalusel, muu hulgas ka selleks, et tagada teadete tegeliku andmesisu ajakohasus juhtudel, kui süsteem saadab teated välja automaatselt.

Päringutele reageerimise aeg erinevate rakenduste ja kasutajatüüpide puhul tuleb kindlaks määrata üksikasjalikes IT-kirjeldustes. Kõik andmeuuendused ja -vahetused peavad toimuma esimesel võimalusel.

Andmekvaliteedi parameetrid

Üksikasjalikes IT-kirjeldustes määratakse kindlaks sobivad protsendimäärad:

- andmete täielikkusele (täidetud andmeväljade protsent) ja andmete järjepidevusele (erinevates tabelites/failides/kirjetes vastavuses olevate väärtuste protsent);
- andmete õigeaegsusele (nende andmete protsent, mis on kättesaadavad ettenähtud tähtaja jooksul);
- nõutavale täpsusele (salvestatud väärtuste tegelikele väärtustele vastavuse protsent).

4.4.2. Keskholdla haldamine

Keskholdla ülesanded on kindlaks määratud punktis 4.2.21.6 „Keskholdla”. Andmete kvaliteedi tagamiseks peab keskholdlat haldav asutus vastutama metaandmete ja registri uuendamise ja kvaliteedi ning juurdepääsu kontrolli haldamise eest. Metaandmete täielikkus, järjepidevus, õigeaegsus ja täpsus peavad olema sellise kvaliteediga, mis võimaldab nende nõuetekohast kasutamist käesolevas KTKs ettenähtud eesmärgil.

4.5. Hooldusnormid

Punktis 3 sätestatud olulisi nõudeid silmas pidades on käesolevas KTKs käsitletud allsüsteemiga seonduvad hooldusnormid järgmised.

Veoteenuse kvaliteet peab olema tagatud isegi juhul, kui andmed on rikunud või kui andmetöötlusseadmetes tekib osaline või täielik rike. Seepärast on soovitatav paigaldada dubleeritud süsteemid või kasutada eriti töökindlaid arvuteid, mille puhul on tagatud häireteta töö hooldustööde ajal.

Erinevate andmebaaside hooldusega seotud aspekte käsitletakse punkti 4.2.19.2 „Täiendavad nõuded andmebaasidele” alapunktides 10 ja 21.

4.6. **Kutsekvalifikatsioon**

Allsüsteemi kasutamiseks ja hooldamiseks ning KTK rakendamiseks vajaliku personali kutsekvalifikatsioon peab olema järgmine.

Käesoleva KTK rakendamine ei eelda täiesti uut riist- ja tarkvarasüsteemi koos uute töötajatega. KTK nõuete täitmiseks tehakse muudatusi, täiendusi või laiendusi üksnes olemasolevate töötajate senises tegevuses. Seepärast ei kehtestata täiendavaid nõudeid lisaks olemasolevatele kutsekvalifikatsiooni alastele siseriiklikele ja Euroopa normidele.

Kui töötajate täiendkoolitus on vajalik, ei peaks see piirduma ainult seadmete kasutamise tutvustamisega. Töötajad peavad teadma ja mõistma oma konkreetset rolli üldises veoprotsessis. Eelkõige peavad töötajad olema teadlikud vajadusest tagada kõrgetasemeline töö, kuna see on edasistel etappidel töödeldava teabe usaldusväärsuse seisukohast otsustava tähtsusega.

Rongide koostamiseks ja käitamiseks vajalik kutsekvalifikatsioon on kindlaks määratud käitamise ja liikluskorralduse KTKs.

4.7. **Tervisekaitse- ja ohutusnõuded**

Asjaomase allsüsteemi kasutamiseks ja hooldamiseks ning KTK rakendamiseks vajalike töötajate tervisekaitse- ja ohutusnõuded on järgmised.

Täiendavaid nõudeid lisaks kehtivatele siseriiklikele ja ELi tervisekaitse- ja ohutusnormidele ei kehtestata.

4.8. **Lubatud sõidukitüüpide register ja infrastruktuuriregister**

Vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ artikli 34 lõikele 1 „agentuur loob ja haldab liikmesriikides ühenduse raudteevõrgustikus kasutuselevõtu loa saanud sõidukitüüpide registrit”. Vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ artikli 35 lõikele 1 „iga liikmesriik tagab infrastruktuuriregistri avaldamise ja ajakohastamise”.

Kuna neid registreid uuendatakse ja avaldatakse kord aastas, ei saa neid reisijateveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemi puhul kasutada. Seepärast ei ole käesolev KTK nende registritega seotud.

5. **KOOSTALITLUSE KOMPONENDID**

5.1. **Mõiste**

Vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ artikli 2 punktile f on koostalitluse komponent seadme mis tahes lihtkomponent, komponentide kogum, alakoost või kogukoost, mis on inkorporeeritud või mida kavatakse inkorporeerida allsüsteemi ning millest üleeuroopalise tavaraudteevõrgu koostalitlusvõime otseselt või kaudselt sõltub. Mõiste „komponent” hõlmab nii materiaalseid kui ka mittemateriaalseid esemeid, näiteks tarkvara.

5.2. **Komponentide nimekiri**

Koostalitluse komponendid kuuluvad direktiivi 2008/57/EÜ vastavate sätete alla.

Reisijateveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemi osas ei ole koostalitluse komponente kindlaks määratud.

Käesoleva KTK nõuete täitmiseks piisab standardsetest IT-seadmetest, millel ei ole mingeid raudteekeskonnas esineva koostalitlusega seotud eriomadusi. See kehtib nii riistvarakomponentide kui ka kasutatava standardtarkvara, näiteks operatsioonisüsteemide ja andmebaaside puhul. Rakendustarkvara on igal kasutajal erinev ning seda võib kohandada ja täiendada vastavalt isiku tegelikele ülesannetele ja vajadustele. Kavandatava rakenduste integreerimise arhitektuuri puhul eeldatakse, et erinevate rakenduste sisemine andmemudel ei pruugi olla sama. Rakenduste integreerimine on protsess, mille käigus eraldi välja töötatud rakendused pannakse koos töötama.

5.3. Komponentide toimivus ja erisused

Vt punkt 5.2, ei kohaldata reisijatevee teenuste telemaatiliste rakenduste KTK puhul.

6. KOMPONENTIDE VASTAVUSE JA/VÕI KASUTUSKÕLBLIKKUSE HINDAMINE JA ALLSÜSTEEMI VASTAVUSTÕENDAMINE**6.1. Koostalitluse komponendid****6.1.1. Hindamismenetlused**

Reisijatevee teenuste telemaatiliste rakenduste KTK puhul ei kohaldata.

6.1.2. Moodul

Reisijatevee teenuste telemaatiliste rakenduste KTK puhul ei kohaldata.

6.2. Reisijatevee teenuste telemaatiliste rakenduste allsüsteem

Vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ II lisale jaotatakse allsüsteemid struktuuriliste ja funktsionaalsete valdkondade allsüsteemideks. Struktuurilisse valdkonda kuuluvate KTKde puhul on vastavushindamine kohustuslik. Reisijatevee teenuste telemaatiliste rakenduste allsüsteem kuulub funktsionaalsesse valdkonda ning käesolevas KTKs ei nähta ette vastavushindamise mooduleid.

7. RAKENDAMINE**7.1. Sissejuhatus**

Käesolev KTK käsitleb reisijatevee teenuste telemaatiliste rakenduste allsüsteemi. Vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ II lisale on tegemist funktsionaalse allsüsteemiga. Seepärast, kui KTKs ei ole ette nähtud teisiti, ei tugine käesoleva KTK rakendamine uue, uuendatud või ümberehitatud allsüsteemi mõistele, nagu on tavaline struktuuriliste allsüsteemidega seotud KTKde puhul.

Käesolevat KTKd rakendatakse mitmes etapis:

— esimene etapp: üksikasjalikud IT-kirjeldused, juhtimisplaan ja üldkava;

— teine etapp: väljatöötamine;

— kolmas etapp: kasutuselevõtmine.

7.2. Esimene etapp – üksikasjalikud IT-kirjeldused, juhtimisplaan ja üldkava

Esimesel etapil on kolm eesmärki:

1. Esitada sellise andmevahetussüsteemi (edaspidi „süsteem”) määratlus, mis koosneb käesoleva määruse nõudeid täitvate sidusrühmade ühistest komponentidest ning võimaldaks nende info- ja sidesüsteemide sidumist.

2. Kontrollida sellise süsteemi tehnilist ja majanduslikku teostatavust.

3. Koostada süsteemi rakendamiseks vajalikuks peetavate toimingute kava koos sobivate teetähistega, mis võimaldaksid komisjonil, Euroopa Raudteeagentuuril, liikmesriikidel ja asjaomastel sidusrühmadel selle rakendamise kulgu jälgida.

7.2.1. Projekti juhtimine esimesel etapil

Hiljemalt ühe kuu möödumisel määruse avaldamisest Euroopa Liidu Teatajas moodustab komisjon juhtkomitee, mille liikmeteks on

— määruse (EÜ) nr 881/2004 („raudteesektori esindusasutused”) artikli 3 lõike 2 määratlusele vastavad Euroopa tasandil tegutsevad raudteesektori esindusasutused,

- piletimüüjate esindaja,
- Euroopa reisijate esindaja,
- Euroopa Raudteeagentuur ja
- komisjon.

Juhtkomiteed juhatavad ühiselt a) komisjon ja b) raudteesektori esindusasutuste nimetatud isik. Komisjon koostab juhtkomitee liikmete abiga juhtkomitee kodukorra, mille juhtkomitee peab heaks kiitma. Vastuvõetavad otsused peavad olema läbipaistvad ning neile tuleb lisada kaalukad tehnilised ja majanduslikud põhjendused.

Juhtkomitee liikmed võivad teha juhtkomiteele ettepanekuid teiste organisatsioonide kaasamiseks vaatljana, kui selleks on kaalukaid tehnilisi ja organisatsioonilisi põhjusi.

7.2.2. Rollid ja vastutusala

7.2.2.1. Si d u s r ü h m a d

1. Raudteesektori esindusasutuste moodustatud projektimeeskond, kuhu kuulub ka piletimüüjate esindaja, töötab juhtkomitee poolt heaks kiidetava tööprogrammi alusel välja üksikasjalikud IT-kirjeldused, juhtimisplaani ja üldkava.
2. Projektimeeskond moodustab vajalikud töörühmad, kasutades neis Euroopa Raudteeagentuuri, raudteeveo-ettevõtjate, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate, jaamaülemate, piletimüüjate töötajate esindajate ja reisijate esindajate eriteadmisi.
3. Projektimeeskond teostab kogu projekti läbipaistvalt ning kõik projektimeeskonna ja töörühmade koosolekute protokollid, dokumendid ja koostatavad materjalid tehakse komisjonile ja Euroopa Raudteeagentuurile alaliselt ja täielikult kättesaadavaks.
4. Projektimeeskond saadab juhtkomiteele iga kuu eduaruande ning arvestab oma tegevuses täielikult juhtkomitee otsusega. Avakoosolekul võtab juhtkomitee vastu eduaruande struktuuri ja sisu nõuded.
5. Projektimeeskond edastab teavet raudteeveo-ettevõtjatele, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele, jaamaülematele, piletimüüjatele ja reisijate esindajatele ning konsulteerib nendega. Erilist tähelepanu pöörab ta väikestele raudteeveo-ettevõtjatele ja sellistele raudteeveo-ettevõtjatele, kes ei ole raudteesektori esindusasutuste liikmed, ning hoiab neid asjade käiguga kursis ja konsulteerib nendega.
6. Raudteeveo-ettevõtjad, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad, jaamaülemad, piletimüüjad ja reisijate esindajad toetavad projekti, edastades projektimeeskonna palvel teavet ning oma funktsionaalseid ja tehnilisi eriteadmisi.

7.2.2.2. Euroopa Raudteeagentuur

1. Euroopa Raudteeagentuur jälgib ja hindab üksikasjalike IT-kirjelduste, juhtimisplaani ja üldkava väljatöötamist, et teha kindlaks, kas soovitud eesmärgid on saavutatud.
2. Euroopa Raudteeagentuur esitab komisjonile soovitusel üksikasjalike IT-kirjelduste, juhtimisplaani ja üldkava kohta.

7.2.2.3. Komisjon

1. Komisjon teeb projektimeeskonnale teatavaks nimekirja asutustest, kes tuleb projekti kaasata.

2. Pärast üksikasjalike IT-kirjelduste, juhtimisplaani ja üldkava kättesaamist hindab komisjon neid Euroopa Raudteeagentuuri soovitusel ning võtab vajalikke meetmeid käesoleva KTK muutmiseks selle hinnangu valguses.
3. Komisjon teavitab liikmesriike direktiivi 2008/57/EÜ artikli 29 lõike 1 kohaselt loodud komitee kaudu.

7.2.3. Koostatavad materjalid

Üksikasjalikes IT-kirjeldustes kirjeldatakse süsteemi ning tuuakse selgelt ja üheselt välja, kuidas see süsteem reisijateveo telemaatiliste rakenduste KTK nõudeid täidab. Selliste kirjelduste väljatöötamine eeldab reisijateveo telemaatiliste rakenduste KTK rakendamist toetavate asjakohaste tehniliste, käituslike, majanduslike ja institutsiooniliste küsimuste süstemaatilist analüüsi. Seepärast kuuluvad koostatavate materjalide hulka vähemalt järgmised materjalid.

1. Funktsionaalsed, tehnilised ja talitluse kirjeldused, nendega seotud andmed, nõuded liidesele, turva- ja kvaliteedinõuded.
2. Süsteemi üldarhitektuuri kavand. Selles kirjeldatakse, kuidas vajalikud komponendid omavahel suhtlevad ja kokku sobivad. Selleks analüüsitakse, millised süsteemi konfiguratsioonid suudavad kasutada olemasolevaid IT-vahendeid ning ühtlasi tagada nõutava funktsionaalsuse ja jõudluse.

Üldkava sisaldab järgmist.

1. Loetelu toimingutest, mis on vajalikud süsteemi rakendamiseks.
2. Sidusrühmade praegustelt info- ja sidesüsteemidelt uuele süsteemile ülemineku kava, mis sisaldab erinevaid etappe, millega toetatakse käegakatsutavate ja kontrollitavate vahetulemuste saavutamist.
3. Üksikasjalik teetähiste kava.
4. Üldkava tähtsamate etappide riskihindamine.
5. Süsteemi kasutuselevõtu ja edasise kasutamisega seotud elutsükli kogukulude hinnang koos järgnevat investeerimise kava ja vastava tasuvusanalüüsiga.

Juhtimisplaanis määratakse kindlaks süsteemi arendamist ja heakskiitmist ning sellele järgnevat kasutuselevõttu, kogu selle eluajal kasutamist ja haldamist toetavad sobivad juhtimisstruktuurid, -meetodid ja -menetlused (kaasa arvatud käesoleva KTK kohaselt kaasatud osaliste vaheliste vaidluste lahendamise kord).

7.2.4. Teetähised

1. Hiljemalt kahe kuu möödumisel käesoleva määruse avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas* toimub projektimeeskonna ja juhtkomitee avakoosolek.
 - a) Esimesel koosolekul tutvustab projektimeeskond projektikirjeldust ning projekti tööprogrammi koos ajakavaga. Projektikirjelduses selgitatakse, kuidas on aru saadud ülesannetest, projekti korraldusest, rollidest ja vastutusalaadest ning projekti meetodist, sealhulgas ka kõigi sidusrühmadega konsulteerimise ja nende teavitamise protsessist.
 - b) Esimesel koosolekul arutavad projektimeeskond ja juhtkomitee nõudeid vahearuande ja punktis 7.2.2.1 osutatud igakuiste eduaruannete sisule ja üksikasjalikkusele ning kiidavad need heaks.

2. Projektimeeskond esitab juhtkomiteele vahearuande hiljemalt viis kuud pärast avakoosolekut.
3. Koostatavad materjalid esitatakse komisjonile ja Euroopa Raudteeagentuurile hiljemalt kümme kuud pärast avakoosolekut.
4. Euroopa Raudteeagentuur esitab komisjonile soovitusel saadud materjalide kohta hiljemalt kaks kuud pärast materjalide kättesaamist.

7.3. **Teine etapp – väljatöötamine**

Kõik asjaosalised töötavad süsteemi välja pärast käesoleva KTK muutmist.

7.4. **Kolmas etapp – kasutuselevõtmine**

Kõik asjaosalised võtavad süsteemi kasutusele pärast käesoleva KTK muutmist.

7.5. **Muudatuste juhtimine**

7.5.1. *Muudatuste juhtimise menetlus*

Välja tuleb töötada muudatuste juhtimise kord, et tagada muudatusega seotud kulude ja tulude nõuetekohane analüüs ning muudatuste kontrollitud rakendamine. Selle korra määrab kindlaks, kehtestab, seda toetab ja haldab Euroopa Raudteeagentuur ning see peab sisaldama:

- muudatuste põhjuseks olevate tehniliste piirangute andmeid;
- avaldust selle kohta, kes vastutab muudatuste rakendusmenetluse eest;
- rakendatavate muudatuste kinnitamise korda;
- muudatuste juhtimise, avaldamise, ülemineku ja laiendamise poliitikat;
- üksikasjalike kirjelduste haldamise ning nende kvaliteedi tagamise ja konfiguratsiooni haldamise vastutusalade määratlust.

Moodustatakse Euroopa Raudteeagentuuri, raudteesektori esindusasutuste, piletimüüjate esindusasutuse, reisijate esindusasutuse ja liikmesriikide esindajatest koosnev muudatuste kontrollinõukogu. Osaliste sellise valikuga tagatakse tehtavate muudatuste käsitlemine perspektiivis ning nende mõjude üldine hindamine. Tulevikus läheb muudatuste kontrollinõukogu Euroopa Raudteeagentuuri egiidi alla.

7.5.2. *Muudatuste juhtimise menetlus Euroopa Raudteeagentuuri poolt avaldatavate tehniliste dokumentide puhul*

Käesoleva KTK punktis 4 viidatud ja käesoleva määruse III lisas loetletud tehnilised dokumendid (välja arvatud avatud küsimustega seotud standardid) avaldab Euroopa Raudteeagentuur vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ artikli 5 lõikele 8.

Nimetatud tehniliste dokumentide muutmise korra kehtestab Euroopa Raudteeagentuur vastavalt järgmistele tingimustele.

1. Tehnilisi dokumente mõjutav muutmistaotlus esitatakse riiklike ohutusasutuste, määruse (EÜ) nr 881/2004 artikli 3 lõike 2 määratlusele vastavate Euroopa tasandil tegutsevate raudteesektori esindusasutuste, piletimüüjate esindaja või tehniliste dokumentide eelkäijaks olnud nõuded algselt välja töötanud asutuse kaudu.
2. Euroopa Raudteeagentuur kogub muutmistaotlused kokku ja säilitab neid.

3. Euroopa Raudteeagentuur esitab muutmistaotlused ERA vastavale töörühmale, kes hindab neid ning koostab ettepaneku, lisades sellele vajaduse korral ka majandusliku hinnangu.
4. Seejärel esitab Euroopa Raudteeagentuur muutmistaotluse ja sellega seotud ettepaneku muudatuste kontrollinõukogule, kes muutmistaotluse kinnitab või kinnitamata jätab või selle arutamise edasi lükkab.
5. Kui muutmistaotlust ei kinnitata, saadab Euroopa Raudteeagentuur taotlejale tagasi teabe tagasilükkamise põhjuse kohta või küsib taotlejalt muutmistaotluse kavandi kohta lisateavet.
6. Kui muutmistaotlus kinnitatakse, muudetakse tehnilist dokumenti sellele vastavalt.
7. Enne muudetud tehnilise dokumendi avaldamist esitatakse see komisjonile koos muutmistaotluse ja selle majandusliku hinnanguga.
8. Komisjon jagab liikmesriikidele teavet direktiivi 2008/57/EÜ artikli 29 lõike 1 kohaselt moodustatud komitee vahendusel.
9. Tehnilise dokumendi uus redaktsioon ja kinnitatud muutmistaotlus tehakse kättesaadavaks Euroopa Raudteeagentuuri veebisaidil.

Kui muudatused mõjutavad elemente, mida kasutatakse ühiselt kaubaveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemiga, tuleb muudatused teha nii, et säiliks võimalikult suur sarnasus kaubaveo telemaatiliste rakenduste allsüsteemiga, et saavutada optimaalne sünergia.

7.6. Erijuhtumid

7.6.1. Sissejuhatus

Allpool loetletud erijuhtumite puhul võib kohaldada alljärgnevat erisätteid:

- a) P-juhtumid: alalised juhtumid;
- b) T-juhtumid: ajutised juhtumid, mille puhul on soovitatav, et eesmärgiks olev süsteem võetaks kasutusele aastaks 2020 (tähtaeg, mis on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta otsuses nr 1692/96/EÜ üleeuroopalise kiirraudteevõrgu arendamise ühenduse suuniste kohta ⁽¹⁾) (muudetud otsusega nr 884/2004/EÜ ⁽²⁾)).

7.6.2. Erijuhtumite nimekiri

Käesoleva KTK puhul erijuhtumeid ette ei nähta.

8. SÖNASTIK

Sõnastiku mõisted on esitatud tähenduses, milles neid kasutatakse käesolevas KTKs.

Mõiste	Tähendus
Taotleja	Kas litsentseeritud raudteeveo-ettevõtja või liikmesriigi poolt lubatud määral mõni muu isik, kes soovib hankida endale liiklusgraafikus liini, et osutada ärilist või avalikku raudteeveoteenust. Selline volitatud isik võib olla näiteks avaliku sektori asutus või muu asutus, millel on juurdepääsuleping, või selliste isikute rahvusvaheline rühm, mida nimetatakse ka taotlejate rühmaks.

⁽¹⁾ EÜT L 228, 9.9.1996, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 167, 30.4.2004, lk 1.

Mõiste	Tähendus
ACID	Atomaarsus, järjepidevus, eraldatus, püsivus (<i>Atomicity, Consistency, Isolation, Durability</i>) Need on iga tehingu puhul esinevad neli põhiatribuuti. Atomaarsus. Tehingusse, mis hõlmab vähemalt kaht eraldi infoühikut, on kaasatud kõik ühikud või mitte ükski. Järjepidevus. Tehing loob kas uue ja kehtiva andmeseisundi või, kui tekib tõrge, viib kõik andmed tagasi tehingueelsesesse seisundisse. Eraldatus. Toimuv tehing, mis ei ole veel lõpetatud, peab olema kõikidest teistest tehingutest eraldatud. Püsivus. Süsteem salvestab kasutatavad andmed selliselt, et ka tõrke ja süsteemi taaskäivitamise korral on andmed kättesaadavas õiges seisundis. Mõistet ACID kirjeldatakse standardi ISO/IEC 10026-1:1992 4. jaos. Kõiki neid atribuute on võimalik mõõta baasandmete alusel. Üldjuhul on aga tehinguhaldus- või jälgimissüsteem välja töötatud selliselt, et ACID kehtiks. Jagatud süsteemis on võimalik ACID-i saavutamiseks kasutada näiteks kahefaasilist kaasamist (2PC), mis tagab, et kõik seonduvad objektid kaasatakse tehingu lõpuleviimisse või ei kaasata ühtki ning tehing pööratakse tagasi.
Saabumiskuupäev/ kellaeg, tegelik	Transpordivahendi tegelik saabumise kuupäev (ja kellaeg).
Saabumiskuupäev/ kellaeg, eeldatav	Transpordivahendi saabumise kuupäev (ja kellaeg) viimase prognoosi põhjal.
Saabumiskuupäev/ kellaeg, plaanijärgne	Transpordivahendi saabumise kuupäev (ja kellaeg) sõiduplaani järgi.
Saabumise hiline- mine, eeldatav	Ajaline erinevus eeldatava saabumiskuupäeva/-kellaaja ja plaanijärgse saabumiskuupäeva/-kellaaja vahel.
Saabumise hiline- mine, tegelik	Ajaline erinevus tegeliku saabumiskuupäeva/-kellaaja ja plaanijärgse saabumiskuupäeva/-kellaaja vahel.
Äranägemisel	Raudteeveo-ettevõtja õigus teha otsuseid oma kogemuste ja vajaduste põhjal.
Jaotussüsteem	Elektrooniline süsteem, mis hostib nimekirja veoteenustest, mille jaoks veoteenuste osutaja lubab turustajatel reisidokumente väljastada.
Jaotaja	Jaotussüsteemi haldav äriühing. Võib olla vedaja.
Volitatud avalik- õiguslik asutus	Avaliku sektori asutus, millel on põhikirjaline kohustus või õigus anda elanikele reisi-teavet, samuti avaliku sektori asutus, mis vastutab määruse (EÜ) nr 1371/2007 täitmise eest vastavalt sama määruse artikli 30 lõikele 1.
Kättesaadavus	Teave, mida reisijal on võimalik kindlal ajahetkel tegelikult konkreetse rongi kohta saada (veoteenus, pakkumise tüüp, tariif, muu teenus). Mitte segamini ajada pakkumise-ga, mis viitab sellele, et mõni pakkumise element (veoteenus, pakkumise tüüp, tariif, muu teenus) sisaldub algses plaanis, aga võib olla välja müüdnud ega ole seega reisijale kindlal ajahetkel konkreetse rongi puhul saadaval.
Põhiparameeter	Igasugune õiguslik, tehniline või käituslik tingimus, mis on koostalitlusvõime tagami-seks hädavajalik ning eeldab enne KTKde kavandite väljatöötamist ühise esindusorgani otsust vastavalt artikli 21 lõikes 2 esitatud korrale.
Broneerimine (müük)	Pileti müümine koos broneeringuga või ilma broneeringuta.
Vedaja	Lepinguline raudteeveo-ettevõtja, kellega reisija on sõlminud veolepingu, või mitu järjes-tikust raudteeveo-ettevõtjat, kellel tekib nimetatud lepingu alusel kohustusi.

Mõiste	Tähendus
Ühisvedaja	Vedaja, kes on sõlminud veoteenuse osutamiseks koostöölepingu ühe või mitme teise vedajaga.
Ainuvedaja	Vedaja, kes osutab veoteenust teistest vedajatest sõltumatult.
Kanal	Meetod (näiteks piletiautomaat, rongisisesed vahendid, avalikud veebiteenused, telefoni-müük, mobiilpiletid), mille abil raudteeveo-ettevõtja reisijale teenust (teavitamine, pile-timüük, pileтите hüvitamine, kaebustele vastamine jne) osutab.
Vaguni identifitseerimisnum-ber	Vaguni kordumatu tunnusnumber
Komisjon	Euroopa Komisjon
COTS-toode	Kaubanduslik valmistoode (<i>commercial off-the-shelf product</i>)
Klient	Isik, kes soovib osta, ostab või on ostanud iseendale või teistele isikutele mõne raudtee-veotoote. Seega ei pruugi olla sama mis reisija (vt „Reisija”).
Dekrüptimine	Krüptitud andmete teisendamine tagasi nende algsele kujule.
Hilinemine	Ajaline erinevus selle aja, millal reisija oleks avaldatud sõiduplaani kohaselt pidanud kohale jõudma, ja tema tegeliku või eeldatava saabumisaaja vahel.
Deltahälve	Käituslik „hilinemine või varem jõudmine” plaanijärgse ajaga võrreldes.
Väljumiskuupäev/ kellaaeg, tegelik	Transpordivahendi tegelik väljumise kuupäev (ja kellaaeg).
Väljumiskuupäev/ kellaaeg, eeldatav	Transpordivahendi väljumise kuupäev (ja kellaaeg) viimase prognoosi põhjal.
Väljumiskuupäev/ kellaaeg, plaanijärgne	Transpordivahendi väljumise kuupäev (ja kellaaeg) sõiduplaani järgi.
Direktiiv 2008/57	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/57/EÜ, 17. juuni 2008, ühenduse raudteesüsteemi koostalitlusvõime kohta.
Väljumise hiline-mine, tegelik	Ajaline erinevus tegeliku väljumiskuupäeva/-kellaaja ja plaanijärgse väljumiskuupäeva/-kellaaja vahel.
Väljumise hiline-mine, eeldatav	Ajaline erinevus väljumiskuupäevast/-kellaajust ja eeldatav väljumiskuupäev/-kellaaeg.
Ekraan	Igasugune muutuvat pilti näitav reisijate teavitamiseks kasutatav seade jaamas või rongide sees/välisküljel.
Turustaja	Ettevõtte, mis varustab väljastajaid raudteeveotoodete müügiks vajalike õiguslike ja tehni-liste vahenditega või annab klientide käsutusse veebivahendid raudteeveotoodete ostmi-seks. Lisaks võib turustaja pakkuda väljastajatele teenuseid, koondades erinevate vedajate liinid reisija soovile vastavaks terviklikuks teekonnaks. Turustaja võib olla vedaja.
Riigisisene teekond	Reisija teekond raudteel, mille jooksul reisija ei ületa ühegi liikmesriigi piiri.
Riigisise reisirongiliin	Reisirongiliin, mis ei ületa ühegi liikmesriigi piiri.
Krüptimine	Andmete kodeerimine
ERA	Vt Euroopa Raudteeagentuur

Mõiste	Tähendus
Olulised nõuded	Kõik direktiivi 2008/57/EÜ III lisas sätestatud tingimused, millele üleeuroopaline raudteesüsteem, allsüsteemid ja koostalitluse komponendid, kaasa arvatud liidesed, peavad vastama.
ETA	(Rongi) eeldatav (jaama) saabumise aeg.
ETH	(Rongi) eeldatav (ühelt raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt teisele) üleandmise aeg.
ETI	(Rongi) eeldatav (ühelt raudteeveo-ettevõtjalt teisele) üleandmise aeg.
Euroopa Raudteeagentuur	Agentuur, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse nr 881/2004/EÜ (millega asutatakse Euroopa Raudteeagentuur) alusel.
Hind	Veo või teenuse eest maksmisele kuuluv tasu.
Proгноос	Sündmuse (nt rongi saabumise, väljumise või möödumise) toimumisaja võimalikult täpne ennustus.
Proгнооси объект	Huvipakkuv asjaolu, mille suhtes prognoos tehakse. See võib olla seotud saabumise, väljumise, möödumise või üleandmisega.
Välisriigi reisirongiliin	Reisirongiliin, millele reisija ostis sõiduõiguse ühes riigis, aga mis sõidab osturiigist erinevas riigis.
Müük välisriigis	Rongipileti müük väljastaja poolt, kes ei ole pileti kasutuskohas tegutsev vedaja. Väljastaja asub vedajast erinevas riigis.
FTP	Failiedastusprotokoll (<i>File Transfer Protocol</i>) Protokoll failide edastamiseks arvutisüsteemide vahel TCP/IP-võrgu kaudu.
Täitmine	Menetlus, mille käigus toode toimetatakse pärast ostu sooritamist kliendini.
Üldised veotingimused	Vedaja tingimused igas liikmesriigis õiguslikult kehtivate üldtingimuste või tariifide kujul, mis on veolepingu sõlmimisel muutunud selle lahutamatuks osaks.
Komplekshinnaga rong	Rong, kuhu võib siseneda ainult reisija, kes on ostnud kõiki tasusid sisaldava pileti.
Üleandmispunkt	Punkt, kus vastutus läheb üle ühelt raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt teisele.
HTTP	Hüperteksti edastusprotokoll (<i>Hyper Text Transfer Protocol</i>) Kliendi/serveri protokoll, mida kasutatakse internetis serveritega ühenduse loomiseks.
RIE	Asutus või ettevõtja, kes vastutab eelkõige raudteeinfrastruktuuri rajamise ja hooldamise eest. Ülesannete hulka võib kuuluda ka raudteeinfrastruktuuri kontroll- ja ohutussüsteemide haldamine. Need raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ülesanded, mis on seotud veokoridori või selle osaga, võib delegeerida erinevatele asutustele või ettevõtjatele.
Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja (RIE)	Vt RIE
Broneeringuga pilet (IRT)	<i>Integrated Reservation Ticket</i> – pilet kindlal kuupäeval/kellaajal väljuvale konkreetsele rongile. Broneeringuga piletit võib müüa ainult veebitehinguga müügiterminali ja vastavat rongi hostiva jaotussüsteemi vahel.

Mõiste	Tähendus
Vedajate vahetamine	Juhtimise üleandmine ühelt raudteeveo-ettevõtjalt teisele praktilistel käituse, ohutuse ja vastutusega seotud põhjustel. Näiteks: — järjestikused raudteeveo-ettevõtjad, — asendusvedajatega rongid, — teabe üleandmine erinevate raudteeveo-ettevõtjate vahel.
Vahetuspunkt	Koht, kus rongi juhtimine antakse üle ühelt raudteeveo-ettevõtjalt teisele raudteeveo-ettevõtjale. Sõitva rongi puhul võtab rongi teiselt raudteeveo-ettevõtjalt üle see raudteeveo-ettevõtja, kes omab järgmist teekonnalõiku katvat liini.
Vahepunkt	Koht, mille järgi määratakse teekonnalõigu algus- või lõpp-punkt. Selleks võib olla näiteks vahetus-, üleandmis- või käitluspunkt.
Rahvusvaheline reisirongiliin	Reisirongiliin, mis ületab vähemalt ühe liikmesriigi piiri.
Rahvusvaheline teekond	Raudteereisija teekond, mis ületab vähemalt ühe liikmesriigi piiri.
Rahvusvaheline müük	Rahvusvahelise teekonna rongipileti müük.
Koostalitluse komponent	Seadme mis tahes lihtkomponent, komponentide kogum, alakoost või kogukoost, mis on inkorporeeritud või mida kavatsetakse inkorporeerida allsüsteemi ning millest üleuroopalise raudteesüsteemi koostalitlusvõime otseselt või kaudselt sõltub. Mõiste „komponent” hõlmab nii materiaalseid kui ka mittemateriaalseid esemeid, näiteks tarkvara.
IP	Internetiprotokoll (<i>Internet Protocol</i>)
Väljastaja	Ettevõtja, kes müüb pileti ja võtab vastu makse. Selleks võib olla vedaja ja/või turustaja. Väljastaja on ettevõtja, kelle kood ja võib-olla ka logo on kantud piletile.
Teekond	Reisija (või mitme koos liikuva reisija) liikumine kohast A kohta B.
Teekonnaplaneerija	IT-süsteem, mis suudab välja pakkuda teekonnalahendusi. Teekonnalahendus koosneb ühest või mitmest ärilisest veoteenusest, mille abil saab vastata vähemalt küsimusele: „Kuidas ma jõuaksin kohast A kohta B antud väljumis-/saabumiskuupäeval ja -ajal?” See küsimus võib sisaldada keerukamaid lisatingimusi, näiteks „kõige kiiremini”, „kõige odavamalt”, „ilma ümberistumisteta” jne. Reisija võib koostada teekonnalahenduse ise, kasutades erinevaid teabeallikaid, või talle võib lahenduse pakkuda teekonnaplaneerija.
Valdaja	Isik, kes omaniku või kasutajana kasutab veeremit alaliselt majanduslikul otstarbel transpordivahendina ning on sellisena veeremiregistris registreeritud.
Veduri identifitseerimisnumber	Veoüksuse kordumatu tunnusnumber
Kättesaadavaks tegema	Avaldama teavet või andmeid, mille suhtes võidakse kohaldada juurdepääsupiiranguid.
Reisijate nimekiri	Täitmismeetod, mille korral klient sooritab ostu ette (nt kodust) ning saab selle kohta ainult kinnituse, tavaliselt koos viitekoodiga. Sellist müüki teostav ettevõtja esitab pileteid kontrollivale organisatsioonile kõigi konkreetsele rongile lubatud reisijate (ja nende viitekoodide) nimekirja. Enne väljumist väljendab reisija pileteid kontrollivale organisatsioonile lihtsalt oma soovi rongile pääseda. Pileteid kontrolliv organisatsioon kontrollib, kas reisijal on lubatud rongi siseneda/jääda

Mõiste	Tähendus
Turuhind	Vt kõiki tasusid sisaldav hind.
Metaandmed	Lihtsalt öeldes andmed andmete kohta. Need kirjeldavad andmeid, tarkvarateenuseid ja muid ettevõtja infosüsteemides sisalduvaid komponente. Metaandmete liikide hulka kuuluvad näiteks standardsed andmemääratlused, asukoha- ja marsruutimisinfo ning jagatud andmete jaotamise sünkronimisandmed.
Teavitatud asutused	Asutused, kes vastutavad koostalitluse komponentide vastavuse või kasutuskõlblikkuse hindamise eest või allsüsteemide EÜ vastavustõendamise menetluse hindamise eest.
Broneeringuta pileti rong (NRT)	Rong, kuhu võib siseneda rahvusvahelise müügi või välisriigis müügi korras ostetud broneeringuta piletit omav reisija.
Broneeringuta pilet	NRT (<i>non integrated reservation ticket</i>) – rongipiletite rahvusvaheliseks või välisriigis müümiseks kasutatav müügiviis, mille korral väljastaja võib pileti väljastada kohapeal, ilma et toimuks veebitehingut jaotussüsteemiga. Broneeringuta piletid on alati avatud piletid, st veoleping kehtib määratud kehtivusaja jooksul kõigil broneeringuta pileti rongidel, mis teenindavad piletile märgitud liini. Broneeringuta pileti väljastamiseks vajab väljastaja lähte- ja sihtkohtade nimekirja (seeriat) ning ühte või mitut vahemaade hinnatabelit. Koos piletiga võib osta (mõnel juhul peab ostma) broneeringu.
Pakkumine	Vt „Kättesaadavus”
Ametlik veebisait	Ettevõtja avalik veebileht, millel kliendile avaldatakse äriteavet. Veebisait peab olema masinloetav vastavalt veebisisu juurdepääsetavuse suunistele.
Tervikteenus	Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate rahvusvaheline partnerlus, mis pakub raudtee klientidele ühtset kontaktpunkti järgmisteks toiminguteks: konkreetsete rongiliinide tellimine rahvusvahelisteks kaubavedudeks, rongi liikumise pidev jälgimine, üldjuhul ka raudtee kasutustasude kogumine raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate nimel
Reisija	Isik, kes kavatseb läbida, läbib või on läbinud teekonna, kasutades ühe või enama raudteeveo-ettevõtja veoteenuseid ja muid teenuseid. Võib erineda kliendist (vt „Klient”).
Liin	Infrastruktuuri läbilaskevõime, mis on vajalik rongi liikumiseks ühest punktist teise teatava ajavahemiku jooksul (ajas ja ruumis kindlaksmääratud marsruut).
Liini number	Kindlaksmääratud rongiliini number
Makse	Materiaalsete väärtuste üleandmine ühelt isikult (näiteks kliendilt) teisele isikule (näiteks turustajale). Üldjuhul tehakse makse vedamise või muu teenuse osutamise eest.
Võrdõigusvõrk	Teatavat liiki süsteemid ja rakendused, mis kasutavad hajutatud ressursse kriitilise funktsiooni täitmiseks detsentraliseeritult.
Piiratud liikumisvõimega isik	Isik, kelle liikumisvõime on reisi ajal füüsilise (meelelise või liikumisega seotud, püsiva või ajutise) või vaimse puude või kahjustuse või muu puude või vanuse tõttu piiratud ning kelle seisund nõuab asjakohast tähelepanu ning kõikidele reisijatele kättesaadavate teenuste kohandamist tema erivajadustele.
Perroon	Jaamas rongist väljumiseks / rongi sisenemiseks kasutatav ala.
Lähteandmed	Teadetesse sisestatud lähteandmed või andmed, mis on saadud andmete funktsionaalsuse ja arvutamise aluseks.
PRM	Vt „piiratud liikumisvõimega isik”.

Mõiste	Tähendus
Toode	Rongitüüp, mis osutab kindlat liiki teenuseid (nt kiirrong, jalgrataste hoiukohad, kohandamine piiratud liikumisvõimega isikutele, kupee- ja/või magamisvagunid, restoranvagunid, kaasaostukohad jne), mis on seotud vastavate hindadega ja võivad olla seotud eritingimustega.
Avaldama	Avaldama teavet või andmeid, mille suhtes juurdepääsupiiranguid ei kohaldata.
Raudteesüsteem	Üleeuroopalise transpordivõrgu liinidest ja maarajatistest koosnev struktuur, nagu on kirjeldatud I lisas (direktiiv 2008/57/EÜ), mis on ehitatud või ümber ehitatud tavaaudteetranspordi või kombineeritud raudteetranspordi jaoks, koos sellel infrastruktuuril sõitmiseks projekteeritud veeremiga.
Raudteeveo-ettevõtja	Iga avalik-õiguslik või eraõiguslik ettevõtja, kelle peamine tegevusala on osutada raudtee-kaubaveoteenuseid ja/või -reisijateveoteenuseid ja kes on kohustatud tagama veduriteenuse; see hõlmab ka ainult veduriteenust võimaldavaid ettevõtjaid.
Tava- ja kiirmenetlus	Tavamenetlus teostatakse vähemalt seitsme päeva jooksul. Kiirmenetlus teostatakse vähem kui seitsme päeva jooksul.
Meldepunkt	Möödasõidupunkt, mida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kasutab (ainult) rongi sõiduandmete esitamiseks, või prognooside koostamise punkt.
Hoidla	Andmebaasi ja andmesõnastikuga sarnanev andmesalvestusvahend, mis aga üldjuhul sisaldab terviklikku infohaldussüsteemi keskkonda. See peab lisaks andmestruktuuride kirjeldustele (st. üksused ja ühikud) sisaldama ka ettevõtjale huvi pakkuvaid metaandmeid, andmeekraane, aruandeid, programme ja süsteeme.
Broneering	Teenuse (veo või abi) saamise õigust andev paberkandjal või elektrooniline luba, mille puhul isiklik veokokkulepe on eelnevalt kinnitatud.
Broneeringusüsteem	Arvutisüsteem, mida kasutatakse teabe salvestamiseks ja hankimiseks ning reisiga seotud tehingute sooritamiseks. Broneeringusüsteem suudab pidada reaajas korrektset arvestust ning on kättesaadav agentidele/jaemüüjatele kogu maailmas.
Jaemüüja	Isik või ettevõtja, kes müüb kliendile pileti ilma raudteeteenuse broneeringuta või koos broneeringuga. Jaemüüjaks võib olla raudteeveo-ettevõtja (agent) või akrediteeritud reisibüroo.
Marsruut	Geograafiline joon, mis tuleb läbida lähtepunktist sihtpunkti jõudmiseks.
Marsruudilõik	Marsruudi osa
RE	Vt „Raudteeveo-ettevõtja”
Müümine	Vt „Eelmüük”
Teenus	Vt „Veoteenus”
Teenuse osutaja	Vastutav isik, kes osutab reisijateveoga seotud mis tahes teenuseid.
On kohustatud peab	Kirjelduses esitatud määratlus on absoluutne nõue.
Kiirmenetlus	Vt „Tava- ja kiirmenetlus”

Mõiste	Tähendus
Lühikese etteteatamisega liinitaotlus	Täiendavast veovajadusest või tegutsemisvajadusest tulenev konkreetne liinitaotlus vastavalt direktiivi 2001/14/EÜ artiklile 23.
SQL	Struktuurpääringukeel (<i>Structured Query Language</i>) IBMi väljatöötatud ning hiljem ANSI ja ISO standarditud keel, mida kasutatakse andmete loomiseks, haldamiseks ja otsimiseks relatsioonandmebaasides.
Huvirühmad	Kõik isikud või organisatsioonid, kellel on põhjendatud huvi rongiteenuste osutamise suhtes, näiteks: — raudteeveo-ettevõtja, — veduriteenuse osutaja, — vaguniteenuse osutaja, — vedurijuhi/rongipersonali teenuse osutaja, — raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja (RIE), — veeremiettevõtja, — parvlaevaettevõtja, — tööline, — piletimüüja, — reisija.
Jaam	Raudteel asuv koht, kust reisirong saab teekonda alustada, kus ta saab peatuda või teekonna lõpetada.
Jaamaülem	Liikmesriigi organisatsiooniline üksus, kes vastutab raudteejaama juhtimise eest ning kelleks võib olla raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja.
Asendusvedaja	Raudteeveo-ettevõtja, kes ei ole sõlminud reisijaga veolepingut, kuid kellele lepingu sõlminud raudteeveo-ettevõtja on täielikult või osaliselt usaldanud raudteeveo.
Tariif	Konkreetsel rongil kindlal päeval antud siht- ja lähtekoha vahelisel lõigul kasutatav konkreetne hindade kogum. Tariifid võivad olla rühmitatud erinevatesse kategooriatesse (näiteks üldhind, grupp hind jne).
Pileteid kontrolliv organisatsioon	TCO (<i>Ticket Controlling Organisation</i>). Organisatsioon, kellele on antud õigus reisijate pileteid kontrollida. Enamasti on selleks vedaja. Vajaduse korral peab pileteid kontrolliv organisatsioon esitama turustajatele kodus prinditava rahvusvahelise raudteepileti (IRTHP, <i>International Rail Ticket for Home Printing</i>) turvasertifikaadid.
Tehniline dokument	Euroopa Raudteeagentuuri poolt vastavalt direktiivi 2008/57 artikli 5 lõikele 8 avaldatav tehniline dokument.
Koostalitluse tehniline kirjeldus	Direktiivi 2008/57 kohaselt vastu võetud kirjeldus, mis käsitleb iga allsüsteemi või allsüsteemi osa, et kindlustada selle vastavus olulistele nõuetele ning tagada raudteesüsteemi koostalitlusvõime.
TETA	Vt „Rongi eeldatav saabumisaeg”
Kolmas isik	Avalik-õiguslik või eraõiguslik ettevõtja, kes ei ole raudteeveo-ettevõtja ega raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ning kes osutab teenuste/veoteenuste kõrvalteenuseid või nendega seotud teenuseid.
Otsepilet	Pilet või piletid, mis tõendavad veolepingu olemasolu, mis on sõlmitud järjestikusteks raudteeveoteenusteks ühe või mitme raudteeveo-ettevõtja poolt.
Pilet	Materiaalne või mittemateriaalne registreering, mis annab reisijale lepingulise õiguse kasutada ühe või mitme raudteeveo-ettevõtja poolt pakutavat ühte või mitut ärilist veoteenust.
Enne väljumist välja võetav pilet	Täitmismeetod, mille korral klient sooritab ostu ette (nt kodust) ning saab pileti kätte väljumisjaama piletikassast või piletiautomaadist.

Mõiste	Tähendus
Piletimüüja	Raudteeveoteenuste jaemüüja, kes sõlmib veolepinguid ja müüb pileteid raudteeveo-ettevõtja või iseenda nimel.
Sõiduplaan	Nimekiri teatud ajavahemikul raudteeveo-ettevõtja pakutavatest ärilistest veoteenustest.
TOD	Vt „Enne väljumist väljavõetav pilet”
Reisikorraldaja	Korraldaja või jaemüüja direktiivi 90/314/EMÜ artikli 2 punktides 2 ja 3 kindlaksmääratud tähenduses, välja arvatud raudteeveo-ettevõtja.
Rongi eeldatav saabumisaeg	Aeg, mil rong eeldatavalt saabub konkreetsesse punkti, nt üleandmispunkti, vahetuspunkti, sihtkohta.
Rongiliin	Rongi marsruut määratletuna ajas ja ruumis.
Rongi sõit katkestatud	Lähtudes kohalikest asjaoludest antud ajahetkel, ei ole rongi sõidu jätkumisaeg asjaomaste isikute arvates teada. Kui hilineamise kestus on teada, saadab raudteefrastrukturi-ettevõtja rongi sõiduprognoosi teate.
Üleeuroopaline raudteevõrk	Direktiivi 2008/57/EÜ 1 lisas kirjeldatud raudteevõrk.
Veoleping	Tasulist või tasuta vedu käsitlev leping raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja ja reisija vahel ühe või mitme veoteenuse osutamiseks.
Transpordiliik	Reisijaid vedava sõiduki üldine tüüp (rong, lennuk, buss, jne).
Veoteenus	Vastavalt avaldatud sõiduplaanile raudteeveo-ettevõtja pakutav äriplaneaarveoteenus või avaliku teenindamise lepingul põhinev veoteenus, mis ühendab kahte või enamat punkti. Veoteenust osutatakse üldjuhul konkreetse transpordiliigiga.
Veoteenuse osutaja	Eraõiguslik või avalik-õiguslik ettevõtja, kellele on õigus vedada inimesi riigisisese või rahvusvahelise reisijateveo raames. Veoteenuse osutaja aktsepteerib oma turustajate akrediteeritud müügipunktide väljaantud reisidokumente. Ta täidab lepingulise vedaja rolli, kellega reisija on sõlminud veolepingu. Veoteenuse osutamise võib usaldada osaliselt või täielikult asendusvedajale.
GTK	Vt „Koostalitluse tehniline kirjeldus”
XML	Laiendatav märgistuskeel (<i>Extended Mark-up Language</i>)
XQL	Laiendatud struktuurpääringukeel (<i>Extended Structured Query Language</i>)

II LISA

AVATUD PUNKTIDE NIMEKIRI

Vastavalt direktiivi 2008/57/EÜ artikli 5 lõikele 6 määratakse kindlaks järgmised avatud punktid:

Punkt	Avatud punktid
4.2.2.1.	Riigisiseseks müügiks kasutatavate tariifiandmetega seotud menetlust ja selle jaoks kasutatavat teavet käsitlev tehniline dokument
4.2.10.	Toodete turustamisel kasutatavate turvaelementide käitlemise standard
4.2.11.2	Enne väljumist väljavõetavate piletite ja reisijate nimekirja Euroopa standard
4.2.11.3	Tehniline dokument või standard, mis käsitleb riigisisest müüdavate piletite ja/või nende broneerimise ning sellekohaste meediavahenditega seotud otsese täitmise meetodeid
4.2.11.4	Tehniline dokument või standard, mis käsitleb riigisisest müüdavate piletite ja/või nende broneerimise ning sellekohaste meediavahenditega seotud kaudse täitmise meetodeid
4.2.22	Standard hinnateabe vahetamise kohta teiste transpordiliikidega ühendumisel

III LISA

KÄESOLEVAS KTK-S VIIDATUD TEHNILISTE DOKUMENTIDE NIMEKIRI

Viide	Nimetus
B.1. (V1.1)	Rahvusvaheliseks müügiks või välisriigis müümiseks kasutatavate tariifiandmete arvutis koostamine ja nende andmete vahetamine – broneeringuta piletid
B.2. (V1.1)	Rahvusvaheliseks müügiks ja välisriigis müümiseks kasutatavate tariifiandmete arvutis koostamine ja nende andmete vahetamine – broneeringuga piletid (IRT)
B.3. (V1.1)	Rahvusvaheliseks müügiks või välisriigis müümiseks kasutatavate andmete arvutis koostamine ja nende andmete vahetamine – eripakkumised
B.4. (V1.1)	Sõiduplaaniandmete vahetamiseks kasutatavate EDIFACT-sõnumite rakendusjuhend
B.5. (V1.1)	Istmete/magamiskohtade elektrooniline broneerimine ja reisidokumentide elektrooniline koostamine – sõnumite vahetamine
B.6. (V1.1)	Istmete/magamiskohtade elektrooniline broneerimine ja veodokumentide elektrooniline koostamine (RCT2 standardid)
B.7. (V1.1)	Kodus prinditav rahvusvaheline raudteepilet
B.8. (V1.1)	Raudteeveo-ettevõtjate, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja muude raudteetranspordi ahelas osalevate ettevõtjate standardsed arvkoovid
B.9. (V1.1)	Asukohtade standardsed arvkoovid
B.10 (V1.1)	Piiratud liikumisvõimega isikute abistamisteenuse elektrooniline broneerimine – sõnumite vahetamine
B.30. (V1.1)	Skeem – reisijateveo telemaatiliste rakenduste KTK kohaseks raudteeveo-ettevõtjate/raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate teabevahetuseks vajalike sõnumite/andmekogumite kataloog

IV LISA

RAHVUSVAHELISEKS MÜÜGIKS VÕI VÄLISRIIGIS MÜÜMISEKS KASUTATAVATE TARIIFIDE NIMEKIRI**C.1. Broneeringuta piletite tariifid**

Broneeringuta piletite (NRT) tariifiandmete põhisisu on järgmine:

- seeria,
- tooted,
- teenused,
- vedajate koodid,
- hinnatabelid,
- jaamade nimekiri.

Broneeringuta piletite tariifid tehakse kättesaadavaks vähemalt kolm kuud enne nende tariifide kehtima hakkamist.

C.2. Broneeringuga piletite tariifid

Broneeringuga piletite (IRT) tariifiandmete põhisisu on järgmine:

- tariifid,
- tariifivahemikud,
- turuhindadega kasutatavad kaardid,
- erandite tüübid,
- müügitingimused,
- müügijärgsed tingimused,
- hinnatabelid,
- jaamade/tsoonide nimekiri.

Broneeringuga piletite tariifid tehakse eelnevalt kättesaadavaks vastavalt nende müügitingimustele.

C.3. Eritariifid

Eritariifiandmete põhisisu on järgmine:

- pakkumine ja selle tingimused,
- hinnad,
- lisad,
- load,
- reisijate/saatvate reisijate arv ja kategooriad,
- allahindluse tüübid,
- erandite tüübid,
- müügitingimused,
- müügijärgsed tingimused,

- broneerimistasud,
- seeria,
- rongid koos kategooria ja rongis olevate vahenditega.

Eritariifid tehakse eelnevalt kättesaadavaks vastavalt nende müügitingimustele.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 455/2011,**11. mai 2011,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1580/2007, millega kehtestatakse nõukogu määruste (EÜ) nr 2200/96, (EÜ) nr 2201/96 ja (EÜ) nr 1182/2007 rakenduseeskirjad puu- ja köögiviljasektoris, ⁽²⁾ eriti selle artikli 138 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

Määruses (EÜ) nr 1580/2007 on sätestatud vastavalt mitme-poolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kindlad impordiväärtused kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XV lisa A osas osutatud toodete ja ajavahemike puhul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks määruse (EÜ) nr 1580/2007 artikliga 138 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 12. mail 2011.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. mai 2011

*Komisjoni nimel
presidendi eest*

põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 350, 31.12.2007, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(EUR/100 kg)

CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	MA	50,3
	TN	107,9
	TR	73,3
	ZZ	77,2
0707 00 05	TR	108,9
	ZZ	108,9
0709 90 70	MA	86,8
	TR	113,8
	ZZ	100,3
0709 90 80	EC	27,0
	ZZ	27,0
0805 10 20	EG	56,6
	IL	59,9
	MA	43,8
	TN	54,9
	TR	74,4
	ZZ	57,9
0805 50 10	TR	54,8
	ZZ	54,8
0808 10 80	AR	96,6
	BR	75,3
	CA	107,1
	CL	85,2
	CN	110,3
	NZ	119,2
	US	143,7
	UY	58,3
	ZA	77,8
	ZZ	97,1

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 456/2011,**11. mai 2011,****millega muudetakse teatavate suhkrusektori toodete suhtes 2010/11. turustusaastaks määrusega (EL) nr 867/2010 kehtestatud tüüpilisi hindu ja täiendavaid impordimakse**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni 30. juuni 2006. aasta määrust (EÜ) nr 951/2006, millega kehtestati nõukogu määruse (EÜ) nr 318/2006 üksikasjalikud rakenduseeskirjad kolmandate riikidega kauplemise suhtes suhkrusektoris, ⁽²⁾ eriti selle artikli 36 lõike 2 teise lõigu teist lauset,

ning arvestades järgmist:

- (1) Valge suhkru, toorsuhkru ja teatavate siirupite tüüpilised hinnad ja täiendavad impordimaksud 2010/11. turustus-

aastaks on kehtestatud komisjoni määrusega (EL) nr 867/2010 ⁽³⁾. Neid hindu ja tollimakse on viimati muudetud komisjoni määrusega (EL) nr 438/2011 ⁽⁴⁾.

- (2) Praegu komisjoni käsutuses olevast teabest lähtuvalt tuleks eespool osutatud hindu ja makse muuta määruses (EÜ) nr 951/2006 sätestatud eeskirjade kohaselt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 951/2006 artiklis 36 osutatud toodetele määrusega (EL) nr 867/2010 kehtestatud tüüpilisi hindu ja täiendavaid impordimakse 2010/11. turustusaastaks muudetakse käesoleva määruse lisa kohaselt.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 12. mail 2011.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. mai 2011

*Komisjoni nimel
presidendi eest*

põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 178, 1.7.2006, lk 24.

⁽³⁾ ELT L 259, 1.10.2010, lk 3.

⁽⁴⁾ ELT L 118, 6.5.2011, lk 6.

LISA

Valge suhkru, toorsuhkru ja CN-koodi 1702 90 95 alla kuuluvate toodete muudetud tüüpilised hinnad ja täiendavad impordimaksud, mida kohaldatakse alates 12. maist 2011

(EUR)

CN-kood	Tüüpiline hind kõnealuse toote 100 kg netomassi kohta	Täiendav imporditollimaks kõnealuse toote 100 kg netomassi kohta
1701 11 10 ⁽¹⁾	43,09	0,00
1701 11 90 ⁽¹⁾	43,09	1,98
1701 12 10 ⁽¹⁾	43,09	0,00
1701 12 90 ⁽¹⁾	43,09	1,68
1701 91 00 ⁽²⁾	42,65	4,67
1701 99 10 ⁽²⁾	42,65	1,54
1701 99 90 ⁽²⁾	42,65	1,54
1702 90 95 ⁽³⁾	0,43	0,26

⁽¹⁾ Kindlaksmääratud hind määruse (EÜ) nr 1234/2007 IV lisa III punktis määratletud standardkvaliteedi puhul.⁽²⁾ Kindlaksmääratud hind määruse (EÜ) nr 1234/2007 IV lisa II punktis määratletud standardkvaliteedi puhul.⁽³⁾ Kindlaksmääratud hind 1 % saharoosisisalduse puhul.

IV

(EÜ asutamislepingu, ELi lepingu ja Euratomi asutamislepingu kohaselt enne 1. detsembrist 2009 vastu võetud aktid)

EFTA JÄRELEVALVEAMETI OTSUS

nr 343/09/COL,

23. juuli 2009,

Time haldusüksuse tehingute kohta samas haldusüksuses asuvate katastriüksustega number 1/152, 1/301, 1/630, 4/165, 2/70 ja 2/32

(Norra)

EFTA JÄRELEVALVEAMET⁽¹⁾,

olles kutsunud üles huvitatud isikuid esitama märkusi nende sätete kohaselt⁽⁷⁾ ning võttes arvesse nende isikute märkusi,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut,⁽²⁾ eriti selle artikleid 61–63 ning protokoll nr 26,

ning arvestades järgmist:

võttes arvesse järelevalveameti ja Euroopa Kohtu loomist käsitlevat EFTA riikide kokkulepet,⁽³⁾ eriti selle artiklit 24,

võttes arvesse järelevalve- ja kohtulepingu protokoll nr 3 I osa artikli 1 lõiget 3 ning II osa artikli 4 lõiget 4 ja artikli 7 lõiget 2⁽⁴⁾,

võttes arvesse järelevalveameti suuniseid EMP lepingu artiklite 61 ja 62 kohaldamise ja tõlgendamise kohta,⁽⁵⁾ eriti peatükki, mis käsitleb riigiabi elemente maa ja ehitiste müügil ametivõimude poolt,

võttes arvesse järelevalveameti 14. juuli 2004. aasta otsust protokoll nr 3 II osa artiklis 27 nimetatud rakendussätete kohta⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Edaspidi „järelevalveamet“.

⁽²⁾ Edaspidi „EMP leping“.

⁽³⁾ Edaspidi „järelevalve- ja kohtuleping“.

⁽⁴⁾ Edaspidi „protokoll nr 3“.

⁽⁵⁾ Suunised EMP lepingu artiklite 61 ja 62 ning järelevalve- ja kohtulepingu protokoll nr 3 artikli 1 kohaldamiseks ja tõlgendamiseks; vastu võtnud järelevalveamet 19. jaanuaril 1994 (EÜT L 231, 3.9.1994, lk 1, ja EMP kaasanne nr 32, 3.9.1994, lk 1). Suuniseid muudeti viimati 10. juunil 2009 (edaspidi „riigiabi suunised“). Riigiabi suuniste ajakohastatud versioon on avaldatud järelevalveameti veebisaidil: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽⁶⁾ Otsus nr 195/04/COL, 14. juuli 2004 (ELT L 139, 25.5.2006, lk 37, ja EMP kaasanne nr 26, 25.5.2006, lk 1), muudetud otsusega nr 319/05/COL, 14. detsember 2005 (ELT L 113, 27.4.2006, lk 24, ja EMP kaasanne nr 21, 27.4.2006, lk 46). Otsuse nr 195/04/COL konsolideeritud versioon on kättesaadav järelevalveameti veebisaidil: <http://www.eftasurv.int/media/decisions/195-04-COL.pdf>

I. ASJAOLUD

1. MENETLUS

3. märtsil 2007 sai järelevalveamet kaebuse ühenduselt nimega Aksjonsgrupp „Ta vare på trivelige Bryne“ seoses katastriüksuste number 1/152, 1/301, 1/630 ja 4/165 müügiga Time haldusüksuses kohaliku omavalitsuse poolt kahele eraettevõtjale ning varem kohaliku omavalitsuse poolt jalgpallklubile Bryne fotballklubb antud katastriüksuse number 2/70 (kus asub Bryne staadion, mis hõlmab ka katastriüksust number 2/32) müügiga nimetatud klubi poolt erainvestorile (juhtum 414270). 9. mai 2007. aasta kirjaga saatis erainvestor Gunnar Oma järelevalveametile kaebuse seoses katastriüksuse number 4/165 müügiga Time haldusüksuse poolt.

Pärast kirja- ja teabevahetust Norra ametivõimudega⁽⁸⁾ otsustas järelevalveamet 19. detsembril 2007 alustada ametlikku uurimismenetlust seoses eespool nimetatud maatükkide müügiga. Järelevalveameti otsus nr 717/07/COL ametliku uurimismenetluse alustamise kohta avaldati Euroopa Liidu Teatajas ning EMP kaasandes⁽⁹⁾.

Norra ametivõimud esitasid oma märkused uurimismenetluse alustamise otsuse kohta 21. veebruari 2008. aasta kirjaga (juhtum 466024). Järelevalveamet kutsus huvitatud isikuid üles

⁽⁷⁾ ELT C 138, 5.6.2008, lk 30, ja EMP kaasanne nr 31, 5.6.2008, lk 1.

⁽⁸⁾ Kirjavahetust käsitleva üksikasjalikuma teabe saamiseks vt järelevalveameti otsust nr 717/07/COL, mis on avaldatud järelevalveameti veebisaidil: http://www.eftasurv.int/fieldsofwork/fieldstateaid/stateaidregistry/sadecnor07/717_07_col.pdf.

⁽⁹⁾ Vt joonealust märkust 7.

esitama märkusi. Järelevalveamet sai märkusi kahelt huvitatud isikult⁽¹⁰⁾. Järelevalveamet edastas need oma 24. juuli 2008. aasta kirjaga (juhtum 485974) Norra ametivõimudele. Norra ametivõimud andsid 13. augusti 2008. aasta kirjaga (juhtum 488289) teada, et neil ei ole täiendavaid märkusi.

2. UURITAVATE TEHINGUTE KIRJELDUS

2.1. KATASTRÜKSUSTE NUMBER 1/152, 1/301 JA 1/630 MÜÜMINE ETTEVÕTJALE GRUNNSTEINEN AS

25. augusti 2007. aasta ostu-müügilepinguga⁽¹¹⁾ müüs Time haldusüksus oma keskuse Bryne linna keskel asuvad katastriüksused number 1/152 (1 312 m²), 1/301 (741 m²) ja 1/630 (1 167 m²) arendajale Grunnsteinen AS. Vastavalt esitatud selgitustele algatasid lepingu sõlmimise ostjad ning enne müüki ei korraldatud ühtegi avaliku enampakkumist.⁽¹²⁾ Grunnsteinen ei maksnud vara eest midagi, kuid kohustus ehitama 65 parkimiskohta vara eest makstava tavapärase tasu asemel⁽¹³⁾. Grunnsteineni lepingu punktis 7 sätestati, et vara omandiõigus läheb üle parkimiskohtade valmimisel hiljemalt 2008. aasta lõpus. Lisaks sätestati punktis 1, et maa-alune parkla registreeritakse Time haldusüksusele tagasiandmisel kinnistusregistris eraldi katastriüksusena.

Lepingu punktis 1⁽¹⁴⁾ on sätestatud, et lepingu sõlmimise ajal olid katastriüksused planeeritud elamumaaks ning üldkasutatavaks teeks ja parkimiseks.

Lepingu punkti 1 kohaselt kohustus Grunnsteinen AS ehitama katastriüksusele number 1/152 maa-alused parkimiskohad, millest 65 pidi tööde lõpetamisel tagasi antama Time haldusüksusele (lepingu punktid 1 ja 5). Kohaliku omavalitsuse sõnul koosnes katastriüksuse number 1/152 eest tasutav makse 44 parkimiskohast kinnistul, mis kompenseeritakse maa-aluses parklas. Katastriüksuste number 1/301 ja 1/630 puhul oli kohalik omavalitsus tellinud katastriüksuse number 1/630 väärtuse hindamise, mille omavalitsuse sõnul teostas Eiendoms-megler 1. Katastriüksuse number 1/630 hindamisakt, mille kohaselt ruutmeetri turuväärtus oli 600 Norra krooni, esitati

järelevalveametile enne ametliku uurimismenetluse alustamist⁽¹⁵⁾. Vastuses järelevalveameti teabenõudele esitasid Norra ametivõimud kõigepealt ehitusettevõtte Skanska Norge AS arvutused, mille kohaselt oleks parkimiskoha maksumus maa-aluses parklas umbes 150 000 Norra krooni, mis ei sisalda käibemaksu ja maa ostmise/rentimisega seotud kuludid⁽¹⁶⁾. Nende arvutuste alusel väitsid Norra ametivõimud, et katastriüksuste number 1/301 ja 1/630 turuhind oleks väärtuse hinnangu kohaselt 2 516 400 Norra krooni,⁽¹⁷⁾ kusjuures 21 lisaparkimiskoha väärtus, mille haldusüksuse jaoks ehitamise kohustuse oli Grunnsteinen enda peale võtnud, oli hinnanguliselt 2 625 000 Norra krooni⁽¹⁸⁾. Seega hüvitaks Grunnsteinen nende kahe kinnistu väärtuse täielikult 21 lisaparkimiskoha ehitamisega.

Vastusena järelevalveameti uurimismenetluse algatamise otsuses esitatud ettekirjutusele teabe esitamise kohta esitati kinnistu ja ka parkla hinna kohta uus väärtuse hindamine⁽¹⁹⁾. Uued väärtuse hindamised teostas varahindamisettevõtte OPAK. Maa maksumuse meetodile⁽²⁰⁾ tuginedes sai OPAK turuväärtuseks 3,2 miljonit Norra krooni kinnistute müügi korral tervikuna. OPAKi sõnul on katastriüksusel number 1/301 asuv maja tunnistatud kasutuskõlbmatuks ja see tuleb lammutada, kujutades seega kinnistu osas koormist. Lammutuskulud on hinnanguliselt 150 000 Norra krooni. OPAKi hinnang sisaldab ka parkimiskohtade kuluprognoose. Võttes aluseks, et parkimiskoha suurus on vähemalt 25 m² (nagu on ette nähtud valitsuse eeskirjadega) ja et ehituskulu on 5 200 Norra krooni ruutmeetri kohta (tuginedes kogemusele), sai OPAK parkimiskoha maksumuseks 130 000 Norra krooni või 65 parkimiskoha maksumuseks 8 450 000 Norra krooni.

2.2. KATASTRÜKSUSE NUMBER 4/165 MÜÜMINE ETTEVÕTJALE BRYNE INDUSTRIIPARK AS

31. augustil 2005 kirjutasid Time kohalik omavalitsus ja arendaja Bryne Industripark AS alla ostu-müügilepingu katastriüksuse number 4/165 kohta, mis asub Time haldusüksuses Hålandis⁽²¹⁾. Katastriüksus koosnes 56 365 ruutmeetrist tööstusmaast ja selle müügihinnaks määrati 4,7 miljonit Norra krooni (ligikaudu 83 Norra krooni ruutmeetri kohta). Lepingu allkirjastamise ajal oli piirkond ette nähtud tööstuslikuks

⁽¹⁰⁾ Juhtumid 484855 (Norra jalgpalliliidu märkused, 4. juuli 2008), 485026 (advokaadibüroo Arntzen de Besche märkused Bryne fotballklubb nimel, 8. juuli 2008) ja 485461 (advokaadibüroo Selmer märkused Välerenga fotball nimel, 8. juuli 2008).

⁽¹¹⁾ Edaspidi „Grunnsteineni leping“.

⁽¹²⁾ Norra vastus järelevalveameti esimesele teabenõudele (juhtum 427879), vastus 1. küsimuse punktile e.

⁽¹³⁾ Norra vastus järelevalveameti esimesele teabenõudele (juhtum 427879), vastus 1. küsimuse punktile e.

⁽¹⁴⁾ Norra vastus järelevalveameti esimesele teabenõudele (juhtum 427879; 1. lisa).

⁽¹⁵⁾ Norra vastus järelevalveameti esimesele teabenõudele (juhtum 427879; 2. lisa). Norra vastuses väidetakse, et väärtuse hinnang käsitles katastriüksuseid number 1/301 ja 1/630. Tegelik hinnang seda siiski ei kajasta; samuti ei näita selles märgitud ruutmeetrite arv, et arvesse oleks võetud mõlemat kinnistut.

⁽¹⁶⁾ Norra vastus järelevalveameti esimesele teabenõudele (juhtum 427879; 5. lisa).

⁽¹⁷⁾ See paistab tuginevat väärtusele 600 Norra krooni ruutmeetri kohta pluss katastriüksusel number 1/301 asuva ehitise väärtus. Järelevalveametile ei ole esitatud ehitise väärtuse hinnangut.

⁽¹⁸⁾ See tugineb kohaliku omavalitsuse esimesele kuluprognosile, milleks oli 125 000 Norra krooni ja mis on sätestatud kohaliku omavalitsuse volikogus toimunud arutelude taustamaterjalides (juhtum 413558, lk 16–17). Tundub, et Skanska hinnang on saadud hilisemas etapis.

⁽¹⁹⁾ Norra märkused järelevalveameti otsuse kohta algatada ametlik uurimismenetlus, juhtum 466024, 3. lisa.

⁽²⁰⁾ Norra keeles: „Tomtebelastningsmetoden“.

⁽²¹⁾ Juhtum 413558, lk 19 jj.

kasutamiseks, kuid üksikasjalikku detailplaneeringut ei võetud vastu teedeametist vastuseisu tõttu. Leping sisaldab tagastusklauslit (punkt 7) Time kohaliku omavalitsuse suhtes juhul, kui kinnistule ei ole ehitatud või kinnistut ei ole kasutusele võetud viie aasta jooksul pärast omandiõiguse saamist.

Lepingu sõlmimise ajal koosnes kinnistu arendamata maast. Kohaliku omavalitsuse volikogu protokollis, millega leping heaks kiideti, märkis kohalik omavalitsus, et arenduslepingu sõlmimine peaks olema maa müümise tingimuseks. Kohaliku omavalitsuse sõnul võeti uued üksikasjalikud detailplaneeringu tingimused vastu 30. augustil 2007 ning nende kohaselt määrati kinnistu spordiotstarbeliseks⁽²²⁾. Ostu-müügilepingus sätestati, et arendusleping tuleb sõlmida detailplaneeringu tingimuste alusel. Norra ametivõimud esitasid uurimismenetluse alustamise otsust kommenteerides konsultatsiooniettevõttelt Asplan Viak tellitud arenduskulude eelarve ning kohaliku ehitusettevõtte esitatud pinnasetööde pakkimise⁽²³⁾.

Kohalik omavalitsus kinnitab, et enne ostja poolt algatatud müüki ei korraldatud avalikku enampakkumist, kuid väidab, et maad pakuti müügiks kohaliku omavalitsuse veebisaidil aastatel 2003–2004. Enne müüki koostatud haldusmemorandumist järeldub, et võetav tasu arvutati hinna alusel, mille Time kohalik omavalitsus maksis vara eest 1999. aastal ning millele on lisatud kapitali-, õigus- ja halduskulu. Seega määrati hind kindlaks vastavalt kohaliku omavalitsuse tööstusomandi müügi põhimõtetele, st müüdi omahinnaga⁽²⁴⁾.

Kaebuse esitaja on väitnud, et seda liiki vara hind peaks 2007. aasta jaanuaris sõltumatu varahindaja teostatud hindamise alusel olema umbes 400 Norra krooni ruutmeetri kohta⁽²⁵⁾. Selle kohta ei ole siiski esitatud ühtegi dokumenti. Kohalik omavalitsus on väitnud, et piirkonnas eraõiguslike poolte vahel toimunud sarnaste kinnistute müügitehingute alusel on turuhind piirkonnas 80–115 Norra krooni ruutmeetri kohta⁽²⁶⁾. Vastuseks järelevalveameti uurimismenetluse algatamise otsuses esitatud ettekirjutusele teabe esitamise kohta esitasid Norra ametivõimud OPAKi hinnangu väärtuse kohta. OPAKi hinnang käsitleb maad lepingu sõlmimise ajal määratud otstarbe kohaselt, st maa oli ette nähtud tööstuslikuks kasutamiseks, mitte aga spordiotstarbelisena vastavalt viimastele detailplaneeringu tingimustele. Hinnang ei põhine kasutusmeetodil, vaid müügiväärtusel, määratletuna „hinnana, mida mitmed sõltumatud huvitatud isikud oleksid tõenäoliselt nõus hindamiskuupäeval maksma”. Antud juhtumi puhul on see hind kindlaks määratud „piirkonna võrreldavate kinnistute” müügist saadud hindade

alusel. Hinnangus leitakse, et täpset turuhinda ei ole võimalik kindlaks määrata, kuid tõenäoliselt jääks see vahemikku 80–100 Norra krooni ruutmeetri kohta.

2.3. KATASTRÜKSUSTE NUMBER 2/70 JA 2/32 MÜÜMINE ETTEVÕTJALE BRYNE FOTBALLKLUBB

2.3.1. Ostu-müügileping

8. augusti 2003. aasta lepinguga⁽²⁷⁾ võõrandas Time kohalik omavalitsus katastriüksused number 2/32 ja 2/70, kus asub Bryne staadion ja mis moodustavad kokku ligikaudu 53 000 ruutmeetri suuruse ala, jalgpalliklubile *Bryne fotballklubb* (Bryne FK)⁽²⁸⁾. Kinnistul asuvad ehitised (sh jalgpallitribüün) kuulusid juba jalgpalliklubile ning sõlmitud olid maaüürilepingud⁽²⁹⁾. Kinnistule oli jäänud üks jalgpalliklubile *Bryne fotballklubb* mittekuuluv ehitis ning nähti ette, et klubi võtab üle ehitise omanikuga sõlmitud üürilepingust kohalikule omavalitsusele tulenevad õigused⁽³⁰⁾.

Bryne lepingu punkti 2 kohaselt võõrandatakse katastriüksused number 2/32 ja 2/70 Bryne FK-le tasuta. Lisaks kattis kohalik omavalitsus kõik vara võõrandamisega seotud kulud, nt maa jagamine, mõõtmine jne. Katastriüksused hõlmavad umbes 53 000 ruutmeetri suurust ala ning lepingus nähti selgesõnaliselt ette, et seda tuleks kasutada peamiselt spordiotstarbelisena.

Lepingu punktist 1 nähtub, et jalgpalliklubi taotles katastriüksuste võõrandamist. Selle eesmärk oli suurendada klubi varasid, et võimaldada tal parandada jalgpalliväljaku seisukorda vastavalt esiliiga (*Tippligaen*; Norra esiliiga) väljakute suhtes kohaldatavatele nõuetele. Kohaliku omavalitsuse protokollidest selgub, et klubi jaoks oli oluline, et nad saaksid vara võlgade katteks pantida laenu tagatisena, kuigi selle väärtus pidi tõenäoliselt vähenema lepingu sätte tõttu, mis lubas vara kasutada ainult spordiotstarbelisena.

Vastusena järelevalveameti otsusele algatada ametlik uurimismenetlus on Norra ametivõimud esitanud hinnangu staadionaluse maa väärtuse kohta võõrandamise hetkel. Hindamise teostas OPAK. OPAK hindab maa müügihinnaks spordiotstarbelise maana 2 650 000 Norra krooni.

⁽²²⁾ Norra märkused järelevalveameti otsuse kohta algatada ametlik uurimismenetlus, juhtum 466024, joonealune märkus 9.

⁽²³⁾ Norra märkused järelevalveameti otsuse kohta algatada ametlik uurimismenetlus, juhtum 466024, 8. ja 9. lisa.

⁽²⁴⁾ Juhtum 413558, lk 16–17.

⁽²⁵⁾ Vt juhtum 413558 (esialgne kaebus), korraldakse Aksjonsgruppa märkustes Norra vastuse kohta, juhtum 477440.

⁽²⁶⁾ Norra vastus järelevalveameti esimesele teabenõudele (juhtum 427879; 13.–17. lisa).

⁽²⁷⁾ Edaspidi „Bryne leping”.

⁽²⁸⁾ Juhtum 413558, lk 29, ning Norra vastus järelevalveameti esimesele teabenõudele (juhtum 427879; 29. lisa). Müügi taustamaterjalidest selgub, et kohalik omavalitsus oli omakorda ostnud maa jalgpalliklubilt 1996. aastal 1 miljoni Norra krooni eest. Järelevalveametil ei ole täiendavat teavet selle müügi kohta.

⁽²⁹⁾ Norra esitatud maaüürilepingud, järelevalveameti esimesele teabenõudele esitatud Norra vastuse 18. ja 19. lisa (juhtum 427879).

⁽³⁰⁾ Vt järelevalveameti esimesele teabenõudele esitatud Norra vastuse 24. lisa (juhtum 427879).

Kaebuse esitaja on väitnud, et Bryne FK kavatses 2007. aastal müüa staadioni ettevõttele Forum Jæren 50 miljoni Norra krooni eest. Uus staadion pidi ehitatama Hålandisse ettevõtelt Bryne Industripark AS ostetud maale (nagu osutatud eespool). Vastusena järelevalveameti teabenõudele kinnitasid Norra ametivõimud, et katastriüksust number 2/70 käsitlev eelleping oli ettevõtete Bryne FK ja Forum Jæren vahel sõlmitud, kuid nad ei suutnud esitada selle koopiat. Tundub, et 2008. aastal jäid need tehingud siiski ära, sest Hålandisse kavandatud staadioni ehituskulud osutusid oodatust märkimisväärselt kõrgemaks ⁽³¹⁾.

2.3.2. Bryne FK

Maa saaja Bryne FK on kohalik jalgpalliklubi, kes mängib praegu nn Adecco liigas (esimene divisjon). Bryne FK on äriregistris registreeritud mittetulundusorganisatsioonina, ⁽³²⁾ kuid jalgpalliklubi on asutanud ka piiratud vastutusega äriühingu Bryne Fotball AS.

Norra ametivõimude esitatud teabe kohaselt ⁽³³⁾ sõlmisid klubi ja piiratud vastutusega äriühing Norra jalgpalliliidu välja töötatud standardkoostöölepingule tuginedes 2001. aastal lepingu, mis käsitles koostööd meeskonna ärilise ja mittetulundusdivisjoni vahel. Lepingu kohaselt ⁽³⁴⁾ vastutas piiratud vastutusega äriühing, mis siis kandis nime Bryne Fotball ASA, järgmiste majandustegevuste eest: sponsoruslepingud, meedia- ja ringhäälinguõiguste ja reklaamipinna müük, toetajate atribuutika müük ja litsentsimine, treenerite ja mängijate kasutamine reklaamiks, klubi nime ja logo kasutamine ärilistel eesmärkidel, klubi kodumängude piletite müük ning lepingud seoses bingo-mänguga. Bryne FK vastutas omakorda kõikide spordiga seotud küsimuste eest, näiteks meeskondade treenimine ja valik, võistlused ja võistluskalender, mängijate reisikorraldus, õigused ja kohustused seoses mängijate, liikmete, teiste organisatsioonide ja valitsusasutustega, nagu need on klubile antud vastavalt eeskirjadele ja spordiliitude aktidele, liikmemaksud ja väiksemad ärilised tegevused, näiteks võistluste ajal korraldatud loteriid, ning staadioni käitamine.

Koostöölepingu kohaselt vastutas mängijate eest rahaliselt Bryne Fotball ASA ⁽³⁵⁾. Lisaks maksis Bryne Fotball ASA mängijate sisseostmise hinna või siis maksis hinna Bryne FK-le, kui mängija edutati klubi juuniorvõistkonnast eliitvõistkonda. Piiratud vastutusega äriühing jättis endale ka puhaskasumi, mis

jäi järgi pärast nende kulude tasumist. Lisaks maksis piiratud vastutusega äriühing Bryne FK-le aastas 150 000 Norra krooni staadioni üürimise eest ning 10 000 Norra krooni ametliku jalgpallivõistluse eest ning samuti meediaõiguste, sponsorusõiguste jms eest.

Selleks et järgida Norra jalgpalliliidu üldeeskirju, sõlmiti mängijate töölepingud ametlikult siiski Bryne FK-ga ning klubi oli ametlikult ka mängijate müüki, hankimist ja värbamist käsitlevate lepingute pool. Lisaks vastutas klubi puhtalt sportlikku laadi juhtimise eest (nt treening, valik jne).

2004. aasta kevadel klubi ja äriühing reorganiseeriti. Kõik Bryne ASA tegevused läksid üle Bryne FK-le ning Bryne Fotball ASA muutis ettevõtte staatust ja muutus Bryne Fotball AS-iks, kelle ainus ülesanne oli tasuda võlgasid. Tundub, et võlad maksti ära 2006. aastal ⁽³⁶⁾. Seega praegu teostab kõiki tegevusi (majanduslikke või muid tegevusi) Bryne FK.

3. NORRA AMETIVÕIMUDE MÄRKUSED

Norra valitsus on esitanud märkused ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta.

3.1. MÄRKUSED KATASTRIÜKSUSTE NUMBER 1/152, 1/301 JA 1/630 MÜÜMISE KOHTA ETTEVÕTJALE GRUNNSTEINEN AS

Norra ametivõimud esitasid koos oma märkustega ka vara väärtuse hinnangu, sealhulgas maa-aluste parkimiskohtade väärtuse hinnangu.

Norra ametivõimud leiavad, et vara ei antud ära tasuta; kohalike omavalitsusele tasuti maa-aluse parkla ehitamisega. Seega ei ole tegemist riigiabiga, kui parkimiskohtade ehitusmaksumus vastab vähemalt Grunnsteinen AS-ile võõrandatud vara väärtusele.

Seoses sellega viitasid Norra ametivõimud OPAKi teostatud väärtuse hindamisele, mille kohaselt oli Grunnsteinenile võõrandatud vara väärtus kokku vahemikus 4 510 000–5 636 000 Norra krooni. Lisaks oli OPAKi hinnangul maa-aluse parkla parkimiskohtade ehitusmaksumus umbes 8 450 000 Norra krooni, võttes aluseks sarnastest projektidest saadud kogemuse, mis on selles valdkonnas tavapärane praktika. Norra ametivõimud juhtisid tähelepanu ka sellele, et samadel alustel hindas ehitusettevõtte Skanska ühe parkimiskoha ehitusmaksumuseks 150 000 Norra krooni või 65 parkimiskoha ehitusmaksumuseks 9 750 000 Norra krooni.

⁽³¹⁾ Bryne FK märkused järelevalveameti otsuse kohta algatada ametlik uurimismenetlus (juhtum 485026).

⁽³²⁾ Norra vastus järelevalveameti esimesele teabenõudele (juhtum 427879; 21. lisa).

⁽³³⁾ Norra märkused järelevalveameti otsuse kohta algatada ametlik uurimismenetlus, 21. veebruari 2008. aasta kiri (juhtum 466024).

⁽³⁴⁾ Järelevalveameti otsuse kohta algatada ametlik uurimismenetlus Norra poolt esitatud märkuste 13. lisa, 21. veebruari 2008. aasta kiri (juhtum 466024).

⁽³⁵⁾ Piiratud vastutusega ettevõtte maksis mängijate, aga ka füsioterapeutide, treenerite ja muu abipersonali töötasusid, tööandja sotsiaalkindlustusmaksed, treeninguteks ja võistlusteks vajaliku varustuse hankimise ja hooldamise eest, treeningute eest ning lisaks ka võistkonna reisikulude eest kaugemal toimuvate võistluste korral.

⁽³⁶⁾ Norra vastus järelevalveameti esimesele teabenõudele (juhtum 427879; 22. lisa).

Nendele arvudele tuginedes leiavad Norra ametivõimud, et parkla ehitamisega kaasnevad kulud ületavad vara väärtuse ning seega ei ole tegemist riigiabiga.

3.2. MÄRKUSED KATASTRIÜKSUSE NUMBER 4/165 MÜÜMISE KOHTA ETTEVÕTJALE BRYNE INDUSTripARK AS

Katastriüksuse number 4/165 müügi osas Bryne Industripark AS-ile on taas kord esitatud OPAKi koostatud väärtuse hinnang. Norra ametivõimud on tähelepanu juhtinud sellele, et OPAK on hinnanud maa väärtust vastavalt sel ajal kohaldatud eeskirjadele, st hinnati arendamata maad, mis oli kohaliku omavalitsuse üldplaneeringu kohaselt ette nähtud tööstuslikuks kasutamiseks, kuid mille kohta puudus üksikasjalik detailplaneering. Norra ametivõimud ei pea oluliseks, et üksikasjaliku detailplaneeringu ettepanek esitati ja hiljem tagasi võeti ning et piirkonna kasutusotstarve muudeti hiljem spordiotstarbeliseks, kuivõrd tehingu toimumise ajal kohaldatav detailplaneering puudus.

Seda silmas pidades rõhutavad Norra ametivõimud, et Bryne Industriparki poolt tegelikult makstud hind 4 700 000 Norra krooni (83 Norra krooni ruutmeetri kohta) jääb vastuvõetavasse hinnavaheemikku vastavalt OPAKi väärtuse hindamisele, st vahemikku 4 510 000–5 636 000 Norra krooni (või 80–100 Norra krooni ruutmeetri kohta). Tunnistades, et makstud hind jääb OPAKi väärtuse hinnangu kohase vastuvõetava hinnavaheemiku alumisse ossa, väidavad Norra ametivõimud siiski, et tegemist ei ole abiga, kui makstud hind ei erine märkimisväärselt hinnangulistest väärtustest, sest detailplaneeringuta maa väärtus on igal juhul ebatäpne.

3.3. MÄRKUSED KATASTRIÜKSUSTE NUMBER 2/70 JA 2/32 MÜÜMISE KOHTA BRYNE FK-LE

Katastriüksuste number 2/70 ja 2/32 müügi osas on Norra ametivõimud väitnud, et kõigepealt tuleks hinnata seda, kas Bryne FK sai tehingu tulemusena majandusliku eelise. Lisatud väärtuse hinnangus on OPAK hinnanud sellise vara väärtuseks, millele on ehitatud staadion, 2 385 000–2 915 000 Norra krooni. Kuna vara eest ei makstud midagi, tunnistavad Norra ametivõimud, et Bryne FK oli saanud majandusliku eelise, mis vastas OPAKi kindlaksmääratud vara väärtusele.

Olenemata Bryne FK-le antud eelisest väidavad Norra ametivõimud, et tehinguga ei kaasnenud abi EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses. Nende arvates ei olnud Bryne FK tehingu toimumise ajal ettevõtte EMP riigiabi eeskirjade tähenduses. See seisukoht tugineb klubi organisatsioonilisele struktuurile tehingu toimumise ajal. Siis oli Bryne FK kaasatud ainult mitteärilikesse ja mitteprofessionaalsetesse tegevustesse, samas kui klubi professionaalse jalgpallivõistkonnaga seotud tulundustegevus toimus äriühingus Bryne Fotball ASA, kes võttis ka majandusriskid ja kasumi.

Mis tahes võimaliku riigiabi äriühingule andmise osas Bryne Fotball ASA väidab Norra, et see oli välistatud koostöölepingu tingimuste kaudu. Lepingu kohaselt pidi Bryne Fotball ASA maksma Bryne FK-le staadioni kasutamise aastamaksu 150 000 Norra krooni ning 10 000 Norra krooni iga ametliku võistluse eest. Seega tagataks lepinguga, et maa võõrandamisest tulenevast majanduslikust eelisest saaks kasu ainult Bryne FK.

Pool aastat pärast vara võõrandamist toimunud äriühingu Bryne Fotball ASA ja Bryne FK ühinemise osas ei pea Norra ametivõimud võimalikuks eeldada, et ühinemise tulemusena kanduks kohaliku omavalitsuse antud eelisproportsionaalselt klubi tulundustegevusele. Selle asemel tuleb üksikasjalikult analüüsida praeguseid majandustegevusi, et kindlaks määrata jaotusalus majandustegevuste ja mitteärilike tegevuste vahel.

4. KOLMANDATE ISIKUTE MÄRKUSED

4.1. BRYNE FK MÄRKUSED

Bryne FK on esitanud märkused vara võõrandamise ning klubi organisatsioonilise struktuuri ja tegevuste kohta.

Klubi selgitab kooskõlas eespool esitatuga, et tema organisatsiooniline struktuur muutus, kui Bryne FK ja äriühing Bryne Fotball ASA 2004. aastal ühinesid. Praegu toimub kogu tegevus Bryne FKs. Klubi on siiski sõlminud lisalepingu äriühinguga Klubbinvest AS, kes võtab enda kanda professionaalsete jalgpalluritega sõlmitavatest lepingutest tulenevad finantsriskid.

Lisaks märgib klubi, et 2005., 2006. ja 2007. aastal olid nende majandustulemused negatiivsed ning suurem osa nende tegevusest on mitteäriiline ja seotud peamiselt noorte jalgpalluritega. Klubi 2 047 töötunnist⁽³⁷⁾ kulub majandustegevusele umbes 230 tundi ehk 11 % kõikidest töötundidest. Kõik mitteäriilised tegevused toimuvad klubile 2003. aasta lepinguga võõrandatud maal asuvates rajatistes.

Staadioni jaoks katastriüksuse võõrandamise kohta rõhutab klubi, et 2003. aastal võõrandati ainult maa, sest ehitised ja rajatised juba kuulusid klubile. Lisaks viitab klubi Time kohaliku omavalitsuse kui vara endise omanikuga sõlmitud üürilepingule, mille kohaselt võõrandatud maast eraldatakse teatud ala 99 aastaks parklale. Klubi on seisukohal, et pikaajaline üürileping vähendab märkimisväärselt vara väärtust ning et OPAK ei ole seda arvesse võtnud.

⁽³⁷⁾ Bryne FK esitatud tabeli alusel (lisatud juhtumile 485026), milles on esitatud töötunnid vanuserühmade, kuu ja tegevusliigi (treening, võistlused jne) järgi.

Klubi arvates ei olnud Bryne FK maa võõrandamise ajal äriühing sel hetkel kehtinud organisatsioonilise struktuuri ja eespool kirjeldatud koostöölepingu tõttu. Kuna abi küsimust tuleks hinnata üleandmise ajal, ei olnud tegemist riigiabiga. Vara väärtuse osas märgib klubi, et maa teatud osade parklale eraldamist käsitleva üürilepingu negatiivse väärtuse tõttu on võõrandatud maa tegelik väärtus märkimisväärselt väiksem OPAKi hinnangus märgitust. Kui järelevalveamet leiab, et võõrandamine siiski hõlmab abi, võib mis tahes abielement olla seepärast vähetähtis.

4.2. NORRA JALGPALLILIIDU MÄRKUSED

Norra jalgpalliliit (NFF) on esitanud märkused, mis puudutavad Norra jalgpalli üldist ülesehitust, jättes samas esitamata konkreetseid märkused kõnealuse juhtumi kohta.

Liit selgitab, et tema näol on tegemist Norra ühe suurima mittemulundusorganisatsiooniga, millel on enam kui 500 000 liiget, sealhulgas 400 000 aktiivset jalgpallurit. Liidu põhitegevus on mängijate värbamine ja arendamine kõikidel tasanditel.

Seepärast püüab NFF tagada, et kogu riigis oleksid olemas asjakohased rajatised.

NFF juhib tähelepanu asjaolule, et põhimõtteliselt peab lastele ja noortele nende kohalikus keskkonnas sporditegevusi pakkuma ja korraldama riik. Seega nõuab uute rajatiste ehitamine spordikogukonna, aga ka riigiasutuste panust. NFF leiab, et tegelikult on klubide panus riigi ülesande täitmisel üsna märkimisväärne, kuigi seda ei ole kunagi kokku arvatatud. Laste ja noorte heaks liidu poolt tehtud jõupingutuste täiendavaks kasuks on mobiilsuse kanali loomine amatöörijalgpalli ja professionaalse jalgpalli vahel. Solidaarsus kohalike klubidega on alati tähtis eesmärk, isegi kui tulu tekib meediaõiguste müügi kaudu riiklikul või Euroopa tasandil.

4.3. KLUBI VÄLERENGA FOTBALL MÄRKUSED

Välerenga Fotball on oma juriidilise esindaja advokaadibüroo Selmer kaudu esitanud üldised märkused maa võõrandamise kohta jalgpallklubidele jalgpallirajatiste ehitamiseks. Välerenga sõnul on see küsimus praktilise tähtsusega ning kerkib tõenäoliselt tulevikus taas päevakorda.

Seda silmas pidades juhib klubi tähelepanu kuuele küsimusele, mis võivad sellise juhtumi käsitlemisel olulised olla. Esiteks märgitakse, kui tähtis on pidada eraldi raamatupidamist klubi ärilise ja mitteärilise poole vahel. Teiseks väidab Välerenga, et klubi, kes üürib välja tema omandis olevat staadioni, võib ikkagi jääda välja äriühingu mõiste kohaldamisalast, tingimusel et klubi tegutseb „passiivse omanikuna”. Kolmandaks on Välerenga seisukohal, et kehtib eeldus, et jalgpallistaadionite ehitamine ja

käitamine ei mõjuta kaubandust. Neljandaks väidab klubi, et jalgpallistaadioneid võib käsitleda sotsiaalse infrastruktuurina. Viiendaks tuleks jalgpallistaadioni üüri turuväärtus kindlaks määrata selle alusel, mida ostjad soovivad maksta, mitte aga tuginedes sellele, kas investering amortiseeritakse. Kuuendaks, võõrandatud maaga kaasnev kohustus ehitada jalgpallistaadion ja seda kasutada on negatiivse väärtusega, mis tähendab, et klubi jaoks puudub majanduslik eelis.

II. HINDAMINE

1. RIIGIABI OLEMASOLU

Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikli 61 lõikes 1 on sätestatud järgmist:

„Kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune EÜ liikmesriikide või EFTA riikide poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, käesoleva lepinguga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see mõjutab lepinguosaliste vahelist kaubandust.”

Sellest sättest tulenevalt peavad riigiabi olemasoluks Euroopa Majanduspiirkonna lepingu tähenduses olema täidetud järgmised tingimused:

- abi antakse riigi vahenditest;
- abiga soodustatakse teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, st meede peab ettevõtjale andma majandusliku eelise;
- meede on Euroopa Majanduspiirkonna lepingu tähenduses selektiivne;
- abi suudab moonutada konkurentsi ja mõjutada kaubandust lepingupoolte vahel.

Seda, kas nimetatud tingimused on täidetud, tuleb hinnata iga eespool kirjeldatud tehingu puhul eraldi.

2. KATASTRIÜKSUSTE NUMBER 1/152, 1/301 JA 1/630 MÜÜMINE ETTEVÕTJALE GRUNNSTEINEN AS

Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses väljendas järelevalveamet kahtlust, kas tehing toimus turutingimustel. Amet tunnistas, et põhimõtteliselt võib tehing, kus vara eest makstava hinnaga kaasneb kohustus ehitada kohalikule omavalitsusele maa-alune rajatis, toimuda turutingimustel. Siiski tuleks selleks, et amet saaks veenduda, et ka käesoleval juhul oli tegemist taolise olukorraga, hinnata usaldusväärsel viisil vara väärtust ja tuvastada parkimiskohtade ehitamise turuhind.

Lisaks juhtis järelevalveamet uurimismenetluse algatamise otsuses tähelepanu asjaolule, et Norra ametiasutuste poolt selleks ajaks esitatud kinnistu väärtuse hindamisel, mille oli korraldanud Eiendomsmeidler 1, käsitleti ainult üht kõnealustest katastriüksustest. Amet seadis kahtluse alla ka katastriüksuse number 1/630 väärtuse hindamise usaldusväärsuse, sest hindamisaktis ei kirjeldatud kasutatud meetodit ega mainitud vara omadusi, mis olid järelduse tegemisel otsustava tähtsusega.

Ühtlasi leidis järelevalveamet, et tehing mõjutas kaubandust ja konkurentsi Euroopa majanduspiirkonnas.

Pärast ameti otsust uurimismenetluse algatamise kohta on Norra ametivõimud esitanud kinnistute kohta uue väärtuse hinnangu ja ka parkimiskohtade ehituskulude hinnangu, mille koostas OPAK. Järelevalveamet märgib, et ettevõtjat Grunnsteinen ei saa pidada eelise saajaks juhul, kui on võimalik tõestada, et vara väärtus oli maa-aluse parkla ehitamise kohustuse negatiivse väärtusega võrdne või sellest väiksem. Selleks, et uurida, kas tegemist oli just sellise juhtumiga, on vaja hinnata OPAKi hindamisakti usaldusväärsust, kasutades järelevalveameti suuniseid ametivõimude korraldatavas maa ja hoonete müügis sisalduvate riigiabi elementide kohta.

2.1. OPAKI ARUANDE HINDAMINE

Suunistes ametivõimude korraldatavas maa ja hoonete müügis sisalduvate riigiabi elementide kohta on sätestatud, et vara turuväärtuse peaks tuvastama hea mainega ja oma ülesannete täitmisel sõltumatu hindaja, tehes seda üldiselt tunnustatud turunäitajate ja hindamisstandardite põhjal. Lisaks tuleb eraldi hinnata erikohustustega kaasnevat majanduslikku halvemust ja see võidakse tasaarvestada ostuhinnaga ⁽³⁸⁾.

Hea mainega hindaja

Hindamisakti koostas ehitusjuhtimise, majaomanike ühendustele teenuste pakkumise ja varade hindamisega tegelev ettevõtja OPAK. Kõnealuse akti koostas Jacob Aarsheim.

Riigiabi suunistes on sätestatud, et varade hindaja on hea mainega isik, kes on omandanud vajaliku kraadi tunnustatud õppekeskuses või samaväärse akadeemilise hariduse ning tal on sobivad kogemused ja ta on pädev hindama kõnealust liiki maad ja hooneid kõnealuses piirkonnas.

Norra ametivõimud on selgitanud, et OPAKil ja eriti härra Aarsheimil on märkimisväärne kogemus kõnealust liiki vara hindamisel Jæreni piirkonnas. Nende väidete tõenduseks on härra Aarsheimi elulookirjeldus, mille Norra ametivõimud lisasid järe-

levalveametile esitatud märkustele ⁽³⁹⁾. Lisaks ulatuslikule kogemusele on härra Aarsheimil ehitustehnoloogia alane haridus. Seega ei ole põhjust arvata, et OPAK ja härra Aarsheim ei vasta suunistes sätestatud kriteeriumidele või et nende maine ei ole hea.

Vara hindaja sõltumatus

Riigiabi suunistes on sätestatud, et „hindaja peaks olema sõltumatu oma ülesannete täitmisel, st ametivõimudel ei tohiks olla õigust anda talle korraldusi hindamistulemuste osas.”

Hindamisaktis osutatakse hindamise eesmärgile ning härra Aarsheimi ja veel ühe OPAKi töötaja kohalviibimisele kinnistu külastamise ajal. Samuti on lisatud kasutatud meetodi üksikasjalik kirjeldus. Eelneva taustal ei näe järelevalveamet põhjust kahelda, et vara hindaja täitis oma ülesannet suuniste mõistes täiesti sõltumatult.

Turuväärtuse hindamine üldiselt tunnustatud näitajate ja hindamisstandardite alusel

Suunistes määratletakse turuväärtust kui „hinda, millega huvitatud müüja saaks maad ja hooneid sõltumatule ostjale hindamiskuupäeval lepingu alusel müüa, kui eeldada, et see vara on avalikult turul, et turuolukord võimaldab korrapäraselt võrrandamist ning et müügiläbirääkimisteks on olemas omandi laadi arvestades normaalne aeg”.

OPAKi hindamisaktis tuuakse muu hulgas välja järgmised alused ja eeldused:

- omanik on müügi suhtes positiivselt meelestatud;
- vara müüki võib reklaamida tavapäraseks peetava ajavahe- miku jooksul;
- ostjaid, kes on nn erihuvide tõttu nõus maksma ebanormaalselt kõrget hinda, arvesse ei võeta;

[...]

- hindamine viiakse läbi vastavalt OPAKis vara hindamisel kasutatavatele menetlustele ja Stavangeri ülikoolis (UiS) õpetatavatele varahindamise kursustele.

⁽³⁸⁾ Suunised ametivõimude korraldatavas maa ja hoonete müügis sisalduvate riigiabi elementide kohta, jaotise 2.2. punktid a–c.

⁽³⁹⁾ Norra kommentaarid ameti uurimismenetluse algatamise otsuse kohta, juhtum 466024, lk 8 ja 5. lisa (elulookirjeldus).

Kuna kinnistul olev ehitis on kasutuskõlbmatuks tunnistatud ja tuleb lammutada, hindas OPAK katastriüksuste väärtust sellise maa väärtuse alusel, millel ei ole ehitisi. Kasutatud meetodit, mida nimetatakse „maa maksumuse meetodiks”, kirjeldatakse järgmiselt.

„Kinnistu hindamisel lähtutakse selle eeldatavast kasutusest ja arengupotentsiaalset, sealhulgas oodatavast kasust. Selleks kasutatav otsene parameeter on maa maksumus, st erinevus täielikult välja arendatud kinnistu ja kogu ehitustöö, sh kasumimarginaali vahel, millest on lahutatud maa maksumus; see omakorda jagatakse siseruumide (v.a keldrikorruste) põrandapinna ruutmeetrite arvuga”⁽⁴⁰⁾. Lisaks selgitatakse, et maa maksumus sõltub piirkonna vajadusest hoonete järele, ehituskuludest ja kehtivatest detailplaneeringu tingimustest. Hindamisel võetakse arvesse ka sarnase maa müümise kogemust kõnealusel piirkonnas.

Kirjeldatud meetodit kasutades jõutakse OPAKi hindamisaktis järeldusele, et mõistlik müügihind oleks ligikaudu 3,2 miljonit Norra krooni.

Järelevalveamet on Oslos asuva ülikooli raamatukogu hoone müüki käsitlevas otsuses tuvastanud, et maa maksumuse meetodit saab hoonestuse maa-alade puhul kohaldada⁽⁴¹⁾. Norra varahindajate liit (NTF) viitab oma veebisaitidel⁽⁴²⁾ peamiselt muudele meetoditele, näiteks tulude kapitalisatsiooni meetod, rahavoogude meetod ja tehnilise väärtuse meetod. Siiski eeldatakse nende meetodite puhul hoonestuse olemasolu hinnataval maa-alal. Kuna kõnealusel kinnistul asuv ehitis tunnistati kasutuskõlbmatuks, leiab järelevalveamet, et maa maksumuse meetod on kolme kõnesoleva katastriüksuse hindamiseks sobilik.

Erikohustustega kaasnev majanduslik halvemus

Suuniste kohaselt võidakse „üldistes huvides toimuvale müügile [...] lisada erikohustusi, mis on seotud maa ja hoonetega, mitte aga ostja ja tema majandustegevusega, tingimusel et iga võimalik ostja peab neid täitma ja põhimõtteliselt suudab seda teha, olenemata tema äritegevuse olemasolust, puudumisest või olemusest. Sõltumatud hindajad peaksid eraldi hindama selliste kohustuste majanduslikku halvemust ja see võidakse tasaarvestada ostuhinnaga.”

Järelevalveamet on seisukohal, et kohustus ehitada maa-alune parkla on seda tüüpi erikohustus, mis ei ole ostjaga seotud. Ühtlasi võib samade põhimõtete alusel hinnata ja tasaarvestada kasutuskõlbmatuks tunnistatud ehitise lammutuskulusid.

⁽⁴⁰⁾ OPAKi hindamisakt katastriüksuste number 1/152, 1/301 ja 1/630 kohta (juhtum 466024, 3. lisa).

⁽⁴¹⁾ Ametivõimude 29. juuni 2005. aasta otsus nr 170/05/COL riigi omandis oleva vara müügi kohta – ülikooli raamatukogu hoone ja osa sellega külgnevast kinnistust Oslos.

⁽⁴²⁾ <http://www.ntf.no/naring.aspx>

Maa-aluste parkimiskohtade rajamise kohustuse puhul põhinevad kuluproгноosid ametivõimude ja sõltumatu ehitusinstituudi väljastatud suunistel,⁽⁴³⁾ mille kohaselt peab parkimiskoha suurus olema 25 ruutmeetrit ja vajalik on kogemus maa-aluste parklate ehitamise alal. OPAK väidab, et selline kuluarvestusmeetod on tööstuses tavapärane praktika. Eelnevale tuginedes jõuab OPAK järeldusele, et parkimiskoha hinnaks kujuneb 130 000 Norra krooni ühe ja 8 450 000 Norra krooni 65 parkimiskoha eest, mis ei sisalda käibemaksu ja maa maksumust.

Lammutuskulud, sealhulgas jäätmekogumis- ja -sorteerimistasud määrati sarnaste lammutustööde käigus saadud kogemuse põhjal. OPAKi hinnangul võivad need ulatuda 150 000 Norra kroonini.

Järelevalveamet tuletab meelde, et ehkki tal on kohustus hinnata kolmandate isikute esitatud ekspertarvamusi, puudub tal kohustus kaasata enda väliskonsultante⁽⁴⁴⁾. Olles läbi vaadanud piisavate kinnisvarahindamise alaste tehniliste teadmisega sõltumatu eksperdi tehtud kuluarvestused ning tuginedes kõnealuste valduste ülevaatus tulemustele, on järelevalveamet seisukohal, et need arvestused on riigiabi suunistega kooskõlas. Hinnangulised kulud võib seega ostuhinnaga tasaarvestada.

2.2. JÄRELDUS RIIGIABI ELEMENTI KOHTA KATASTRIÜKSUSTE NUMBER 1/152, 1/301 JA 1/630 MÜÜMISEL ETTEVÕTJALE GRUNNSTEINEN AS

OPAKi hindamisakti eespool kirjeldatud hinnangule tuginedes teeb järelevalveamet järelduse, et kuna maa-aluste parkimiskohtade ehitamise kohustusega kaasnev majanduslik halvemus ja kasutuskõlbmatuks tunnistatud ehitise lammutuskulud kokku ulatuvad hinnanguliselt 8,6 miljoni Norra kroonini ning kinnistu väärtus on hinnanguliselt 3,2 miljonit Norra krooni, ei too tehing Grunnsteinen AS-ile mingeid majanduslikke eeliseid. Kuna majandusliku halvemuse negatiivne väärtus ületab märkimisväärselt vara positiivse väärtuse, ei mõjuta käesolevat otsust ka mis tahes mõistlik veamäär või OPAKi väited, et seda tüüpi kinnistute hindamine on tõepoolest ebatäpne.

Järelevalveamet märgib siiski, et erinevus Grunnsteineni võetava kohustuse ja vara väärtuse vahel on sedavõrd suur, et see võib osutada OPAKi poolt kehtestatud turuväärtuse kaheldavusele. Sellegipoolest, võttes arvesse märgatavat lahknevust, ei annaks isegi OPAKi määratud väärtuste ulatuslikud korrigeerimised põhjust järeldada, et Grunnsteinen on eelise saanud.

Eelnevat arvesse võttes järeldab amet, et katastriüksuste number 1/152, 1/301 ja 1/360 võõrandamise puhul Grunnsteinenile ei olnud tegemist riigiabiga Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses.

⁽⁴³⁾ Norges byggeforskningsinstitutt ja Statens vegvesen.

⁽⁴⁴⁾ Kohtuasi T-274/01: Valmont vs. Euroopa Komisjon, EKL 2004, lk II-3145, punkt 72.

3. KATASTRİÜKSUSE NUMBER 4/165 MÜÜMINE ETTEVÕTJALE BRYNE INDUSTRIIPARK AS

Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses väljendas järelevalveamet kahtlust, kas 4,7 miljoni Norra krooni suurune hind 56 000 ruutmeetrise kinnistu eest vastab turuhinnale. Ameti kahtlused põhinesid muu hulgas asjaolul, et kohalik omavalitsus väitis, et vara müüdi omahinnaga, kuid taganes hiljem sellest poliitikast, kuna usuti, et see viib maa müüginäi liiga odava hinnaga. Kuna vara ei olnud hinnatud, ei veennud järelevalveametit võrdlused teiste kinnistute müügiga samas piirkonnas.

Vastuseks järelevalveameti uurimismenetluse algatamise otsuses esitatud ettekirjutusele teabe esitamise kohta esitasid Norra ametivõimud kinnistu väärtuse kohta hindamisakti, mille koostas OPAK. Seega tuleb kaaluda, kas esitatud hindamisakt vastab järelevalveameti suunistes sätestatud nõuetele.

3.1. OPAKI ARUANDE HINDAMINE

Järelevalveameti suunistes riigiabi kohta on sätestatud, et vara turuväärtuse peaks määrama hea mainega ja oma ülesannete täitmisel sõltumatu hindaja, tehes seda üldiselt tunnustatud turunäitajate ja hindamisstandardite põhjal.

Hea mainega hindaja

OPAKi ning hr Aarsheimi pädevust ja mainet hinnati eespool. Selle hinnangu valguses leiab järelevalveamet, et ka katastriüksust number 4/165 käsitleva aruande koostas hea mainega varahindaja.

Vara hindaja sõltumatus

Järelevalveamet ei tuvastanud ühtegi tõendit selle kohta, et varahindaja ei oleks olnud sõltumatu. Härra Aarsheim töötab tuntud hindamisettevõtja heaks, kellel ei ole kohaliku omavalitsusega ametlikke sidemeid. Hindamisaktis tuuakse välja ka hindamise eesmärk ja kinnitatakse, et härra Aarsheim on kinnistul viibinud; samuti kirjeldatakse kasutatud meetodit üksikasjalikult. Sellele tuginedes ei näe järelevalveamet põhjust kahelda, et hindamine viidi läbi täiesti sõltumatult kohaliku omavalitsuse mis tahes korraldustest hindamise tulemuste kohta.

Turuväärtuse hindamine üldiselt tunnustatud näitajate ja hindamisstandardite alusel

Nagu eespool kirjeldatud, lähtub OPAK hindamiste läbiviimisel mitmest eeldusest, sealhulgas asjaolust, et omanik soovib vara müüa ning et kinnistu müüki võib reklaamida tavapäraseks peetava ajavahemiku jooksul.

OPAK hindas kinnistu väärtust lähtuvalt asjaolust, et sellel ei olnud detailplaneeringut, vaid kinnistu oli üldiselt ette nähtud tööstusmaaks. Viimane on tingitud sellest, et tööstusmaa detailplaneeringu ettepanek võeti enne lepingu allkirjastamist tagasi, kuna sellele oli vastu riiklik teedeamet⁽⁴⁵⁾. Hiljem kinnitatud detailplaneering oli OPAKi sõnul väga erinev sellest, mis varem tagasi võeti, kuna kinnistu kasutusala nähti nüüd ette spordi-, mitte tööstuseesmärgi.

Hindamisaktis määratletakse müügiväärtusena hind, mida mitmed varast huvitatud potentsiaalsed ostjad on valmis hindamise päeval maksta. Vastupidiselt Grunnsteinenile üle antud kinnistute hindamisele ei kasutanud OPAK Hålandsmarka juhtumi puhul maa maksumuse meetodit ega ka muud meetodit, mida NTF soovib hoonete puhul kasutada. Selle asemel määratakse hind teiste kõnealuses piirkonnas müügil olevate võrreldavate maa-alade hindade alusel (müügiväärtuse võrdlemine).

OPAK väidab, et kõnealuses piirkonnas ulatuvad võrreldavad hinnad 80 Norra kroonist ruutmeetri kohta (müügitehing eraõigusliku isiku ja kohaliku omavalitsuse vahel) 115 Norra kroonini ruutmeetri kohta (müügitehing kahe eraõigusliku isiku vahel). OPAK viitab ka Stavangeris tehtud ümberhindamisotsusele, millega kehtestati 140 Norra krooni suurune ruutmeetrihind väga keske asukohaga elamumaale. OPAKi väitel vastaks see kõnealuses tööstuspiirkonnas ligikaudu 90 Norra krooni suurusel ruutmeetrihinnale. OPAK tunnustab, et turutingimused on ebakindlad, ning teeb sellest tulenevalt ettepaneku, et turuhind võiks jääda vahemikku 80–100 Norra krooni ruutmeetri kohta või 4 510 000–5 636 000 Norra krooni kogu territooriumi eest. Eelöeldut arvesse võttes jääb müügiväärtus OPAKi hinnangul selle vahemiku keskele (5 100 000 Norra krooni).

Uurimismenetluse algatamise otsuses avaldas järelevalveamet kahtlust seoses kohaliku omavalitsuse poolt läbi viidud võrdlusega teiste kõnealuses piirkonnas asuvate kinnistutega muu hulgas sellepärast, et näis, nagu olnuks piirkonna detailplaneering vaatamata riikliku teedeameti vastuseisule juba kinnitatud ning seega olnuks ebaõige võrrelda kõnealust maad piirkonnadega, millel detailplaneering puudus. Norra ametivõimud on siiski oma märkustes uurimismenetluse algatamise otsuse kohta rõhutanud, et riikliku teedeameti vastuväited olid müügitehingu toimumisajal teada ning seega detailplaneering sisuliselt puudus. Detailplaneering kinnitati alles 2007. aasta augustis, st kaks aastat pärast müügitehingu, ning kõnealune ala kinnitati siis spordiotstarbeliseks alaks. Kuigi tehingu toimumise ajal ei osanud pooled järgnevaid sündmusi ette aimata, toetavad need faktid järeldust, et esialgse detailplaneeringu tagasisivõtmine oli tõeline ning et sellesse plaaniti teha märkimisväärsed muudatusi.

Seega peab järelevalveamet eeldusi, millel OPAKi aruanne põhineb (st et müügitehingu toimumise ajal detailplaneering puudus), vastuvõetavaks.

⁽⁴⁵⁾ Müügilepingu punkti 1 osa 3, juhtum 428860.

OPAKi kasutatud hindamismeetodi puhul toob järelevalveamet välja, et müügiväärtuste võrdlemine ei näi olevat sedavõrd täpne kui teised NTFi kirjeldatud meetodid, kuna kinnistu omadusi ja eeldatavat kasutuseesmärki võetakse arvesse vähemal määral. Sellegipoolest teeb amet OPAKi hindamiste põhjal järelduse, et maa maksumuse meetodit, mis on tihedalt seotud kõnealuse maa-ala maksimaalse võimaliku ekspluatatsiooniga, ei saa hästi kasutada juhtudel, kui detailplaneeringut ei ole. Sellega seoses tuleks mainida, et ka NTF nimetab müügiväärtuste võrdlemist ühena aktsepteeritavaist meetodeist tööstusmaa hindamisel ⁽⁴⁶⁾.

Eelnevat arvesse võttes leiab järelevalveamet, et OPAKi hindamisakti tuleb pidada üldiselt aktsepteeritud näitajatel ja hindamisstandarditel põhinevaks.

3.2. JÄRELDUS RIIGIABI ELEMENTI KOHTA KATASTRIÜKSUSE NUMBER 4/165 MÜÜMISEL ETTEVÖTJALE BRYNE INDUSTRI-PARK

Ettevõtja Bryne Industripark jaoks oli müügihind 4 700 000 Norra krooni. See summa jääb OPAKi esitatud hinnavahele (4 510 000–5 636 000 Norra krooni) alumisse ossa ning on mõnevõrra madalam kui hinnanguline müügiväärtus (5,1 miljonit Norra krooni).

Esimese Astme Kohtu praktika kohaselt peab järelevalveamet seoses ametivõimude korraldatava maa ja hoonete müügiga algatatud riigiabi menetluse käigus temale esitatud vara hindamise aktide läbivaatamisel kindlaks tegema, kas müügihindade „erinevus on piisav, et järeldada kasu tekkimist” ⁽⁴⁷⁾ (rõhuasetus lisatud). Lisaks on kõnealuse tehingu puhul tegemist arendamata maaga, millel ei ole detailplaneeringut ja mille väärtust ei saa OPAKi hinnangul täpselt kindlaks määrata. Seega võib kinnistu tegelik turuväärtus jääda ka OPAKi määratud hinnaskaala alumisse ossa, mis vastaks ettevõtja Bryne Industripark poolt reaalset makstud hinnale. Seda silmas pidades on järelevalveamet seisukohal, et ei ole võimalik teha järeldust, nagu oleks kinnistu müük andnud ettevõtjale Bryne Industripark eelise riigiabi eeskirjade tähenduses.

Järelikult ei olnud kirjeldatud tehingu puhul tegemist ettevõtjale Bryne Industripark riigiabi andmisega Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses.

4. KATASTRIÜKSUSTE NUMBER 2/70 JA 2/32 (BRYNE STAADION) MÜÜMINE BRYNE FK-LE

Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses väljendas järelevalveamet kahtlust, kas kinnistu üleandmine Bryne FK-le 0 Norra krooni eest toimus turutingimustel. Lisaks oli amet seisukohal, et temale tol hetkel teadaoleva info põhjal kuulus Bryne FK riigiabi eeskirjade alusel sellise ettevõtja määratluse alla, kes

tegeleb Euroopa majanduspiirkonna kaubandust mõjutada võiva majandustegevusega. Sellele tuginedes võttis amet esialgse seisukoha, et tehingusse võisid olla kaasatud riigi vahendid, et sellega anti ettevõtjale eelis ning et see võis mõjutada kaubandust Euroopa majanduspiirkonnas.

Ametliku uurimismenetluse käigus on järelevalveamet saanud uut teavet.

Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta antud märkustes ja vastuseks järelevalveameti otsuses esitatud ettekirjutusele teabe esitamise kohta esitasid Norra ametivõimud esiteks võõrandatud katastriüksuste hindamisakti ja teiseks täiendavat teavet jalgpalliklubi organisatsioonilise struktuuri kohta tehingu toimumise ajal. Organisatsioonilise struktuuri puhul rõhutati, et klubi koosneb kahest üksusest, Bryne ASA-st ja Bryne FK-st.

4.1. RIIGI VAHENDID

Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklis 61 lõikes 1 on sätestatud, et riigiabi määratluse alla kuulumiseks peab meede olema riigi poolt või riigi vahenditest antud.

Järelevalveamet tuletab meelde, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on abi mõiste laiem kui toetuse mõiste, sest hõlmab mitte ainult positiivseid soodustusi nagu toetus, vaid ka meetmeid, mis ei ole toetused selle sõna kitsamas tähenduses, kuid mis erinevas vormis vähendavad ettevõtja eelarvel tavaliselt lasuvaid kulutusi ja seetõttu sarnanevad toetustega nii oma iseloomult kui ka mõjult ⁽⁴⁸⁾. Riigi vahendite mõiste hõlmab ka riigi tulu kaotust alla turuväärtuse tehtud müügitehingus.

Järelikult tuleb selleks, et otsustada, kas katastriüksuste number 2/70 ja 2/32 müümisel Bryne FK-le kasutati riigi vahendeid, määratleda nende turuväärtus. Kui kohalik omavalitsus müüs need üksused alla turuväärtuse jääva hinnaga, on järelikult kasutatud riigi vahendeid saamatajäänud tulu kujul.

Norra ametivõimud on esitanud OPAKi koostatud hindamisakti maa-ala kohta, millele staadion rajati. Nagu eespool näidatud, tuleb vara väärtust hinnata järelevalveameti suuniste alusel.

⁽⁴⁶⁾ Vt joonealust märkust 42.

⁽⁴⁷⁾ Kohtuasi T-274/01: Valmont, viidatud eespool (punkt 45); ühendatud kohtuasjad T-127/99, T-129/99 ja T-148/99: Diputación Foral de Alava, EKL 2002, lk II-01275 (punkt 85).

⁽⁴⁸⁾ Vt eelkõige kohtuasi C-143/99: Adria-Wien Pipeline ja Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, ELK 2001, lk I-8365, punkt 38; kohtuasi C-501/00 Hispaania vs. Euroopa Komisjon, ELK 2004, I-6717, punkt 90; kohtuasi C-66/02 Itaalia vs. Euroopa Komisjon, ELK 2005, lk I-0000, punkt 77.

Sõltumatu ja hea mainega hindaja

Hindamisakti hinnates märgib järelevalveamet, et kõnealuse akti on koostanud üks ja sama hindaja – OPAK ja härra Aarsheim. Järelevalveamet on juba järeldanud, et OPAK ja härra Aarsheim täidavad suunistes esitatud nõuet seoses vara hindaja hea mainega. Lisaks ei ole ametil alust uskuda, et härra Aarsheim ei olnud hindamist läbi viies sõltumatu.

Turuväärtuse hindamine üldiselt tunnustatud näitajate ja hindamisstandardite alusel

Kõnealuse kinnistu erilisi omadusi silmas pidades on vaja kohaldatud meetodit detailselt analüüsida, et tuvastada, kas hindamine on läbi viidud üldiselt tunnustatud näitajate ja hindamisstandardite alusel.

Hindamisaktis kirjeldatakse kõigepealt kõnealuse maa-ala praegust kasutusala: seal asuvad jalgpalliväljak, jooksurada, treeningväljakud, tribüün ja treeninghallid. 28. oktoobril 1997. aastal kinnitatud ja praeguseni kehtivas detailplaneeringus on maa ette nähtud spordiotstarbelisena. OPAK märgib, et alustuseks peaks maa väärtus põhinema selle lubataval kasutusosal. OPAK leiab siiski, et kuna spordirajatised on juba maale ehitatud ning seega lubatav kasutusala puudub, tuleb kohaldada teistsugust meetodit. Kuna staadion on saanud õnnemängust saadavat tulu,⁽⁴⁹⁾ viitab OPAK nende rahaliste vahenditega seotud tingimustele, mille kohaselt peavad rajatised olema avatud ja kasutatavad 40 aasta jooksul või vastasel juhul tuleb saadud summa tagasi maksta. Lisaks tuleb selleks, et maa väärtust saaks hinnata mõne muu detailplaneeringu alusel, teada sellise planeeringuga kaasnevaid tingimusi. Seda silmas pidades teeb OPAK järelduse, et staadionit saab hinnata üksnes spordirajatiste arendamiseks ette nähtud kinnistuna. Hindamisaktis tuginetakse seepärast võrdlusele samas piirkonnas müüdava tööstusmaaga, millest tehakse mahaarvamine seoses asjaoluga, et praeguses detailplaneeringus ei ole ette nähtud kasumit teenivaid kaubandustsoone. OPAK järeldab, et turuhind jääks vahemikku 2 385 000–2 915 000 Norra krooni, ning hindab müügiväärtust 2 650 000 Norra kroonile.

Järelevalveamet märgib alustuseks, et antud hinnang ei põhine mitte ühelgi meetodil, mida Norra varahindajate liit eelistatavana välja oleks toonud. Samuti ei põhine hinnang otsesel võrdlusel sarnaste kinnistutega.

Siiski tunnistab järelevalveamet, et jalgpallistaadioni näol on tegemist erilist liiki kinnistuga ning seda on teist tüüpi kinnistutega keeruline otseselt võrrelda. Lisaks on järelevalveamet seisukohal, et pidades silmas alternatiivse detailplaneeringu

puudumist ja detailplaneeringu muutmisest tekkiva tagasimaksekohustusega kaasnevat majanduslikku halvemust, näikse praegusel detailplaneeringul põhinev kinnistu väärtuse hindamine kõige paremini peegeldavat üleantud maa väärtust. Lõpetuseks tunnistab järelevalveamet ka raskusi spordiotstarbeliste maa-alade väärtuse hindamisel, mida praegu kehtivate detailplaneeringu tingimuste kohaselt ei saa kasutada kasumit teeniva kaubandustsoonina. Nendes tingimustes peab järelevalveamet OPAKi ja härra Aarsheimi kohaldatud meetodit turuhinna määramisel vastuvõetavaks, ehkki mis tahes sellise hinna määramisega kaasneb paratamatult teatud ebatäpsus. Näiteks leiab järelevalveamet, et turuväärtust võib veelgi kahandada asjaolu, et klubil oli juba sõlmitud rendileping kõnealuse maa-ala kasutamiseks, mis mõne teise ostja jaoks tähendaks täiendavaid kinnistuga kaasnevaid raskusi. Seda arvestades pidas järelevalveamet kõnealust hindamisakti piisavalt üksikasjalikuks ja põhjendatuks, et piisava kindlusega otsustada kinnistu tõenäolise väärtuse üle.

Kuna Time kohalik omavalitsus andis kinnistu Byrne FK-le 0 Norra krooni eest, ehkki selle hinnanguline väärtus oli ligikaudu 2 650 000 Norra krooni, järeldab amet, et kõnealusesse tehingusse olid kaasatud riigi vahendid.

4.2. ETTEVÕTJA MAJANDUSLIK EELIS

a) Majandusliku eelise olemasolu

Kuna kinnistu anti Byrne FK-le üle 0 Norra krooni eest, on erinevus makstud hinna ja kinnistu tõenäolise turuväärtuse vahel ilmne. Amet teeb seega järelduse, et tehinguga anti Byrne FK-le majanduslik eelis, kuna klubi ei pidanud maa eest maksma turutingimustel kehtestatud hinda.

b) Byrne FK kui ettevõtja riigiabi eeskirjade tähenduses

Järgmiseks tuleb hinnata, kas Byrne FK-d peaks pidama ettevõtjaks riigiabi eeskirjade tähenduses. Selleks peaks meelde tulema, et ettevõtja mõiste hõlmab majandustegevusega tegelevat mis tahes üksust, olenemata tema õiguslikust seisusest ja rahastamisviisist, ning et mis tahes tegevus, mis seisneb kaupade ja teenuste pakkumises teataval turul, on majandustegevus⁽⁵⁰⁾.

Byrne FK-le kuulub professionaalne või poolprofessionaalne meeskond, kes mängib praegu esimeses divisjonis ning mängis tehingu ajal meistriliigas. Menetluse algatamise otsuses tugines järelevalveamet Byrne FK esialgsel ettevõtjana määratlemisel asjaolule, et mõned selle tegevused, nagu elukutseliste mängijate müümine ja ostmine, meelelahutuse pakkumine jalgpallimatšide kujul ning reklaamipinna pakkumine, näisid olevat turule

⁽⁴⁹⁾ Õnnemängust saadav tulu on avalik-õiguslikult õnnemänguettevõtelt Norsk Tipping laekuv tulu. Vastavalt kultuuri- ja kirikuasjade ministeeriumi eeskirjale peavad sellist tulu saavad asutused olema avatud 40 aastat alates nende valmimise kuupäevast. Vt teabematerjali „Om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2008” peatükk 4.9: http://www.regjeringen.no/upload/KKD/Idrett/V-0732B_web.pdf

⁽⁵⁰⁾ Vt EFTA kohtu otsus kohtuasjas E-5/07: Private Barnehagers Landsforbund vs. EFTA järelevalveamet, punkt 78; ning kohtuasjas C-218/00: Cisaal, EKL 2002, lk I-691, punkt 23.

suunatud ja seega olid oma olemuselt majandusliku suunitlusega. Järelevalveamet ei näe, et ametliku uurimismenetluse käigus oleks esitatud uusi argumente, mis suudaksid esialgset järeldust muuta. Järelikult on nende tegevuste osas Bryne FK näol tegemist ettevõtjaga riigiabi eeskirjade tähenduses.

Sellegipoolest märgib järelevalveamet, et 89 % Bryne FK kogu-tegevusest (arvestades töötundide arvu järgi) on seotud hobijalgpalliga, nagu näiteks jalgpalliga seotud tegevuste korraldamine lastele ja noortele (⁵¹).

Vastavalt Euroopa Kohtu praktikale kuulub sporditegevus Euroopa majanduspiirkonna õigusaktide pädevusvaldkonda ainult selles ulatuses, kuivõrd on tegemist majandustegevusega Euroopa majanduspiirkonna lepingu tähenduses. See kehtiks elukutseliste või poolelukuliste jalgpallurite turul pakutava tegevuse puhul. (⁵²) Nagu eespool mainitud, olid need tegevused koondatud ettevõtte Bryne ASA alla. Seevastu toimub Bryne FK poolt klubi 600 noorele jalgpallurile pakutav tegevus peamiselt mittetulunduslikel alustel ning põhineb suures osas vanemate jt isikute vabatahtlikul töö (⁵³).

Järgmiseks tuleks märkida, et Euroopa Komisjoni praktikas on välja kujunenud, et taolise sporditegevuse pakkumist lastele ja noortele ei loeta majandustegevuseks riigiabi eeskirjade tähenduses. Otsuses riigi toetuse kohta elukutseliste spordiklubide poolt noortele korraldatud sporditegevusele Prantsusmaal leidis komisjon, et toetust noortele suunatud kodanikuharidusele ning akadeemilisele ja spordiga seotud haridusele võib pidada riigi üldisteks kohustusteks haridusvaldkonnas. Sel määral, mil see haridus asendaks varasemalt spordiõppena tuntud haridust, säilitades samal ajal selle üldised omadused ja korralduse, aitaks kõnealune toetus kaasa haridustegevusele ning jääks seega konkurentsivaldkonnast välja. Lisaks olid mõned toetatavad tegevused suunatud toetajaskonna vägivalla vähendamisele ja naabruskondade tegevusele. Komisjon leidis, et selliseid tegevusi saab laias tähenduses määratleda kodanikuharidust edendavaks. Komisjon järeldas, et kõnealused meetmed olid võrreldavad hariva tegevusega, mis oleks riikliku haridussüsteemi vastutusalas ja seega üks riigi peamistest ülesannetest (⁵⁴).

Sellega seoses tuleb märkida, et Norra jalgpalliliit (NFF) on rõhutanud, et põhimõtteliselt lasub riigil vastutus pakkuda ja korraldada lastele ja noortele sporditegevusi nende kohalikus

keskkonnas. Klubid võtavad endale koostöös kohalike ametivõimude ja jalgpalliliiduga märkimisväärsed kohustusi vastavate rajatiste arendamiseks ja tegevuse korraldamiseks kõikidel tasemetel. Lisaks on NFF juhtinud tähelepanu sellele, et Norra ametivõimud on korduvalt rõhutanud jalgpalli kui sotsiaalse kaasamise mehhanismi positiivset mõju (⁵⁵).

Kuna klubid, nagu NFF tähelepanu juhtis, korraldavad jalgpalliga seotud tegevusi lastele ja noortele, pakkudes seega täiendust spordialasele haridusele ning ühtlasi ka sotsiaalse kaasatuse ja mobiilsuse kanalit, on järelevalveamet seisukohal, et Bryne FK korraldatud meelelahutuslikku jalgpallitegevust võib käsitleda üldise huvi eesmärgil võetud ülesandena, mis sarnaneb haridustegevusele. Järelikult ei ole säärase tegevuse puhul tegemist majandustegevusega Euroopa Majanduspiirkonna lepingu riigiabi käsitlevate sätete tähenduses.

Eespool toodut arvesse võttes järeldab amet, et mitteprofessionaalse tegevuse tõttu ei saa Bryne FK-d pidada ettevõtjaks riigiabi eeskirjade tähenduses.

c) Klubi majandustegevus eelist ei saa

Euroopa Komisjon on leidnud, et kui spordiklubi tegeleb nii majandusliku kui ka mittemajandusliku tegevusega, ei ole tegemist riigiabiga, kui klubi tagab eraldi raamatupidamise abil selle, et majandustegevus ei saa mingisugust eelist (⁵⁶). Järgmiseks tuleb hinnata seda, kas kinnistu võõrandamisega hinnangulisest turuhinnast madalama hinna eest anti eelis klubi majandustegevusele.

Tuleb märkida, et tehingu hetkel koosnes klubi kahest õiguslikust üksusest, Bryne FK-st ja Bryne Fotball ASA-st. Nimetatud kahe üksuse ülesanded ja majandussuhted sätestati 2000. aastal klubi ja ettevõtja vahel sõlmitud koostöölepingus.

Kahe üksuse koostöölepingu kohaselt vastutas Bryne Fotball ASA majandusliku tegevuse eest, nagu näiteks sponsorlepingud, meedia- ja ringhäälinguõiguste müük, reklaamipinna pakkumine staadionil, toetajate atribuutika müük ja litsentsid, mängijate ning klubi nime ja logo kaubanduslik kasutamine, piletimüük klubi kodumängudele ning lepingud seoses bingomänguga (punkt 2.1).

(⁵¹) Juhtum 485026 (Bryne FK märkused).

(⁵²) Kohtuasi 13–76: Donà vs. Mantero, EKL 1976, lk 1333, lõige 12.

(⁵³) Juhtum 485026 (Bryne fotballklubi märkused).

(⁵⁴) Otsus N 118/00: Subventions publiques aux clubs sportifs professionnels (Prantsusmaa).

(⁵⁵) Juhtum 484855, Norra jalgpalliliidu 3. juuli 2008. aasta märkused.

(⁵⁶) Vt komisjoni otsus N 118/00, viidatud eespool.

Bryne FK seevastu vastutas kogu sportliku tegevuse eest, sh treeningud ja matšid, kõik ametlikud kohustused vastavalt NFFi spordieeskirjadele, eri tüüpi tegevused mitteprofessionaalse klubiosa jaoks raha kogumiseks ning staadioni haldamine, välja arvatud reklaam.

Ehkki Bryne FK oli ametlikult elukutseliste mängijate ja tugitöötajate tööandja ning mängijate müügi-, ostu- ja rendilepingute ametlik lepingupool, kandis kõiki nende lepingutega kaasnevaid rahalisi kohustusi⁽⁵⁷⁾ Bryne Football ASA. Veelgi enam, mis tahes rahaliste kulude katmisest tekkinud puhaskasu jäi Bryne Football ASA-le (punkt 4.2). Administratiivtöötajate töölevõtmise ja palkade eest vastutas Bryne Football ASA (punkt 5.1).

Lepingu kohaselt vastutas staadioni kui sellise eest Bryne FK. Bryne Football ASA pidi Bryne FK-le maksuma 150 000 Norra krooni aastas staadioni kasutamise eest üldiselt ning 10 000 Norra krooni iga ametliku matši eest (4.2). Bryne Football ASA pidi Bryne FK-le maksuma ka iga-aastast tasu klubi nime ja logo kasutamise õiguse eest ning mängijate kasutamise eest kaubanduslikel eesmärkidel (punkt 4.3). Samuti tuli klubile hüvitada see, kui elukutseline meeskond kasutas Bryne FK-le kuuluvat vara, nagu staadion ning klubi nimi ja logo. Bryne FK kinnitas järelevalveametile esitatud dokumendis, et tegemist oli turupõhiste tasudega, ehkki nende tasude arvestamise kohta ei ole lisatud ühtegi dokumenti.

Koostöölepingu põhjal võib öelda, et Bryne FK kogub raha ka muul moel, näiteks staadioni ning oma nime ja logo rentimisega Bryne Football ASA-le. Need tegevused on seda tüüpi, et võivad põhimõtteliselt aset leida turul, kus osalevad ka teised pakkujad, ning nende kohta kehtib seega majandustegevuse määratlus. Siiski sai käesoleval juhul piiratud vastutusega äriühingult staadioni ning klubi nime ja logo kasutamise eest saadud maksetest tekkinud vahendite puhul tulemuslikult tagada, et hobijalgballile mõeldud raha ei laekuks profijalgballiga seotud tegevuse heaks. Seega näivad tulud, mida Bryne FK sellise korralduse kaudu sai, olevat tagasi suunatud hobijalgballi tegevusse, mis toimub Bryne FK-s.

Nagu eespool näidatud, tasus kõikide profimeeskonnaga seotud kulude eest Bryne Football ASA ning kui profimeeskond kasutas Bryne FK-le kuuluvat vara, sai klubi selle eest tasu. Samuti tuleb märkida, et kogu profimeeskonnaga seotud kaubandustegevus

(nagu reklaam jne) toimus Bryne Football ASA siseselt⁽⁵⁸⁾. Nagu eespool märgitud, anti staadioni maa-ala Time kohaliku omavalitsusega sõlmitud lepingu alusel Bryne FK-le, mitte Bryne Football ASA-le. Nendel tingimustel võtab järelevalveamet seiskoha, et koostöölepinguga on tagatud, et Bryne FK-le antud mis tahes abi ei toonud profijalgballile või sellega seotud kaubandustegevusele mingisugust tulu, kuna nende tegevuste eelarved on Bryne FK omast eraldatud.

Lisaks märgib järelevalveamet, et Bryne FK on kinnitanud, et staadioni kinnistul leiab aset kogu tema tegevus, millest 89 % on mitteprofessionaalne. See tähendab, et kinnistut kasutatakse peamiselt klubi enda põhitegevuseks, st hobijalgballi pakkumiseks kohalikus kogukonnas eelkõige lastele ja noortele.

Nimetatud tingimusi arvesse võttes leiab järelevalveamet, et Bryne FK tulutoov tegevus on selgelt vahendava ja abistava iseloomuga, aidates saavutada klubi peamist eesmärki⁽⁵⁹⁾.

Lisaks märgib järelevalveamet jalgpallistaadioni rentimise kohta, et kõnealune staadion on piiratud mahutavusega ega paikne peamises linnastus. Seega võib arvata, et staadioni kasutamise vastu ei tunneks märkimisväärset huvi teised pooled peale Bryne Football ASA, et staadion tooks vähe tulu ega pakuks seega märkimisväärset huvi kasumit taotlevatele erainvestoritele. OPAKi hindamisaktis märgitakse, et kuna staadioniga ei kaasne kaubandustsoone, ei võistle see kõnealuses piirkonnas asuvate ostukeskuste või kontorihoonetega.

2004. aasta kevadel, st umbes pool aastat pärast tehingut, peatas Bryne Football ASA oma tegevuse ning profijalgballiga seotud tegevus kanti üle Bryne FK-le. Lisaks on Bryne FK kinnitanud, et klubil ei ole eraldi raamatupidamist klubi eri tüüpi tegevuste kohta.

⁽⁵⁷⁾ Need kohustused tähendavad eelkõige mängijatele, treeneritele ja tugimeeskonnale ostuhinna ning palkade jm ametihüvede maksmist. Ettevõtja pidi töötajate eest maksuma ka sotsiaalkindlustusmaksu ning katma varustuse ostu- ja hoolduskulud, samuti tasuma treeninglaagrite, mujal toimuvate matšide ja treeningutega seotud sõidukulude ning väljakute ja toimumiskohtade rendi eest.

⁽⁵⁸⁾ Toona kehtinud koostöölepingus oli sätestatud, et sponsorlepingute, meedia- ja ringhäälinguõiguste müügi, reklaamipinna staadionil pakkumise, toetajate atribuutika müügi, mängijate ning klubi nime ja logo kaubandusliku kasutamise eest vastutas Bryne Football ASA, mitte Bryne FK. Samuti vastutas Bryne Football ASA piletimüügi eest klubi kodumängudel. Elukutseliste mängijate müügi ja ostu puhul vastutas Bryne Football ASA mängijatele ostuhinna ja palkade maksmise eest, ehkki see oli koostöölepingu punktis 2.5 sätestatud Bryne FK ülesande ja vastutusala. Järelikult nähtub, et tegevus, mida järelevalveamet peab olemuselt majanduslikuks ning suuteliseks mõjutama kaubandust ja konkurentsi Euroopa majanduspiirkonnas, toimus tehingu ajal Bryne Football ASA-s.

⁽⁵⁹⁾ Komisoni asi nr N 558/05: professionaalset tegevust viljelevate asutuste toetamine (Poola). Lisaks asi nr N 234/07: R&D&I edendamine (Hispaania), punkt 38, kus samuti sätestatakse, et teadusuuringutega tegelevad organisatsioonid, mille tegevus ei ole esmaajoonelise majanduslik, võivad siiski ettevõtjate jaoks tasu eest teadusuuringuid teostada, ilma et see kvalifitseeruks riigiabi eeskirjades käsitletud tegevuseks.

Kuna kinnistu üleandmine on ühekordne tehing, põhineb eeltoodud hinnang tehingu toimumise aegsel klubi struktuuril. Klubi ühinemisjärgse tegevuse võimaliku majandustegevuseks ülemineku hindamine oleks õigustatud, kui ilmneksid märgid selle kohta, et sündmuste käik oli kavandatud riigiabi eeskirjadest möödahiilimiseks majandusliku eelise tekitamise abil mittemajandusliku üksuse kaudu. Käesoleval juhul puuduvad järelevalveametil tõendid, et Bryne FK ja Bryne Fotball ASA ühinemine oleks olnud tehingu toimumise ajal kavas, seotud mis tahes moel tehinguga, millega maa klubile anti, või muul viisil ette nähtud Euroopa majanduspiirkonna riigiabi eeskirjade kohaldamise vältimiseks.

Järelevalveamet jäeldab, et Bryne FK-le staadionaluse maa üleandmisega antud toetus ei toonud eelist klubi majandustegevusele.

4.3. JÄRELDUS KATASTRIÜKSUSTE NUMBER 2/70 JA 2/32 VÕÖRANDAMISE KOHTA BRYNE FK-LE

Eespool toodut silmas pidades jäeldab amet, et kinnistu võõrandamisega Bryne FK-le ei kaasnenud riigiabi andmist Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses.

5. JÄRELDUS

Eespool kirjeldatud hindamise tulemusena jäeldab amet, et ei ole võimalik näidata, et ühegagi käesoleva otsuse objektiks olevast kolmest otsusest oleks kaasnenud riigiabi andmine Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

EFTA järelevalveamet on seisukohal, et tehingu puhul, millega Time kohalik omavalitsus müüs katastriüksustena numbritega 1/151, 1/301, 1/630 (Grunnsteinenile), 4/165 (Bryne Industri-park AS-ile) ning 2/72 ja 2/32 (Bryne FK-le) registreeritud kinnistud, ei olnud tegemist riigiabiga Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikli 61 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Norra Kuningriigile.

Artikkel 3

Ainult ingliskeelne tekst on autentne.

Brüssel, 23. juuli 2009

EFTA järelevalveameti nimel

eesistuja
Per SANDERUD

kolleegiumi liige
Kristján A. STEFÁNSSON

Tellimishinnad aastal 2011 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET